

IL-KUMMISSJONI
EWROPEA

Brussell, 16.11.2016
COM(2016) 729 final

**ABBOZZ TAR-RAPPORT KONGUNT DWAR L-IMPJIEGI
MILL-KUMMISSJONI U MILL-KUNSILL**

**li jakkumpanja l-Komunikazzjoni mill-Kummissjoni
dwar l-Istharrig Annwali dwar it-Tkabbir 2017**

**RAPPORT KONGUNT DWAR L-IMPJIEGI
MILL-KUMMISSJONI U MILL-KUNSILL
li jakkumpanja l-Komunikazzjoni mill-Kummissjoni
dwar l-Istharrig Annwali dwar it-Tkabbir 2017**

L-abbozz tar-Rapport Kongunt dwar l-Impjiegi (JER - Joint Employment Report), impost mill-Artikolu 148 tat-TFUE, huwa parti mill-pakkett tal-Istharrig Annwali dwar it-Tkabbir (AGS - Annual Growth Survey) li jniedi s-Semestru Ewropew. Bħala kontribut ewlieni għall-governanza ekonomika tal-UE, il-JER jipprovdi harsa ġenerali annwali lejn l-iżviluppi fl-impjiegi u soċjali fl-Ewropa kif ukoll lejn l-azzjonijiet ta' riforma tal-Istati Membri f'konformità mal-Linji Gwida għall-Politiki dwar l-Impjiegi tal-Istati Membri u l-prijoritajiet tas-SAT.

F'dan il-kuntest, l-abbozz tar-Rapport Kongunt dwar l-Impjiegi 2017 jindika dan li ġej:

Is-sitwazzjoni tal-impjiegi u soċjali qed titjeb f'kuntest ta' rkupru ekonomiku moderat. B'riżultat ta' dan, ir-rata ta' impjeg ta' 75 % fil-mira tal-istrateġija Ewropa 2020 tista' tintlaħaq sal-2020 sakemm ix-xejra attwali tkompli. Ir-rata ta' impjeg fil-grupp ta' età ta' bejn 20-64 hija għall-ewwel darba oġhla minn dik osservata fl-2008, fil-livell ta' 71,1 % (it-tieni kwart tal-2016). Madankollu, il-faqar jibqa' għoli u r-riżultati soċjali u tal-impjeg ivarjaw b'mod sinifikanti bejn il-pajjiżi.

Hafna mill-indikaturi tas-suq tax-xogħol raw titjeb fl-2015 u fl-2016. Ir-rata tal-qgħad baqgħet niezla u f'Settembru tal-2016 kienet 8,5 % (10 % fiż-żona tal-euro). Il-qgħad fost iż-żgħażaġh u l-qgħad fit-tul ukoll komplew jonqsu, imma għadhom għoljin f'diversi Stati Membri. Ir-rati tal-attività qed jiżdiedu, u l-UE ħolqot aktar minn erba' miljun impjeg matul l-2015 u fl-ewwel nofs tal-2016. Ir-rata ta' impjeg tan-nisa fl-UE fl-2015 kienet għadha b'mod sinifikanti taħt dik tal-irġiel, imma d-disparità ilha tonqos sa mill-2008. B'mod gradwali, il-konvergenza fil-kundizzjonijiet tas-suq tax-xogħol qed tkompli għalkemm jippersistu differenzi kbar bejn l-Istati Membri.

Id-dhul tal-familji fl-UE żdied matul l-2015, l-aktar minhabba żidiet fid-dhul mix-xogħol u tnaqqis fit-taxxi u fil-kontribuzzjonijiet. Madankollu, id-dhul gross tal-familji fiż-żona tal-euro għadu ma rkuprax totalment u jibqa' kemmxejn taħt il-livelli milhuqa fl-2009. In-numru u l-

proporzjon ta' persuni fir-riskju ta' faqar jew esklużjoni soċjali beda jonqos imma għadu għoli. Ir-rata ta' riskju ta' faqar jew esklużjoni soċjali fl-UE issa reġgħet lura għal-livell taġġha tal-2008 ta' 23,7 %. Minkejja li t-titjib reċenti huwa milqugħ, hemm il-ħtieġa ta' sforz koordinat lejn il-mira li tal-anqas 20 miljun persuna jittellgħu mill-faqar jew l-esklużjoni soċjali sal-2020, hekk kif in-numru ta' persuni fir-riskju ta' faqar jew esklużjoni soċjali fl-2015 jibqa' oġġla milli fl-2008. B'mod globali l-inugwaljanza fid-dhul stabbilizzat f'livell għoli f'termini storiċi, b'divergenzi importanti madwar l-UE, kif muri mit-tabella ta' valutazzjoni tal-indikaturi ewlenin tal-impjegi u soċjali.

Il-livelli għolja tal-inugwaljanza jnaqqsu l-output tal-ekonomija u l-potenzjal għal tkabbir sostenibbli. L-inugwaljanzi kbar u persistenti mhux biss iqajmu tħassib f'termini ta' ġustizzja għaliex normalment jirriflettu riskju għoli ta' faqar u esklużjoni soċjali imma anke f'termini ekonomiċi, għaliex iwasslu għal utilizzazzjoni baxxa tal-kapital uman. It-trażmissjoni intergenerazzjonali tal-faqar tiggrava dawn l-impatti negattivi. Id-disinn tal-istituzzjonijiet edukattivi, tas-suq tax-xogħol u tas-sigurtà soċjali f'xi Stati Membri ma jappoġġjax b'mod adegwat il-funzjoni taġġhom bħala investment fil-kapital uman, li jippromwovi l-ġustizzja tar-riżultati; għalhekk ma jirrimedjox l-opportunitajiet inugwali u konsegwentement jikkontribwixxi għal inugwaljanzi persistenti u dejjiema akbar fid-dhul. Biex jiġu indirizzati l-inugwaljanzi, l-Istati Membri jistgħu jiehdu azzjoni f'oqsma differenti, inkluż is-sistemi fiskali u tal-benefiċċji, il-politiki dwar l-iffissar tal-pagi (inkluż il-paga minima), l-edukazzjoni u l-hiliet, u s-sistemi tal-kura tas-saħħa.

Riformi li jippromwovu swieq tax-xogħol reżiljenti u inklużivi għandhom ikomplu għaliex jistimulaw il-holqien ta' impjegi u l-parteciġazzjoni fis-suq tax-xogħol filwaqt li jikkombinaw kif xieraq il-flessibbiltà u s-sigurtà adegwata. L-Istati Membri li jorbtu l-flessibbiltà fl-arranġamenti tax-xogħol ma' politiki attivi effettivi tas-suq tax-xogħol u protezzjoni soċjali adegwata ssuperaw il-kriżi b'aktar suċċess. Hafna Stati Membri implimentaw aġendi ta' riforma importanti fis-snin reċenti, b'effetti pożittivi fuq il-holqien tal-impjegi. Xorta, hemm il-ħtieġa ta' aktar sforzi biex jiġi promoss il-holqien ta' impjegi ta' kwalità u tiżdied l-inklussività tas-swieq tax-xogħol, billi jitneħħew l-ostakoli għall-parteciġazzjoni fis-suq tax-xogħol, tiġi indirizzata s-segmentazzjoni tas-suq tax-xogħol u jiġi żgurat li s-sistemi tal-protezzjoni soċjali jipprovdu appoġġ tad-dhul adegwat u jippermettu servizzi lil kulhadd filwaqt li jiġu inkoraġġiti t-tranzizzjonijiet fl-impjieg u x-xogħol ikun ta'

benefiċċju veru. Dan jgħin ukoll biex jindirizza livelli li qed jogħlew ta' faqar fost dawk li jaħdmu f'xi Stati Membri.

Is-sistemi fiskali għandhom jappoġġjaw aħjar il-holqien tal-impjiegi u jindirizzaw l-inugwaljanzi. Numru ta' Stati Membri hađu passi biex inaqqsu l-porzjon ta' taxxa, fejn kienu mmirati l-aktar il-ħaddiema bi dhul baxx. L-għan tagħhom kien li jipromwovu kemm id-domanda għax-xogħol – billi jappoġġjaw lill-kumpaniji jfittxu l-ħaddiema mill-gdid – kif ukoll il-provvista – billi jnaqqsu d-dizincendenti biex jittieħdu l-impjiegi u tiżdied il-paga wara t-taxxa, b'mod speċjali għal gruppi żvantaġġjati. Anke hekk, il-porzjon globali ta' taxxa fuq ix-xogħol jibqa' għoli f'numru konsiderevoli ta' Stati Membri. Barra minn hekk, f'xi Stati Membri s-sistemi fiskali jkomplu jipprovdu dizincendenti b'saħħithom għat-tieni sors ta' dhul biex jaħdmu jew biex jaħdmu aktar sigħat. Tassazzjoni fuq ix-xogħol aktar baxxa u ddisinjata aħjar tista' tgħin biex tistimola t-tkabbir fl-impjieg, u konsegwentement timmitiga l-inugwaljanzi.

Il-pagi nominali ždiedu biss b'mod moderat f'ambjent ta' inflazzjoni baxxa, filwaqt li diversi Stati Membri rriformaw l-oqfsa tal-iffissar tal-pagi tagħhom f'kooperazzjoni mas-shab soċjali. L-iżviluppi fil-pagi f'ħafna Stati Membri kienu allinjati mal-produttività tax-xogħol, inkluż židiet fil-pagi fejn il-kuntest ekonomiku pprova spazju. Dan l-allinjament huwa meħtieġ, fuq perjodu ta' żmien medju, biex jistimula l-qligħ mill-produttività u jappoġġja d-domanda aggregata u t-tkabbir. Numru żgħir ta' Stati Membri rriformaw l-oqfsa tal-iffissar tal-pagi tagħhom biex jirrinforzaw ir-rwol tas-shab soċjali f'livelli differenti ta' negozjar. Ittieħdet azzjoni wkoll biex l-oqfsa tal-iffissar tal-paga minima jsiru aktar trasparenti u/jew prevedibbli. Is-sistemi tal-iffissar tal-pagi għandhom isegwu aktar il-koordinazzjoni bejn livelli differenti ta' negozjar kollettiv, filwaqt li jippermettu ċertu grad ta' flessibilità ġeografikament u bejn u fi ħdan is-setturi.

L-involviment tas-shab soċjali fid-disinn u fl-implimentazzjoni ta' riformi huwa żbilanċjat madwar l-UE. Minkejja li l-Istati Membri kollha għandhom korpi bejn żewġ jew tliet imsieħba biex jippermettu għall-interazzjoni tas-shab soċjali u għall-konsultazzjoni tagħhom fid-disinn u fl-implimentazzjoni tal-politiki, l-involviment attwali tagħhom ivarja b'mod sinifikanti. Madankollu, djalogu soċjali effettiv, f'konformità ma' prattiki u kundizzjonijiet nazzjonali, huwa kruċjali biex jiżgura riformi ġusti u effiċjenti, iżid ir-responsabbiltà tagħhom u bir-reqqa jivvaluta l-impatt tagħhom fuq gruppi differenti tal-popolazzjoni. Ftit

Stati Membri ħadu azzjoni fl-2015 u fl-2016 biex isaħħu d-djalogu soċjali u jtejbu l-involvement tas-sħab soċjali fil-politiki tal-impjiegi u soċjali.

L-Istati Membri komplew jimmodernizzaw is-sistemi edukattivi u tat-tahriġ tagħhom biex itejbu l-ħiliet meħtieġa biex jadattaw għall-bżonnijiet tas-suq tax-xogħol. Madankollu, l-inugwaljanzi fl-involvement edukattiv u fir-riżultati għadhom hemm. Rifirmi mmirati fost l-oħrajn lejn il-promozzjoni tal-akkwist ta' ħiliet bażiċi, lejn it-trawwim tat-tagħlim tal-adulti u t-titjib fir-rilevanza tal-edukazzjoni terzjarja għas-suq tax-xogħol. F'konformità mal-Aġenda Ġdida għall-Ħiliet għall-Ewropa, ir-riforma għandha tiffoka fuq investiment sostnut fl-akkwist tal-ħiliet fost iż-żgħażaġh u l-adulti, allinjament aħjar tal-ħiliet mal-bżonnijiet tas-suq tax-xogħol inkluż sħubiji aktar mill-qrib bejn in-negozju u l-edukazzjoni u billi jiġi sfruttat il-potenzjal tal-apprendistati.

Il-qgħad fost iż-żgħażaġh u n-numri ta' dawk barra mill-edukazzjoni, impjieg jew tahriġ (NEET) ikomplu jonqsu, għalkemm jibqgħu għolja ħafna f'xi Stati Membri. Il-Garanzija għaż-Żgħażaġh kienet mutur ewlieni għat-titjib, għaliex tippromwovi azzjoni effettiva mill-Istati Membri, ittejjeb il-koordinazzjoni fost parteċipanti differenti u tiffaċilita riforma strutturali u innovazzjoni fit-tfassil tal-politika. Aktar minn 40 % tan-NEETs kollha fl-età ta' bejn 15-24 kienu rreġistrati fil-Garanzija għaż-Żgħażaġh fl-2015. F'diversi Stati Membri, l-Inizjattiva favur l-Impjieg taż-Żgħażaġh (YEI), immirata lejn ir-regġuni tal-UE li kienu qed jiffaċċjaw l-oghla rati ta' qgħad fost iż-żgħażaġh fl-2012, kellha rwol ewlieni. Minkejja dan il-progress milqugh tajjeb, riformi strutturali kontinwi u miżuri ta' tisħiħ se jkunu meħtieġa biex jiżguraw li ż-żgħażaġh kollha, u b'mod speċjali ż-żgħażaġh b'ħiliet baxxi u dawk li qed jiffaċċjaw ostakoli multipli biex jidhlu fis-suq tax-xogħol, jibbenefikaw mill-Garanzija għaż-Żgħażaġh.

L-indirizzar tal-qgħad fit-tul jibqa' prijorità. Għlakemm naqas fl-2015 bħala perċentwal tal-popolazzjoni attiva, il-qgħad fit-tul għadu jammonta għal kważi 50 % tal-qgħad totali, u jibqa' għoli ħafna f'xi Stati Membri. Id-durata dejjem tiżdied tal-qgħad timplika deprezzament tal-ħiliet, involviment aktar baxx fis-suq tax-xogħol u finalment riskju oghla ta' esklużjoni soċjali. Barra minn hekk, hemm ir-riskju li l-qgħad ċikliku jinbidel f'wieħed strutturali, b'konsegwenzi negattivi fuq it-tkabbir potenzjali. Diversi Stati Membri qed jirrinforzaw l-appoġġ għal dawk qiegħda fit-tul permezz ta' appoġġ individwalizzat u koordinazzjoni mtejba bejn is-servizzi tal-impjiegi u parteċipanti oħra, f'konformità mar-Rakkomandazzjoni tal-Kunsill ta' Frar 2016. Xorta, l-użu ta' dawn il-miżuri huwa żbilanċjat bejn l-Istati Membri.

In-nisa jibqghu b'nuqqas ta' rappreżentanza fis-suq tax-xogħol u jiffaċċjaw differenzjali tal-pagi importanti. Huma jegħlbu lill-irġiel f'termini tal-kisbiet edukattivi. Madankollu, id-differenza fl-impjeg bejn in-nisa u l-irġiel tibqa' wiesgħa, b'mod partikolari għall-ommijiet u n-nisa b'responsabbiltajiet ta' indukrar. Dan ikompli jaggrava minhabba d-dizincitivi finanzjarji li jiffaċċjaw in-nisa meta jidhlu fis-suq tax-xogħol jew meta jkunu jixtiequ jaħdmu aktar. Differenzjali tal-pagi sinifikanti hija osservata f'diversi Stati Membri. Flimkien ma' karrieri iqsar, dan spiss isarraf f'pensjonijiet aktar baxxi għan-nisa. Dan jindika l-ħtieġa għall-integrazzjoni komprensiva tal-konsiderazzjonijiet tal-bilanċ bejn il-ħajja u x-xogħol fit-tfassil tal-politika. L-aċċess għal indukrar tat-tfal affordabbli u ta' kwalità u għal servizzi oħra ta' indukrar, liv u arrangamenti flessibbli tal-ħin tax-xogħol, u sistemi fiskali u tal-benefiċċji li huma ħielsa mid-dizincitivi għat-tieni sors ta' dhul biex jaħdmu jew biex jaħdmu aktar huwa ta' importanza ewlenija sabiex nersqu lejn it-trattament ugwali sħiħ tan-nisa u l-appoġġ għall-mobbiltà soċjali għall-aħjar.

Komplew l-isforzi biex jiġu mmodernizzati s-sistemi tal-protezzjoni soċjali biex itejbu l-kopertura u l-adekwatezza tal-benefiċċji, l-aċċess, il-kwalità u r-responsività tas-servizzi u biex b'mod attiv jinkoraġġixxu l-partecipazzjoni fis-suq tax-xogħol. Numru ta' Stati Membri dahhlu fis-seħħ riformi fil-politika mmirati biex itejbu l-kopertura u l-adekwatezza tal-benefiċċji soċjali filwaqt li jippromwovu l-attivazzjoni. Il-miżuri huma indirizzati lejn varjetà ta' gruppi, inkluż dawk li għandhom dhul baxx, il-qiegħda, il-persuni b'dizabilità, il-persuni mingħajr dar u l-persuni b'responsabbiltajiet ta' indukrar. Minkejja l-progress fir-riformi, il-livelli għolja ta' faqar (fost it-tfal) f'xi Stati Membri jibqgħu punti ta' tħassib. Għandhom ikunu disponibbli xbieki ta' sikurezza adegwati għal dawk li huma nieqsa minn riżorsi suffiċjenti għal standard tal-għajxien deċenti, inkluż l-appoġġ għar-riintegrazzjoni fis-suq tax-xogħol ta' dawk fl-età lavorattiva.

Wara mewġa ta' riformi li jiffukaw fuq etajiet akbar tal-irtirar, ir-riformi reċenti fil-pensjonijiet jippreżentaw stampa aktar diversa, inkluż miżuri li jissalvagwardjaw l-adekwatezza tal-pensjonijiet permezz ta' garanziji minimi u indiċjar. Filwaqt li xi Stati Membri ffukaw fuq titjib fis-sostenibbiltà tas-sistemi tal-pensjonijiet tagħhom, pereżempju billi jzidu l-età tal-irtirar u jillimitaw l-aċċess għall-irtirar bikri, xi oħrajn iffukaw fuq il-protezzjoni tal-pensjonanti bi dhul baxx, billi jzidu l-pensjonijiet minimi jew permezz ta' benefiċċji addizzjonali mmirati. Is-sistemi tal-pensjonijiet għandhom jiżguraw standards tal-għajxien adegwati, filwaqt li jippreservaw is-sostenibbiltà. Għal dan il-għan, l-irġiel u n-nisa

għandhom jiġu inkoraġġiti jibqgħu aktar fl-impjieg, anke permezz tad-disponibbiltà ta' politiki xierqa dwar il-bilanċ bejn ix-xogħol u l-ħajja u tal-modernizzazzjoni tal-ambjenti tax-xogħol. Il-pensjonijiet supplimentari jista' jkollhom rwol ewlieni, b'mod partikolari fejn l-adeqwatezza tal-pensjonijiet pubbliċi hija mistennija tmur għall-aġar.

Is-sistemi tas-saħħa jikkontribwixxu għall-benesseri individwali u kollettiv u għall-prosperità ekonomika. *F'numru ta' Stati Membri ġew implimentati riformi fil-kura tas-saħħa biex jinkoraġġixxu l-għoti ta' servizzi effettivi tal-kura tas-saħħa primarja u l-aċċess għalihom, biex jissimplifikaw u jżidu s-sostenibbiltà tal-kura speċjalizzata u tal-isptar, u biex itejbu l-aċċess għal mediċini affordabbli użati b'mod kosteffikaċi. Xi Stati Membri qed jieħdu passi wkoll biex itejbu l-effiċjenza u l-kwalità tas-servizzi tal-kura fit-tul. Dan għandu jnaqqas l-ostakoli għall-partecipazzjoni fis-suq tax-xogħol għal dawk li jindukraw il-familja, b'mod speċjali n-nisa.*

Fis-snin reċenti, l-UE esperjenzat influż bla preċedent ta' migranti inkluż refuġjati, bi kważi 1,8 miljun applikazzjoni għall-ażil tiġi ppreżentata fl-2015 u fl-ewwel nofs tal-2016. *Dan jenfasizza l-importanza ta' strateġiji ta' integrazzjoni komprensiva sabiex jiġi żgurat li r-refuġjati jkunu jistgħu jiġu integrati b'mod effettiv fis-suq tax-xogħol u fis-soċjetà b'mod aktar general. Diversi Stati Membri introduċew pakketti ta' integrazzjoni sabiex jiżguraw l-intervent bikri għal dawk li jkunu għadhom kif waslu, inkluż l-aċċess għas-suq tax-xogħol, il-valutazzjoni tal-ħiliet u t-taħriġ. F'konformità mal-Pjan ta' Azzjoni dwar l-integrazzjoni ta' ċittadini ta' pajjiżi terzi¹ li l-Kummissjoni ppreżentat f'Ġunju 2016, huwa importanti li l-politiki ta' integrazzjoni ma jiffukawx biss fuq il-bżonnijiet immedjati imma għandu jkollhom l-għan ukoll li jiżguraw integrazzjoni b'suċċess fuq perjodu medju sa twil bħala parti integrali mill-istrateġiji ta' inklużjoni soċjali tal-Istati Membri.*

¹ COM(2016) 377 finali.

1. HARSA ĠENERALI LEJN IX-XEJRIET U L-ISFIDI FIS-SUQ TAX-XOGĦOL U SOĠJALI FL-UNJONI EWROPEA

Din it-taqsimha tippreżenta harsa ġenerali lejn ix-xejriet u l-isfidi fis-suq tax-xogħol u soċjali fl-Unjoni Ewropea. Tibda b'rendikont analitiku dettaljat ta' oqsma ewlenin fl-impjiegi u soċjali, li jiġi segwit mis-sejbiet ġenerali li jirriżultaw mit-tabella ta' valutazzjoni tal-indikaturi ewlenin tal-impjiegi u soċjali.

1.1 Xejriet fis-suq tax-xogħol

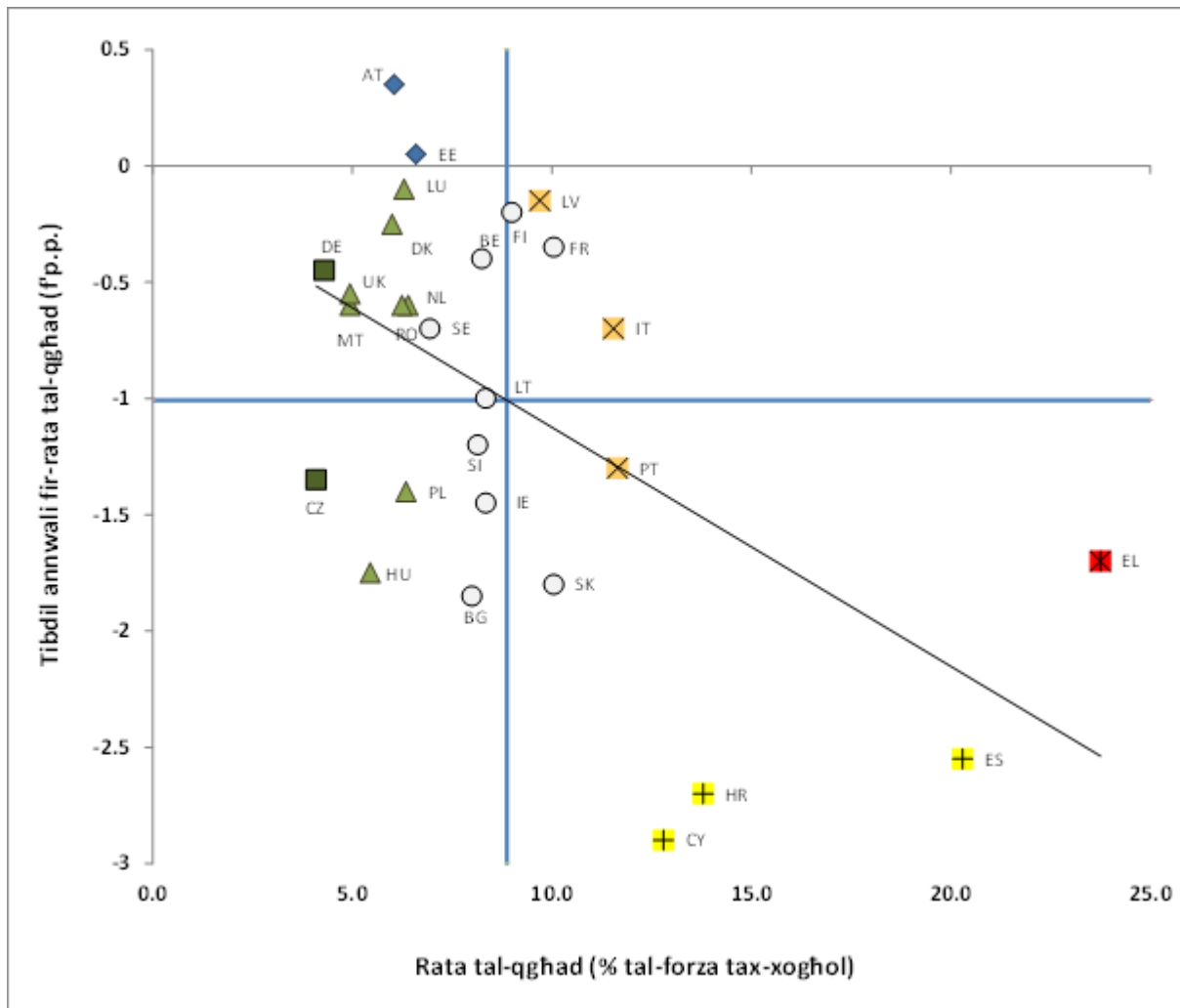
L-irkupru fis-suq tax-xogħol issaħħah matul l-2015 u l-2016, b'titjib sinifikanti f'hafna mill-indikaturi. Ir-rata ta' impjieg (20-64 sena) żdiedet fl-UE b'0,9 punti percentwali (pp) fl-2015 u komplet tizzied sa 71,1 % fit-tieni kwart tal-2016. Dan il-livell mhux biss huwa 1,5 pp ogħla minn Q2-2015 imma jaqbeż ukoll il-livell ta' qabel il-kriżi ta' 70,3 % (fis-sena) fl-2008. Żieda komparabbli giet irregistrata fir-rata ta' impjieg taż-żona tal-euro, li kważi laqget is-70 % fi Q2-2016 (qrib is-70,2 % irregistrat bħala medja fl-2008). F'valuri assoluti, kważi 4,2 miljun persuna aktar kienu impjegati f'Q2-2016 meta mqabbel ma' Q4-2014, inkluż 2,8 miljuni aktar fiż-żona tal-euro. Fl-istess hin, ir-rata ta' attività (15-64) żdiedet b'mod moderat, għal 73 % fl-UE, filwaqt li r-rata tal-qgħad (15+) waqgħet għal 8,6 %, l-aktar rata baxxa rregistrata sa minn Q1-2009 (fiż-żona tal-euro, ir-rati tal-attività u tal-qgħad kienu 72,9 % u 10,1 %² rispettivament). Id-domanda akbar għall-haddiema, bir-rata ta' postijiet tax-xogħol vakanti tizzied minn 1,3 % fl-2013 għal 1,8 % fl-ewwel żewġ kwarti tal-2016, kellha rwol importanti. F'dan l-isfond, it-tkabbir medju fil-pagi aċċellera xi ftit fl-UE fl-2015, filwaqt li baqa' moderat fiż-żona tal-euro (ara t-Taqsimha 2.1).

Id-disparitajiet fis-suq tax-xogħol fl-Istati Membri u fiż-żona tal-euro komplew jonqsu mil-livelli għolja hafna, bir-rati tal-qgħad jersqu eqreb għal-livelli ta' qabel il-kriżi. Il-konverġenza kontinwa fir-rati tal-qgħad tirrifletti tnaqqis aktar b'saħħtu mill-medja f'numru ta' Stati Membri kkaratterizzati minn rati ta' qgħad għoljin (b'mod partikolari Ċipru, il-Kroazja u Spanja). B'kuntrast, żidiet zgħar fir-rata tal-qgħad ġew irregistrati fl-Awstrija u fl-Estonja, għalkemm bdew minn livelli relattivament baxxi. Fl-2015, l-influssi netti tal-popolazzjoni kienu l-aktar b'saħħithom f'pajjiżi bl-aktar rati baxxi tal-qgħad fl-2014 (notevolment l-

² F'Settembru 2016, ir-rata tal-qgħad ta' kull xahar fl-UE kienet 8,5 % u 10 % fiż-żona tal-euro.

Awstrija, il-Ġermanja u l-Lussemburgu); xi whud mill-ogħla flussi netti ta' hrug sehhew f'pajjizi bl-ogħla rati ta' qgħad. Madankollu, minkejja l-konvergenza osservata, jibqgħu jippersistu differenzi sinifikanti f'termini ta' rati tal-qgħad (Grafika 1), b'valuri li jvarjaw minn 5 % jew anqas fir-Repubblika Ċeka, fil-Ġermanja, f'Malta u fir-Renju Unit għal aktar minn 20 % fi Spanja u l-Greċja fl-ewwel nofs tal-2016.

Grafika 1: Ir-rata tal-qgħad u tiddil annwali, kif irrapportat fit-tabella ta' valutazzjoni tal-indikaturi ewlenin tal-impjegi u soċjali

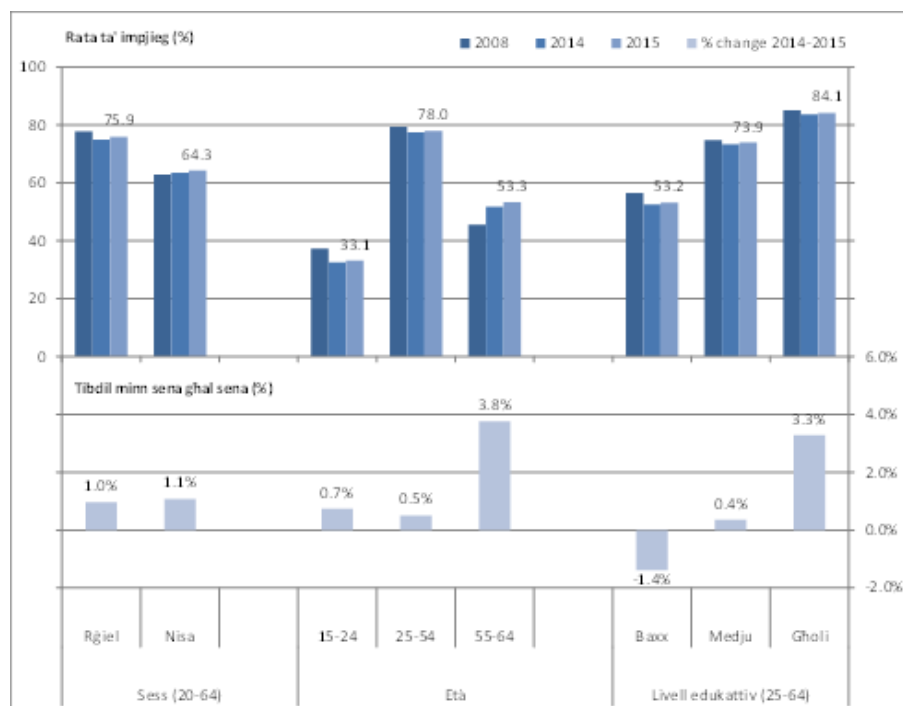

Sors: Eurostat, LFS (DĠ EMPL kalkoli). Perjodu: Livelli tal-ewwel nofs tal-2016 u tiddil annwali rigward l-ewwel nofs tal-2015. Nota: L-assi huma ċċentri fuq il-medja tal-UE mhux ponderata. Id-didaskalija hija pprezentata fl-Anness.

Id-dinamika tat-tkabbir fl-impjegi kienet differenti fost gruppi ta' età u livelli ta' edukazzjoni differenti. Kif muri fil-Grafika 2, l-akbar zieda fiċ-ċifri tal-impjegi, bi 3,8 % fl-2015, giet irregistrata fost il-ħaddiema anzjani (fl-età ta' bejn 55-64), li r-rata tal-attività

tagħhom żdiedet b'1,4 pp biex laħqet 57,3 % fl-2015. Dan sarraf f'żieda oħra fir-rata ta' impjieg għal dan il-grupp, għal 53,3 % fl-2015, biex żiedet mat-tkabbir sod esperjenzat fl-aħħar deċennju. Għall-kuntrarju, it-tkabbir fl-impjieg kien moderat fost il-ħaddiema żgħażaġħ (15-24) u dawk fl-aqwa età (25-54). Ir-rata tal-attività ta' dawn tal-aħħar kienet kwazi stabbli għar-raba' sena konsekuttiva, fil-livell ta' 85,4 %, u għalhekk tidher li laħqet il-limitu massimu. Madankollu, l-evoluzzjonijiet kienu jvarjaw b'mod sostanzjali skont il-livelli tal-ħiliet: it-tkabbir fl-impjieg kien robust għall-ħaddiema b'ħiliet għolja (b'edukazzjoni terzjarja), b'żieda ta' 3,3 % sena b'sena, filwaqt li l-ħaddiema b'ħiliet baxxi (b'edukazzjoni sekondarja tal-ewwel livell jew anqas) esperjenzaw tnaqqis ta' 1,4 % sa mill-2014. Dan jikkonferma xejra ta' opportunitajiet ta' impjieg li qed jonqsu għall-ħaddiema b'ħiliet baxxi, li għalihom ir-rata ta' impjieg għadha aktar baxxa milli kienet fl-2008. It-tkabbir fl-impjieg kien komparabbli bejn iż-żewġ sessi; kemm ir-rati ta' impjieg fost l-irġiel kif ukoll fost in-nisa żdiedu ftit matul l-2015. Id-disparità kbira bejn in-nisa (64,3 %) u l-irġiel (75,9 %) fir-rati ta' impjieg, li kienet naqset bejn l-2008 u l-2013, għalhekk baqgħet kwazi mhux affettwata. B'mod simili, id-dejta (Grafika 3) ma turi l-ebda diskrepanza sinifikanti f'termini ta' tkabbir fl-impjieg bejn full-time u part-time.

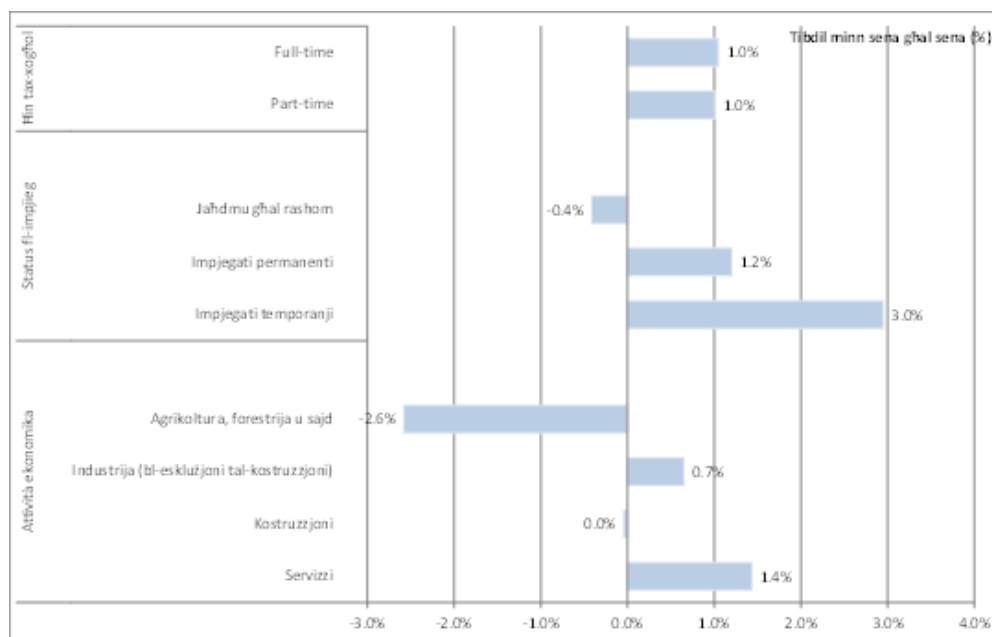
Grafika 2: Rati ta' impjieg u t-tkabbir fl-impjieg fost gruppi differenti fl-UE

Sors: Eurostat, LFS.

L-irkupru fl-impjieg jirrifletti zieda fin-numru ta' impjegati, u s-sehem tal-impjegati temporanji jibqa' stabbli. In-numru ta' haddiema għal rashom naqas marginalment (b'0,4 %), għalkemm din iċ-ċifra taħbi differenzi sinifikanti fost l-Istati Membri (ara t-Taqsima 2.1). In-numru ta' impjegati temporanji żdied bi 3 %, filwaqt li l-impjegati permanenti żdiedu b'1,2 %. Dan sarraf f'zieda marginali fis-sehem tal-impjegati temporanji mill-impjegati totali, (għal 14,2 % fl-2015), għal darb'ohra b' differenzi wiesgħa bejn l-Istati Membri (ara t-Taqsima 2.3). L-aktar ħolqien ta' impjegi kien fis-servizzi (+1,4 %), segwit mill-industrija (+0,7 %), filwaqt li l-impjegi fl-agrikoltura komplew jaqgħu (-2,6 %), li jispjega wkoll parti mit-tnaqqis fl-impjegi indipendenti. It-tnaqqis fl-impjegi fil-konstruzzjoni waqaf fl-2015, għall-ewwel darba sa mill-2008.

Grafika 3: Tkabbir fl-impjegi (2014-15) fost gruppi differenti fl-UE

Sors: Eurostat, LFS

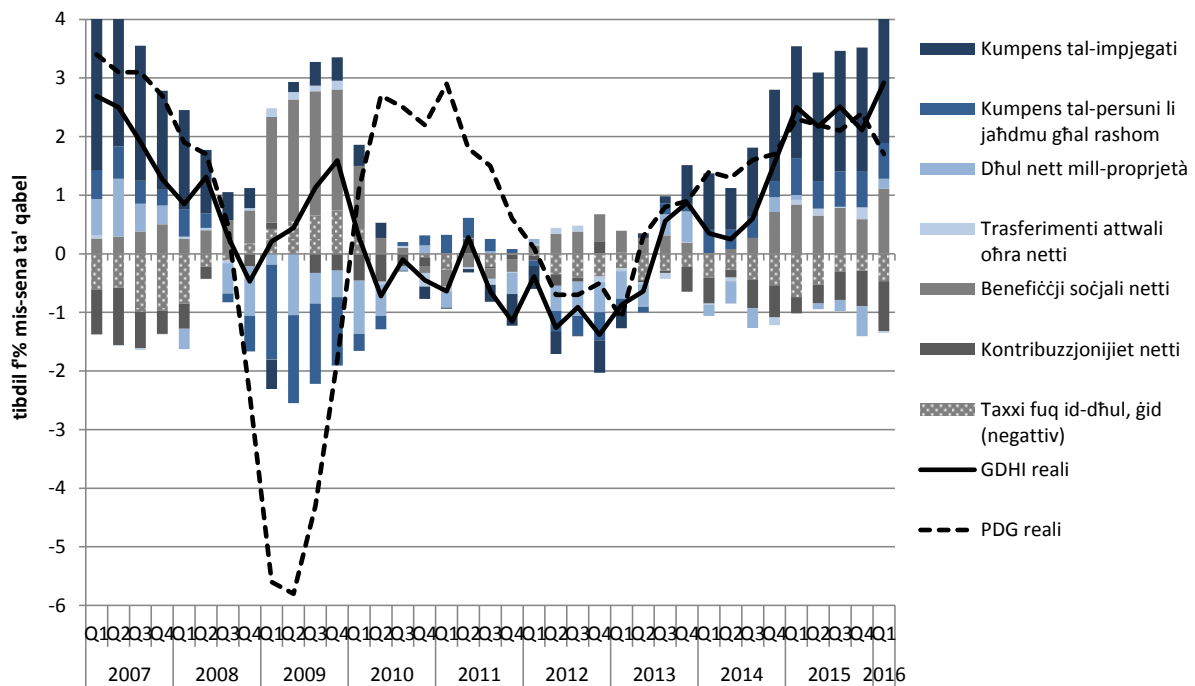
Il-qgħad fost iż-żgħażaġh u fit-tul kompla jonqos fl-2015, b'segwitu għat-tnaqqis fir-rata ta' qgħad globali. Ir-rata tal-qgħad fost iż-żgħażaġh (15-24), li laqgħet l-ogħla livell ta' 23,7 % fl-UE fl-2013, waqgħet għal 20,3 % fl-2015. Din ix-xejra kompliet tippersisti fl-2016 hekk kif ir-rata waqgħet iżjed għal 18,9 % fl-ewwel nofs tas-sena. Madankollu, hija ogħla fl-EA-19 (21,4 % fl-ewwel nofs tal-2016) u jibqa' disparitajiet sinifikanti fost l-Istati Membri. Ir-rata tal-qgħad fit-tul (bħala sehem tal-popolazzjoni attiva) ukoll naqset għal 4,5 % fl-2015 minn 5 % fl-2014 (u naqset aktar fl-ewwel nofs tal-2016), imma l-assorbiment mill-ġdid bil-mod tal-

qgħad fit-tul f'xi Stati Membri, jiġifieri dawk l-aktar affettwati mill-kriżi, jindika r-riskju li l-qgħad fit-tul jinbidel f'wiehed strutturali.

1.2 Xejriet soċjali

Is-sitwazzjoni finanzjarja tal-familji fl-UE kompliet titjeb fl-2015. Id-Dhul Gross Reali Disponibbli tal-Familji (GDHI) fl-UE żdied b'madwar 2 % fl-2015, biex kompla jirkupra mit-telf fid-dhul irregistrat matul l-2010-2013. Dan it-titjib irriżulta l-aktar minn żidiet fid-dhul mix-xogħol u tnaqqis fit-taxxi u fil-kontribuzzjonijiet (ara l-Grafika 4).

Grafika 4: Tkabbir fil-PDG u fil-GDHI u tibdil fil-komponenti tal-GDHI fl-UE

Sors: Eurostat, LFS

Xorta, jekk wiehed ihares lejn l-aktar dejta reċenti tal-UE, din ix-xejra 'l fuq mhix riflessa fiċ-ċifri tal-faqar³. Is-sehem tal-popolazzjoni tal-UE fir-riskju ta' faqar (AROP) stabbilizza fl-2015, żdied b'0,1 pp għal 17,3 % (kemm fl-UE kif ukoll fiż-żona tal-euro). Dan l-iżvilupp isegwi zieda ta' 0,5 pp fl-2014 (0,4 pp fiż-żona tal-euro) li parzjalment kienet

³ Fil-mument tal-kitba (Ottubru 2016) iċ-ċifri medji stmati għall-2015 huma disponibbli mill-Eurostat. Se jiġi pprovdut aġġornament fil-verżjoni riveduta tad-dokument, wara diskussjoni mal-Istati Membri fil-Kumitat tal-Impjegati.

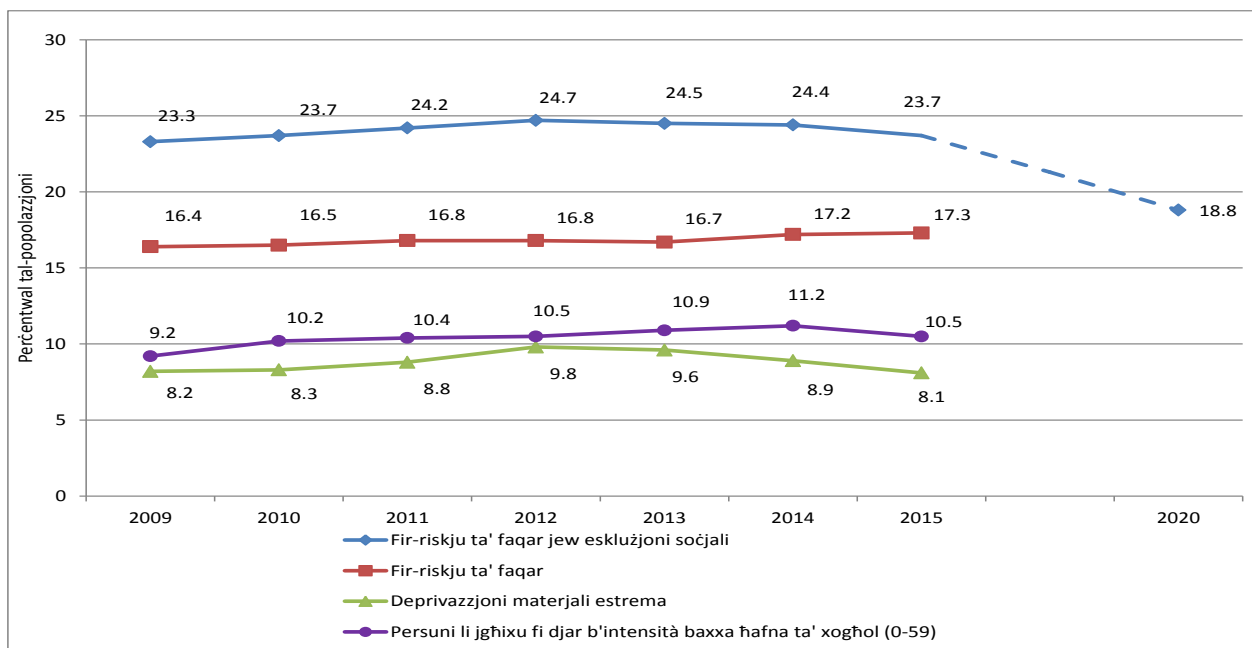
konegwenza taç-çaqliq 'il fuq fis-soll tal-faqar, hekk kif id-dhul tal-familji beda jirkupra f'nofs l-2013. B'mod simili, is-sehem globali tal-ħaddiema foqra źdied b'0,5 pp fl-2014, flimkien ma' sehem dejjem jikber ta' ħaddiema temporanji (li d-dhul tagħhom huwa normalment aktar baxx minn dak ta' impjegati permanenti), u baqa' stabbli fl-2015.

Il-perċentwal tan-nies fir-riskju ta' faqar jew esklużjoni soċjali fl-UE naqas aktar fl-2015 imma għadu għoli hafna. Ir-rata ta' riskju ta' faqar jew esklużjoni soċjali (AROPE) fl-UE kompliet tonqos fl-2015 għal 23,7 % ('l isfel minn 24,4 % fl-2014 u 24,6 % fl-2013), imma għadha qrib l-oghla livell storiku tagħha tal-2012. Naqset ukoll fiż-żona tal-euro, minn 23,5 % fl-2014 għal 23,1 % fl-2015 (lura għal-livelli tal-2013). Fl-2015, madwar 119-il miljun persuna kienu fir-riskju ta' faqar jew esklużjoni soċjali, madwar 3,5 miljun persuna anqas mill-2014. Anke jekk l-UE għadha 'l bogħod biex tilhaq il-mira tagħha tal-Ewropa 2020 li ttella' tal-anqas 20 miljun persuna mill-faqar jew mill-esklużjoni soċjali sal-2020, in-numru ta' persuni fir-riskju ta' faqar jew esklużjoni soċjali issa qed jerga' joqrob lejn il-livell tal-2008, is-sena bażi li fuqha ġiet stabbilita l-mira tal-Ewropa 2020: fl-2015, kien hemm madwar 1,2 miljun persuna aktar jgħixu fir-riskju ta' faqar jew esklużjoni soċjali meta mqabbla mal-2008⁴, 4,8 miljuni anqas mill-oghla livell tal-2012.

It-tnaqqis ta' deprivazzjoni materjali estrema tindika titjib fl-istandards tal-ghajxien. Id-deprivazzjoni materjali estrema naqset b'0,8 pp fl-2015 biex laħqet 8,1 %, jew 9,1 miljun persuna anqas mill-oghla livell tal-2012. Din ix-xejra, osservata sa mill-2013, hija relatata mat-titjib imsemmi hawn fuq fis-sitwazzjoni finanzjarja tal-familji marbut mal-irkupru ekonomiku. Is-sehem ta' nies li jgħixu f'familji (kwazi) mingħajr impjeg (jigifieri l-popolazzjoni fl-età ta' bejn 0-59 li tgħix f'familji b'intensità tax-xogħol baxxa hafna) naqas bi ftit fl-2015 għal 10,5 %, xprunat minn titjib fil-kundizzjonijiet tas-suq tax-xogħol, wara żieda żgħira fl-2014.

Grafika 5: Ir-Rata ta' riskju ta' faqar u esklużjoni soċjali u l-komponenti tagħha fl-UE27

⁴ In-numru medju ta' persuni fir-riskju tal-faqar jew l-esklużjoni soċjali fl-UE fl-2008 huwa bbażat fuq stima mill-Eurostat, għaliex iċ-ċifri għall-Kroazja huma disponibbli biss mill-2010 'il quddiem.

Sors: Eurostat, UE-SILC (ilc_peps01, ilc_li02, ilc_mddd11, ilc_lvhl11). HR eskluża billi m'hemmx dejta disponibbli għall-2009. Nota: L-AROE tikkombina l-AROP, l-SMD u l-familji b'intensità tax-xogħol zero jew baxxa (JLH). Il-linja maqtugħa tikkorrispondi għat-tnaqqis stmat meħtieġ biex tintlahaq il-mira tal-Ewropa 2020.

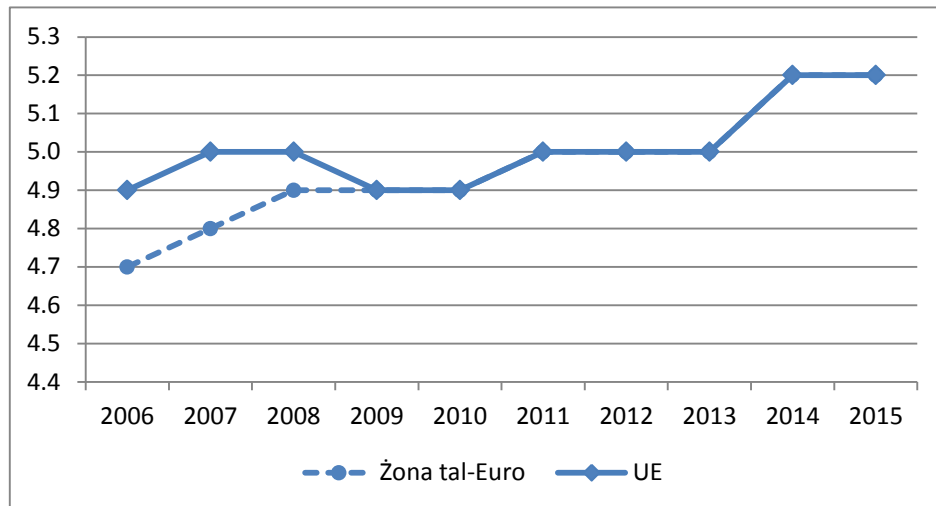
Iż-żgħażaġh, it-tfal, il-qieghda u è-ċittadini ta' pajjiżi terzi huma fost dawk l-aktar affettwati. Kwazi terz (31,2 %) taż-żgħażaġh (fl-età ta' bejn 18-24) kienu fir-riskju ta' faqar jew esklużjoni soċjali fl-2015. Dan huwa prinċipalment minħabba l-qgħad, sitwazzjonijiet ta' xogħol prekarju jew is-sitwazzjoni soċjoekonomika diffiċli tal-familji taż-żgħażaġh. Li tkun f'familja b'sors tad-dhul wiehed huwa assoċjat ma' riskju ta' faqar ogħla⁵. L-AROE għat-tfal (fl-età ta' bejn 0-17) naqset għal 26,9 % (minn 27,8 %) imma tibqa' għolja, minħabba l-istatus tas-suq tax-xogħol tal-ġenituri tagħhom, b'mod partikolari meta jkun flimkien ma' aċċess limitat għas-servizzi soċjali u appoġġ ta' dhul baxx. In-nies anzjani (65+) kienu relattivament anqas affettwati u r-riskju tal-faqar jew l-esklużjoni soċjali tagħhom naqas minn 18,3 % fl-2013 għal 17,4 % fl-2015, bin-nisa ifqar mill-irġiel (19,6 % għan-nisa kontra 14,6 % għall-irġiel). Gruppi oħra affettwati mill-faqar u l-esklużjoni soċjali huma l-qieghda (66,6 %), iċ-ċittadini ta' pajjiżi terzi (48,2 %) u persuni b'dizabilità (30,1 % fl-2014).

L-inugwaljanza fid-dhul kif imkejla mill-proporzjon tad-distribuzzjoni kwintili tal-introjtu stabbilizzat fl-2015 f'livell għoli. Il-proporzjon tad-distribuzzjoni kwintili tal-introjtu (jew l-indikatur S80/S20, jiġifieri l-proporzjon bejn id-dhul tal-20 % tal-popolazzjoni bl-ogħla dhul u d-dhul tal-20 % bl-aktar dhul baxx) baqa' stabbli fil-livell ta' 5,2 fl-2015, wara x-xejra 'l fuq tas-snin reċenti, b'mod speċjali fiż-żona tal-euro (Grafika 6). Il-koeffiċjent Gini

⁵ Ara l-Analizi tal-Impjegi u l-Iżviluppi Soċjali fl-Ewropa tal-2016, Kapitolu 2, li jmiss.

ukoll baqa' stabbli⁶, fil-livell ta' 0,31 fl-2015. Xorta ghad baqa' differenzi sinifikanti fil-livelli u fix-xejriet fost l-Istati Membri (ara t-Taqsima 2.4). L-inugwaljanzi fid-dhul dejjem jizdiedu, xejra komuni fost l-ekonomiji⁷ żviluppati, mhux biss jirraprezentaw tħassib f'termini ta' rizultati tad-distribuzzjoni ġusta għall-popolazzjoni, imma wkoll bħala riskju għat-tkabbir fit-tul.

Grafika 6: S80/S20 proporzjon tad-distribuzzjoni kwintili tal-introjtu

Sors: Eurostat. Dejta għal HR mhix disponibbli għall-2010.

⁶ Il-koeffiċjent Gini huwa indikatur bil-valur bejn 0 u 1. Valuri aktar baxxi jindikaw ugwaljanza oġhla. Fi kliem ieħor valur ta' 0 jindika li kulhadd għandu l-istess dhul, valur ta' 1 jindika li persuna waħda għandha d-dhul kollu. Nota: Sabiex jitqies l-impatt tad-differenzi fid-daqs u l-kompożizzjoni tal-familji, id-dhul totali disponibbli tal-familji jiġi "ekwivalizzat".

⁷ Ara OECD (2015). *Fiha flimkien – Għaliex inqas inugwaljanza hija ta' benefiċċju għal kulhadd*. Parigi: OECD.

1.3 *Sejbiet generali mit-tabella ta' valutazzjoni tal-indikaturi ewlenin tal-impjiegi u soċjali*

It-tabella ta' valutazzjoni tal-indikaturi ewlenin tal-impjiegi u soċjali, issa fir-raba' edizzjoni tagħha, tippermetti d-detezzjoni bikrija ta' problemi ewlenin fl-impjiegi u soċjali u divergenzi possibbli fost l-Istati Membri li jistgħu jeħtieġu aktar analiżi. It-tabella ta' valutazzjoni (ara l-Anness 1 sa 3) tikkonsisti f'sitt indikaturi ewlenin tax-xejriet fl-impjiegi u soċjali:

- Rata ta' qgħad (15-74);
- Rata ta' qgħad fost iż-żgħażaġħ (15-24);
- Żgħażaġħ barra mill-edukazzjoni, impjieg jew taħriġ (NEET) bħala sehem tal-popolazzjoni fl-età ta' bejn 15-24;
- Dhul gross disponibbli tal-familji (GDHI, tibdil annwali);
- Rata ta' riskju ta' faqar fl-età tax-xogħol (18-64);
- Inugwaljanzi fid-dhul (il-proporzjon S80/S20).

Tappoġġja wkoll l-identifikazzjoni ta' oqsma fejn ir-rispons ta' politika huwa meħtieġ l-aktar. Tabilhaqq tirrappreżenta għodda importanti biex timmonitorja l-impatt ta' riformi taħt is-Semestru Ewropew. Tgħin biex issostni l-isfidi identifikati fir-Rapporti tal-Pajjiżi u tappoġġja l-abbozzar tar-Rakkomandazzjonijiet Speċifiċi għall-Pajjiż. Ir-risultati tat-tabella ta' valutazzjoni għandhom jinqraw flimkien mas-sejbiet analitiċi ta' strumenti oħra bħall-Monitoraġġ tal-Prestazzjoni fil-Qasam tal-Impjiegi (MPI), il-Monitoraġġ tal-Prestazzjoni tal-Protezzjoni Soċjali (MPPS)⁸ u t-tabella ta' valutazzjoni tal-Proċedura ta' Żbilanċ Makroekonomiku (MIP), bl-indikaturi ewlenin tagħha tal-impjiegi miżjuda reċentement⁹. Fuq nota simili, ir-Rapport tal-Hames Presidenti: Nikkompletaw l-Unjoni Ekonomika u Monetarja tal-Ewropa u l-Komunikazzjoni dwar il-Passi lejn l-Ikkompletar tal-Unjoni Ekonomika u Monetarja¹⁰ jippromwovu l-użu ta' parametraġġi referenjarji u tal-kontroezami tal-prestazzjonijiet tal-Istati Membri sabiex jidentifikaw in-nuqqas ta' risultati u jappoġġjaw il-konverġenza 'l fuq. Il-proċess għandu jikkontribwixxi wkoll għall-qsim tal-aħjar prattiki. Il-Kaxxa 1 tiddekrivi r-razzjonal u s-sitwazzjoni attwali tal-iżvilupp tal-indikaturi tal-parametraġġi referenjarji fid-dominju tas-suq tax-xogħol.

⁸ Il-Monitoraġġ tal-Prestazzjoni fil-Qasam tal-Impjiegi (MPI) u l-Monitoraġġ tal-Prestazzjoni tal-Protezzjoni Soċjali (MPPS) huma abbozzati b'mod kongunt mill-Kummissjoni u, rispettivament, mill-Kumitati tal-EMCO u tal-SPC. Dawn jiġu adottati mill-Kunsill EPSCO.

⁹ Rapport tal-2017 dwar il-Mekkaniżmu ta' Twissija (AMR)

¹⁰ COM(2015) 600 finali;

Xejriet reċenti ta' indikaturi ewlenin huma rreġistrati fit-tabella ta' valutazzjoni skont tliet dimensjonijiet (ara t-tabelli dettaljati fl-Anness):

- Għal kull Stat Membru, il-bidla fl-indikatur f'ċertu sena meta mqabbla ma' perjodi qabel fiż-żmien (xejra storika);
- Għal kull Stat Membru, id-differenza mir-rati tal-UE u tal-medja taż-żona tal-euro fl-istess sena (tipprovdi snapshot tad-disparitajiet eżistenti fl-impjiegi u soċjali);
- Il-bidla fl-indikatur bejn sentejn konsekuttivi f'kull Stat Membru relattiv għall-bidla fil-livelli tal-UE u taż-żona tal-euro (indikattiva tad-dinamika ta' konverġenza/diverġenza soċjoekonomika).

Sa mill-2016, is-sitwazzjoni ta' Stati Membri fost indikaturi ewlenin tal-impjiegi u soċjali hija vvalutata permezz ta' metodoloġija maqbula komunement li thares b'mod kongunt lejn il-livelli u t-tibdil ta' kull indikatur (kif spjegat fl-Anness 4). Fuq il-bażi ta' din il-metodoloġija, it-Tabella 1 tipprovdi sommarju tal-valuri tat-tabella ta' valutazzjoni. Kif jirriżulta mill-analiżi f'din it-taqsimu u f'Taqsimu 2 (ara l-Figuri 1, 14, 15, 26, 27 u 28), hames Stati Membri (il-Greċja, Ċipru, il-Portugall, Spanja u l-Italja) qed jiffaċċjaw numru ta' sfidi sostanzjali fl-impjiegi u soċjali, minkejja li s-sitwazzjoni tagħhom hija mħallta f'termini ta' żviluppi reċenti. Hames Stati Membri oħra (il-Bulgarija, il-Kroazja, il-Latvja, il-Litwanja u r-Rumanija) huma identifikati aktar minn darba fit-tabella sommarja, bi gradi differenti ta' severità, f'dak li jikkonċerna l-indikaturi tal-impjiegi jew soċjali. Il-bqija tat-Taqsimu tipprovdi qari dettaljat tat-tabella ta' valutazzjoni.

Il-Greċja għadha tippreżenta sitwazzjoni ta' sfida fost l-indikaturi kollha tal-impjiegi u soċjali, b'mod speċjali f'dak li jikkonċerna r-rata tal-qgħad globali u l-inugwaljanza fid-dhul. Ġie rreġistrat xi titjib fir-rata tan-NEET u fir-rata ta' riskju ta' faqar (AROP)¹¹. L-Italja tibqa' b'livelli kritiċi fl-indikaturi relatati mas-sitwazzjoni taż-żgħażaġh fis-suq tax-xogħol, filwaqt li r-rata tal-qgħad globali qiegħda tonqos biss bil-mod meta mqabbla mal-medja tal-UE. Fl-istess ħin, is-sitwazzjoni fl-indikaturi soċjali, b'mod partikolari r-rata AROP, tibqa' waħda ta' sfida. Fil-Portugall ir-rati tal-qgħad globali u fost iż-żgħażaġh jibqgħu għoljin minkejja tnaqqis moderat. Kemm l-indikatur tar-riskju ta' faqar kif ukoll dak tal-inugwaljanza fid-dhul ukoll juru livelli għolja meta mqabbla mal-medja tal-UE, għalkemm qed jonqsu xi ftit. Fi Spanja, ir-rati tal-qgħad u tan-NEET komplew jitjiebu (minkejja li l-livelli jibqgħu

¹¹ Dawn tal-aħhar, madankollu, jistgħu jiġu affettwati minn waqgħa fil-limitu tal-faqar.

problematici) u s-sitwazzjoni rigward il-qgħad fost iż-żgħażaġh, il-faqar u l-inugwaljanzi tibqa' waħda ta' sfida. Ċipru rreġistra żviluppi favorevoli fir-rati tal-qgħad globali u fost iż-żgħażaġh, kif ukoll fir-rata tan-NEET, li lkoll naqsu minn livelli għoljin hafna. Madankollu, it-tkabbir fid-dhul gross disponibbli tal-familji għadu negattiv għall-2015, u r-rata ta' riskju ta' faqar turi l-akbar zieda. Ir-Rumanija għadha tippreżenta sfidi kritiċi rigward ir-rata tan-NEETs, l-AROP u l-inugwaljanzi, b'dawn tal-aħħar juru zieda konsiderevoli. B'mod simili, il-Litwanja rreġistrat zieda qawwija kemm fl-AROP kif ukoll fl-inugwaljanzi fid-dhul. Il-Latvja wriet l-akbar zieda fil-qgħad fost iż-żgħażaġh filwaqt li s-sitwazzjoni fil-pajjiż tibqa' stabbli f'dak li jikkonċerna r-rata ta' riskju ta' faqar u l-inugwaljanzi. Fil-Kroazja r-rati tal-qgħad ġenerali u fost iż-żgħażaġh huma għolja, minkejja li qed jonqsu b'rata mgħaġġla. Fil-Bulgarija, ir-rata għolja tan-NEET u l-inugwaljanza fid-dhul jibqgħu sfidi kritiċi.

F'dak li jikkonċerna n-NEETS, is-sitwazzjoni hija meqjusa waħda "li teħtieġ attenzjoni" (minhabba zidiet f'salt jew livelli oghla mill-medja) fil-Finlandja, Franza, l-Irlanda u s-Slovakkja. B'mod simili, flimkien mal-Italja, anke l-Finlandja, Franza u l-Awstrija juru tkabbir aktar baxx fil-GDHI meta mqabbe mal-medja tal-UE. Finalment, żewġ pajjiżi oħra għandhom jiġu mmonitorjati mill-qrib ukoll f'dak li jikkonċerna l-AROP (il-Polonja) u l-inugwaljanza fid-dhul (l-Estonja).

Fi tliet Stati Membri xi indikaturi juru deterjorament żgħir minkejja li minn livelli tajba. Fl-Awstrija u fl-Estonja r-rata tal-qgħad (kemm b'mod globali kif ukoll fost iż-żgħażaġh) żdiedet b'rata aktar mgħaġġla mill-medja tal-UE, minkejja li l-livell jibqa' baxx hafna. Sitwazzjoni simili hija osservabbli għad-Danimarka f'dak li jikkonċerna l-qgħad fost iż-żgħażaġh u r-rata tan-NEET.

Tabella 1: Sommarju tat-tabella ta' valutazzjoni tal-indikaturi ewlenin dwar l-impjegi u l-qasam soċjali

	Rata tal-qgħad	Rata tal-qgħad fost iż-żgħażaġħ	Rata ta' NEET	Dhul Gross Reali Disponibbli tal-Familji	Rata ta' riskju ta' faqar	Inugwaljanza S80/S20
Bl-aqwa prestazzjoni	Repubblika Ċeka Germanja	Germanja	Germanja Lussemburgu Netherlands Żvezja	Danimarka Latvja Rumanija	Repubblika Ċeka Slovakkja	Repubblika Ċeka Finlandja Slovenja Slovakkja
Ahjar mill-medja	Danimarka Ungerija Lussemburgu Malta Netherlands Polonja Rumanija Renju Unit	Bulgarija Repubblika Ċeka Ungerija Litwanja Malta Netherlands Renju Unit	Awstrija Repubblika Ċeka Ungerija Litwanja Latvja Slovenja	Slovakkja	Awstrija Belġju Danimarka Estonja Finlandja Franza Lussemburgu Malta Netherlands Slovenja Żvezja	Awstrija Belġju Danimarka Franza Ungerija Lussemburgu Malta Netherlands Żvezja
Tajba imma jridu jiġu mmonitorjati	Awstrija Estonja	Awstrija Danimarka Estonja	Danimarka			
Bhall-medja	Belġju Bulgarija Finlandja Franza Irlanda Litwanja Żvezja Slovenja Slovakkja	Belġju Finlandja Franza Irlanda Lussemburgu Polonja Żvezja Slovenja Slovakkja	Belġju Estonja Malta Polonja Portugall Renju Unit	Repubblika Ċeka Germanja Spanja Ungerija Litwanja Netherlands Portugall Żvezja Slovenja Renju Unit	Kroazja Ġermanja Ungerija Renju Unit	Kroazja Ċipru Ġermanja Polonja Renju Unit
Dgħajfa imma qed jitjiebu	Ċipru Spanja Kroazja	Ċipru Kroazja	Greċja Ċipru Spanja		Bulgarija Greċja	
Jehtieġu attenzjoni	Italja Latvja Portugall	Latvja Portugall	Finlandja Franza Irlanda Slovakkja	Awstrija Finlandja Franza Italja	Ċipru Latvja Litwanja Polonja Portugall	Estonja Italja Portugall
Sitwazzjonijiet kritiċi	Greċja	Greċja Italja Spanja	Bulgarija Kroazja Italja Rumanija	Ċipru	Italja Rumanija Spanja	Bulgarija Greċja Latvja Litwanja Rumanija Spanja

Nota: id-dejta trimestrali dwar il-qgħad fost iż-żgħażaġħ mhix disponibbli għal RO; id-dejta tal-GDHI għal BE, BG, EE, IE, EL, HR, LU, MT, PL mhix disponibbli fis-26 ta' Ottubru 2016; l-AROE u d-dejta S80/S20 għal IE mhix disponibbli fis-26 ta' Ottubru 2016.

Kaxxa 1. Il-parametraġġ referenzjarju u s-segwitu tal-aħjar Prattiki fis-suq tax-xogħol

Ir-Rapport tal-Hames Presidenti enfasizza li għandu jitqiegħed fokus aktar b'saħħtu fuq l-impjiegi u l-prestazzjoni soċjali, billi enfasizza li l-isfidi huma spiss simili fost l-Istati Membri, għalkemm m'hemmx approċċ ta' universalità x'wieħed isegwi.

Il-Komunikazzjoni tal-Kummissjoni ta' Ottubru 2015 “Dwar passi lejn l-ikkompletar tal-UEM”¹² tippredvi politika jew oqsma tematiċi li għandhom jiġu ttrattati b'mod progressiv permezz tal-parametraġġ referenzjarju u l-kontrolli. Skont il-Komunikazzjoni, “(...) Il-kontrolli għandu l-għan li jidentifika prestazzjoni insuffiċjenti u jappoġġa l-konverġenza lejn l-aqwa prestaturi fl-oqsma tas-swieq tax-xogħol, il-kompetittività, l-ambjent tan-negozju u l-amministrazzjonijiet pubbliċi, kif ukoll ċerti aspetti tal-politika ta' tassazzjoni. (...) L-indikaturi tal-parametraġġ referenzjarju jeħtieġ li jissodisfaw żewġ rekwiżiti. L-ewwel, jeħtieġ li jkunu relatati mill-qrib mal-lievi ta' politika, b'tali mod li jkunu jistgħu jwasslu għal implikazzjonijiet politiċi sinifikanti u reali. It-tieni, irid ikun hemm evidenza b'saħħitha u biżżejjed kunsens li huma jikkontribwixxu b'mod sinifikanti għal għanijiet ta' livell oġġjal, bħalma huma l-impjiegi, it-ktabbir, il-kompetittività, l-inkluzjoni soċjali u l-gustizzja jew l-istabbiltà finanzjarja”.

Il-parametraġġ referenzjarju, meta kkumplementat minn analiżi ekonomika usa', jista' jinforma u jirrinforza r-riformi billi jappoġġa l-proċess tat-tagħlim reċiproku u l-konverġenza lejn l-aħjar Prattiki implimentati b'suċċess fl-Istati Membri.

Sa minn Marzu 2016, sar eżerċizzju pilota fuq il-parametraġġ referenzjarji tal-benefiċċji tal-qgħad u tal-politiki attivi tas-suq tax-xogħol. Approċċ fi tliet stadji ġie żviluppat b'mod kongunt mal-Istati Membri, li jkunu l-oqfsa eżistenti. Fl-ewwel stadju, jiġu kkunsidrati u diskussa l-isfidi ewlenin tal-qasam tal-politika u jiġi identifikat sett ta' indikaturi tar-riżultati ta' livell għoli relatati. Fit-tieni stadju, sett ta' ftit indikaturi ewlenin tal-prestazzjoni jippermettu l-identifikazzjoni ta' dawk bi prestazzjoni tajba u dawk bi prestazzjoni dgħajfa. Fit-tielet stadju, jiġu identifikati l-lievi ewlenin tal-politika li jwasslu l-konverġenza 'l fuq.

Fuq din il-bażi, fil-qasam tal-benefiċċji tal-qgħad u tal-politiki attivi tas-suq tax-xogħol, l-indikaturi ġew identifikati għall-ewwel żewġ stadji u taħt it-tielet stadju ġew identifikati erba' lievi tal-politika li jippermettu l-parametraġġ referenzjarji: id-durata, il-livell u l-kriterji tal-eligibbiltà għall-benefiċċji tal-qgħad u prinċipju tal-politika ta' aċċess għal appoġġ bikri adattat għas-sitwazzjoni tas-suq tax-xogħol ta' individwi. Barra minn hekk, l-eżerċizzju tal-parametraġġ referenzjarji tal-ħiliet ilu għaddej minn Settembru 2016.

¹² COM(2015) 600 finali;

2. RIFORMI FL-IMPJIEGI U SOĊJALI – PRESTAZZJONI U AZZJONI TAL-ISTATI MEMBRI

Din it-taqsimha tippreżenta ħarsa ġenerali lejn l-indikaturi ewlenin reċenti tal-impjiegi u soċjali u l-miżuri li ħadu l-Istati Membri f'oqsma ta' prijorità identifikati mil-linji gwida dwar l-impjiegi tal-UE, kif adottati mill-Kunsill fl-2015¹³ u adottati mill-ġdid, mingħajr tibdil, fl-2016¹⁴. Għal kull linja gwida, qed jiġu ppreżentati l-iżviluppi reċenti f'għażla ta' indikaturi ewlenin, kif ukoll miżuri ta' politika meħuda mill-Istati Membri. It-taqsimha tibni fuq il-Programmi ta' Riforma Nazzjonali tal-Istati Membri tal-2016 u fuq sorsi tal-Kummissjoni Ewropea. Jekk mhux speċifikat mod ieħor, il-miżuri ta' politika implimentati biss wara Ġunju 2015 qed jiġu ppreżentati fir-rapport. L-analizi profonda tal-iżviluppi reċenti fis-suq tax-xogħol tinsab fir-rapport tal-2016 dwar l-Iżviluppi fis-Suq tax-Xogħol u fil-Pagi u fl-Analizi tal-2016 tal-Iżviluppi fl-Impjiegi¹⁵ u Soċjali fl-Ewropa¹⁶.

2.1 2.4 Linja gwida 5: Nagħtu spinta lid-domanda għax-xogħol

Din it-taqsimha tħares lejn l-implimentazzjoni tal-linja gwida nru 5 dwar l-impjiegi li tirrakkomanda lill-Istati Membri li joħolqu kundizzjonijiet li jippromwovu d-domanda għax-xogħol u l-ħolqien tal-impjiegi. L-ewwel tippreżenta indikaturi dwar l-intraprenditorija, li hija prekondizzjoni ewlenija għall-ħolqien tal-impjiegi, kif ukoll sors ta' tkabbir fl-impjiegi fiha nnifisha (inkluż permezz tal-impjeg indipendenti). Imbagħad tħares lejn determinanti makroekonomiċi ewlenin tad-deċizzjonijiet għat-tfittix tal-ħaddiema, jiġifieri l-iżviluppi fil-pagi u fil-porzjon ta' taxxa. It-Taqsimha 2.1.2 tirrapporta dwar miżuri ta' politika implimentati mill-Istati Membri f'dawn l-oqsma, inkluż sussidji mhux immirati għat-tfittix tal-ħaddiema (sussidji mmirati lejn gruppi żvantaġġjati speċifiċi huma ppreżentati fit-Taqsimha 2.2.2).

¹³ Il-linji gwida ġew riflessi bis-shih għall-ewwel darba fil-Programmi ta' Riforma Nazzjonali tal-2016.

¹⁴ Id-Deciżjoni tal-Kunsill dwar il-linji gwida għall-politiki dwar l-impjiegi tal-Istati Membri, 13 ta' Ottubru 2016.

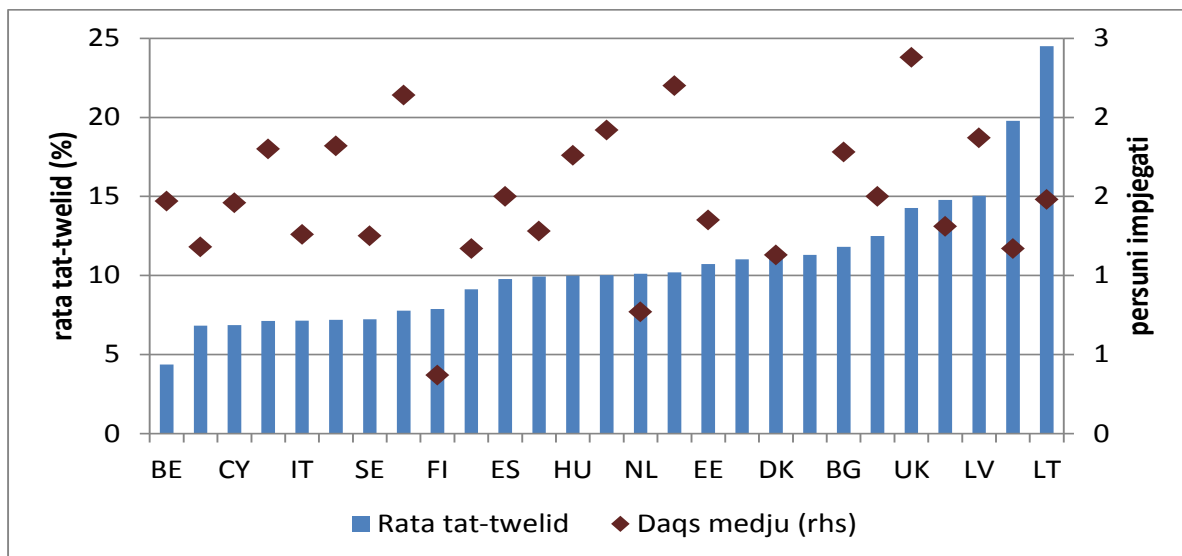
¹⁵ Il-Kummissjoni Ewropea (2016). *L-Iżviluppi fis-Suq tax-Xogħol u fil-Pagi fl-Ewropa. Analizi annwali 2016* Lussemburgu: Uffiċċju tal-Pubblikazzjonijiet tal-Unjoni Ewropea, Ottubru 2016

¹⁶ Għadu mhux disponibbli.

2.1.1 Indikaturi ewlenin

Intrapriži ġodda jirrapprezentaw sors sinifikanti ta' holqien ta' impjegi fl-Unjoni Ewropea. Fl-2014¹⁷, intrapriži mahluqa ġodda kienu jammontaw għal aktar minn 4 % tal-impjegi totali¹⁸ fis-settur kummerċjali f'pajjiżi bħall-Polonja, il-Latvja, il-Portugall, il-Litwanja u s-Slovakkja. L-intrapriži żgħar u medji (SMEs) kienu jammontaw għal kważi 71 % tat-tkabbir globali fl-impjegi¹⁹. Dawn iċ-ċifri jipprovdu idea tal-potenzjal għall-holqien tal-impjegi li jista' jinkiseb jekk jiġu indirizzati l-ostakoli għall-intraprenditorija u tkabbir sod²⁰. Fl-2014, aktar minn żewġ terzi tal-Istati Membri rreġistraw żieda fin-numru ta' ditti ġodda mahluqa. Madankollu, hemm differenzi sinifikanti f'dak li jikkonċerna r-rata tat-twelid tad-ditti u d-daqs medju medju tagħhom (Grafika 7).

Grafika 7: Rata tat-twelid u daqs medju medju fit-twelid tad-ditti, ekonomija tan-negozju, 2014

Sors: Eurostat, demografija tan-negozju. Nota: l-ebda dejta ma hi disponibbli għal EL.

L-impjieg indipendenti qieghed jonqos b'mod globali, l-aktar minhabba d-dinamika settorjali, għalkemm mudelli differenti hafna qed jiġu osservati fost il-pajjiżi. Ir-rata

¹⁷ L-ahhar sena li tagħha hija disponibbli d-dejta.

¹⁸ Dan huwa n-numru ta' persuni impjegati fost l-intrapriži li twieldu ġodda fl-2014 diviż bin-numru totali ta' persuni impjegati fost l-istokk ta' intrapriži attivi fl-istess sena.

¹⁹ Kummissjoni Ewropea (2015), *Rapport Annwali dwar l-SMEs Ewropej 2014/2015*, Novembru 2015.

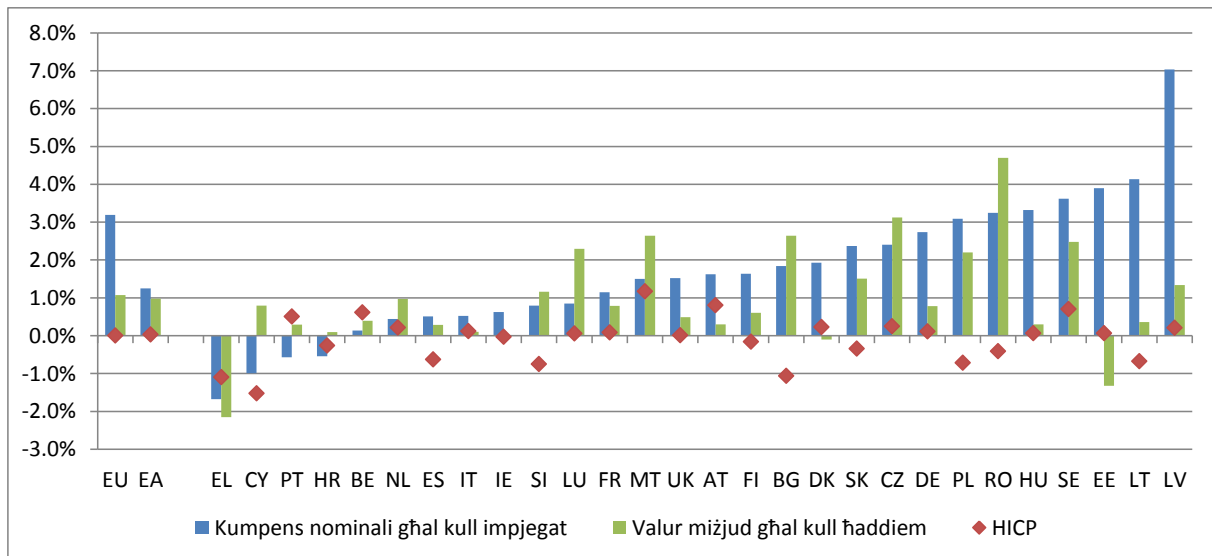
²⁰ Skedi informattivi tal-Att dwar in-Negozzi ż-Zgħar (SBA) jipprovdu analiżi dettaljata fuq il-livell tal-pajjiż ta' statistika u politika dwar l-SMEs, u jistgħu jiġu kkonsultati fuq: http://ec.europa.eu/growth/smes/business-friendly-environment/performance-review_en

medja ta' impjieg indipendenti naqset fl-2015 minn 14,4 % għal 14,1 %, l-aktar rata baxxa sa mill-2008, hekk kif l-impjieg indipendenti waqa' b'0,4 % filwaqt li l-impjieg totali kiber b'1 % (ara t-Taqsima 1). Jekk teskludi s-settur primarju (l-agrikoltura, il-forestrija u s-sajd), li huwa affettwat minn tnaqqis strutturali, in-numru ta' persuni jaħdmu għal rashom waqa' biss b'0.1 % (minflok b'0.4 %) u baqa' 'l fuq mil-livell tal-2008. Minkejja dan, l-impjieg indipendenti żdied fl-2015 fi kwazi nofs l-Istati Membri, bl-akbar zidiet f'termini assoluti jigu rreġistrati fil-Polonja, Spanja u n-Netherlands. Is-sehem tan-nisa fl-impjieg indipendenti kompli jlaħhaq bil-mod, minn 31,8 % tat-total fl-2014 għal 32,2 % fl-2015 (kien 30,4 % fl-2008). In-nisa jirrappreżentaw 34,4 % tal-haddiema għal rashom mingħajr impjegati (impjegati awtonomi) u 43,9 % tal-impjegati awtonomi b'edukazzjoni terzjarja. Madankollu huma biss madwar 26 % tal-haddiema għal rashom kollha bl-impjegati.

L-impjieg indipendenti minn persuni li twieldu barra mill-pajjiż qed jżdied. Għalkemm 89 % tal-persuni kollha li jaħdmu għal rashom twieldu fl-Istat Membru li fih huma attivi, id-dinamika hija diversa hafna. Fl-2015 gie rreġistrat tnaqqis ta' 1 % fl-impjieg indipendenti għal dan il-grupp, kontra zidiet ta' 2,7 % u 4,7 % għal persuni li twieldu, rispettivament, fi Stati Membri oħra u barra mill-UE. B'mod partikolari zidiet kbar għall-grupp tal-aħħar (aktar minn 5 %) gew irreġistrati fil-Lussemburgu, fl-Irlanda, f'Ċipru, fil-Belġju, fl-Awstrija, fir-Renju Unit u fl-Iżvezja.

Fl-2015, it-tkabbir fil-paga medja aċċellera xi ftit fl-UE, filwaqt li baqa' moderat fiż-żona tal-euro. Il-kumpens nominali għal kull impjegat żdied bi 3,2 % fl-UE (meta mqabbel ma' 1,6 % fl-2014), filwaqt li baqa' ftit 'il fuq minn 1 % fiż-żona tal-euro (Grafika 8). Flimkien mal-inflazzjoni qrib iż-żero, dawk iż-żidiet nominali fil-pagi sarrfu kwazi għalkollox f'żidiet reali. Din ix-xejra hija konsistenti ma' tnaqqis fil-qgħad kullimkien, għalkemm johorġu mudelli differenti hafna meta thares lejn pajjiżi speċifiċi. Iż-żidiet fil-pagi kienu l-aktar mgħaġġla fil-Baltiċi (b'mod speċjali fil-Latvja) fejn sebqu t-tkabbir fil-produttività tax-xogħol. L-Iżvezja, ir-Rumanija, il-Polonja u l-Ungerija wkoll irreġistraw tkabbir relattivament għoli ta' kumpens (reali) għal kull impjegat, għalkemm (hlief għall-Ungerija) aktar allinjat mill-qrib mal-produttività. Min-naħa l-oħra, il-Greċja, Ċipru, il-Portugall u l-Kroazja wrew tnaqqis f'termini nominali, għalkemm aktar limitat milli fi snin preċedenti. Iż-żidiet fil-pagi f'pajjiżi fiż-żona tal-euro kellhom tendenza li jkunu aktar baxxi milli f'ekonomiji mhux fiż-żona tal-euro.

Grafika 8: Pagi, produttività u inflazzjoni - tibdil 2014/15

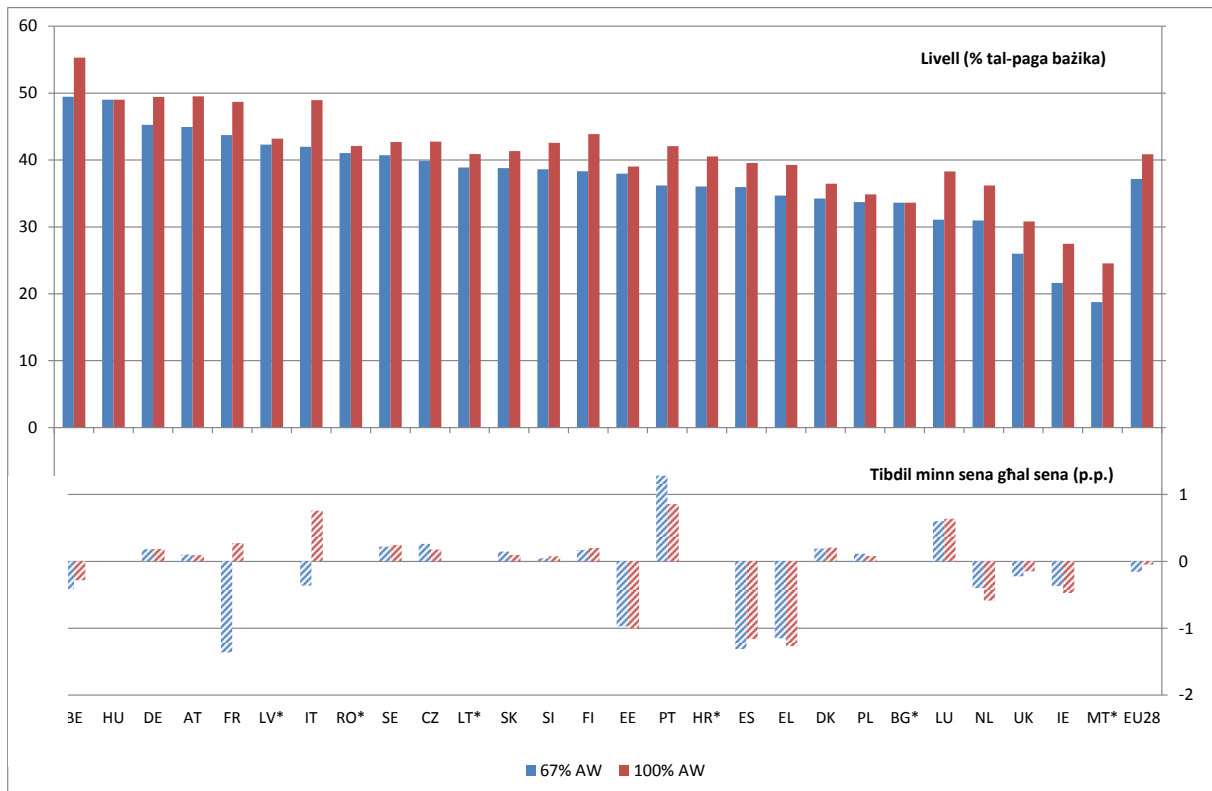

Sors: Eurostat. Nota: it-tkabbir fil-valur miżjud għal kull haddiem mhuwiex irrapportat għal IE (23,1 %).

Il-piż tat-taxxa fuq ix-xogħol jibqa' ġeneralment stabbli fl-Ewropa, b'differenzi sinifikanti fost l-Istati Membri. Meta jitqiesu l-haddiema waħedhom li jaqilgħu l-paga medja (Grafika 9), il-porzjon ta' taxxa²¹ jvarja bejn anqas minn 30 % fl-Irlanda u f'Malta, u kważi 50 % fil-Belġju, fil-Ungerija, fil-Ġermanja, fl-Awstrija, fi Franza u fl-Italja. Varjazzjoni simili tista' tiġi osservata għal haddiema bi dħul aktar baxx (iddefiniti bħala dawk li jaqilgħu 67 % tal-paga medja), minkejja li johorġu mudelli differenti għall-pajjiżi f'dak li jikkonċerna l-progressività tar-rati tat-taxxa. Bejn l-2014 u l-2015 il-porzjon medju ta' taxxa baqa' ġeneralment stabbli, minkejja li numru ta' Stati Membri naqqsu l-inċidenza tiegħu fuq l-ispejjeż tax-xogħol (Spanja, il-Greċja u l-Estonja, kif ukoll Franza fejn jikkonċerna l-haddiema bi dħul baxx, b'madwar 1 pp). Żieda sinifikanti seħħet minflok fil-Portugall (dan il-pajjiż irregistra l-ogħla żieda fil-porzjon ta' taxxa fuq id-dħul medju fis-snin reċenti).

²¹ Il-porzjon ta' taxxa fuq ix-xogħol huwa magħmul minn taxxi fuq id-dħul personali flimkien mal-kontribuzzjonijiet tas-sigurtà soċjali mill-impjegaturi u mill-impjegati. Il-kontribuzzjonijiet għal skemi tal-pensjoni okkupazzjonali u privati, kif ukoll helsien mit-taxxa mmirat, mhumiex inkluzi fil-kalkolu.

Grafika 9: Porzjon ta' taxxa fuq ix-xogħol, il-livell fl-2015 u l-bidla 2014/15

Sors: Bażi ta' dejta tat-taxxa u l-benefiċċji, OECD/KE. Nota: id-dejta hija għal familji b'paga waħda (mingħajr tfal). L-ebda dejta għall-2015 ma hija disponibbli għall-pajjiżi mmarkati b'*.

2.1.1 Rispons ta' politika

Diversi Stati Membri rrikorrew għal sussidji fuq l-impjieg sabiex jappoġġjaw l-impjieg u l-holqien tal-impjieg. Hafna mill-miżuri f'dan il-qasam huma mmirati lejn gruppi speċifiċi li qed jiffaċċjaw problemi ta' integrazzjoni fis-suq tax-xogħol (eż. iż-żgħażaġh, l-anzjani, il-qiegħda fit-tul, ir-refuġjati, eċċ.). Dawn spiss jinvolvu l-għoti ta' incentivi finanzjarji (jew tnaqqis fit-taxxa/kontribuzzjonijiet tas-sigurtà soċjali) lill-impjegaturi talli jfittxu haddiema li jaqgħu fil-kategoriji fil-mira. Matul il-perjodu ta' referenza (mit-tieni nofs tal-2015 'il quddiem; ara d-dikjarazzjoni introduttorja tat-Taqsima 2), is-sussidji għat-tfittix tal-haddiema mmirati ġew introdotti mill-Belġju, id-Danimarka, l-Irlanda, Franza, Ċipru, Malta, in-Netherlands, l-Awstrija, is-Slovenja u s-Slovakkja (aktar dettalji jinsabu fit-Taqsima 2.2 tar-rapport li titratta l-gruppi fil-mira speċifiċi). Madankollu, xi pajjiżi introduċew ukoll (jew qed jippjanaw biex jintroduċu) sussidji għat-tfittix tal-haddiema mhux immirati, jiġifieri mingħajr kundizzjonijiet tal-eligibbiltà speċifiċi, normalment bil-għan li jippromwovu l-impjieg indefinit. Pereżempju, Franza introduċiet primjum ta' EUR 4 000 mogħti fuq sentejn (2) għat-

tfittix minn SME (sa 249 impjegat) ta' impjegati li jithallsu sa 1,3 darbiet il-paga minima, b'kuntratt indefinit jew tal-anqas għal 6 xhur. Fl-Italja l-incentivi għat-tfittix tal-haddiema b'kuntratt indefinit introdotti fl-2015 bl-Att dwar l-Impjiegi nżammu fl-2016, imma b'ammonti mnaqqsa u għal sentejn biss (pjuttost milli tlieta). Il-Portugall qed jiddiskuti mas-shab soċjali miżuri potenzjali biex johloq incentivi għall-kumpaniji biex ifittxu haddiema b'kuntratti permanenti, bħal tibdil fil-kontribuzzjonijiet tas-sigurtà soċjali biex jiskoraġġixxi l-abbuż minn kuntratti temporanji u/jew incentivi finanzjarji lil kumpaniji li jittrasformaw il-kuntratti temporanji f'oħrajn permanenti. Il-Finlandja qed tippjana biex tintroduci l-possibbiltà li jintuza l-benefiċċju tal-qgħad bħala sussidju tal-paga, biex ikun aktar attraenti għall-impjegaturi li jfittxu li jimpjegaw persuna qieghda.

Xi Stati Membri qed jiehdu azzjoni biex jippromwovu l-intraprenditorija u n-negozji ġodda, b'mod speċjali fost iż-żgħażaġh. Xi pajjiżi implimentaw miżuri li jappoġġjaw il-holqien ta' intrapriżi soċjali. B'mod partikolari, l-Ungerija introduciet taħriġ u appoġġ finanzjarju għall-intraprendituri żgħażaġh, bħala parti mill-Garanzija għaż-Żgħażaġh, u għall-intrapriżi soċjali (inkluż permezz ta' sussidji tal-paga temporanji relatati mal-impjieg għal haddiema żvantaġġjati). Il-Latvja qed tiżviluppa qafas regolatorju ġdid għall-intraprenditorija soċjali u introduciet appoġġ għan-negozji soċjali, immirat biex iżid l-opportunitajiet ta' impjieg għal gruppi żvantaġġjati. Il-Belġju u l-Irlanda introduciew incentivi fiskali għall-haddiema għal rashom. Fi hdan proposta mmirata biex tuza l-benefiċċji tal-qgħad għall-finijiet tal-attivazzjoni tal-persuni li qed ifittxu impjieg, il-Finlandja qed tippjana biex tipprovdi negozji ġodda b'għotjiet (anke għaż-żgħażaġh li jahdmu bħala intraprendituri part-time) u sussidji tal-paga, b'mod speċjali fid-dawl tat-tfittix tal-ewwel impjegat tagħhom. Il-Greċja qed timplimenta programmi ta' appoġġ għan-negozji l-ġodda u għall-impjieg indipendenti minn gradwati b'edukazzjoni terzjarja.

L-irkupru kontinwu fl-impjiegi fl-2015 u fl-2016 kien appoġġjat f'diversi Stati Membri b'miżuri li jnaqqsu l-porzjon ta' taxxa fuq ix-xogħol, li spiss jimmiraw lejn dawk bl-anqas dhul. Ir-riformi fit-taxxa kienu jiffukaw fuq it-tassazzjoni personali tad-dhul mix-xogħol, bil-għan li tiżdied il-kapaċità tal-akkwist ta' haddiema bi dhul baxx, sabiex jiġu rinfurzati l-incentivi biex wiehed jahdem filwaqt li jiġi indirizzat il-faqar fost dawk li jahdmu. Miżuri li jnaqqsu t-taxxa fuq id-dhul personali, permezz ta' tnaqqis fir-rata tat-taxxa jew tibdil fil-krediti tat-taxxa u/jew fil-kategoriji tat-taxxa, ġew implimentati mill-Belġju, il-Ġermanja, l-Estonja, l-Irlanda, Spanja, in-Netherlands, l-Awstrija, is-Slovakkja, is-Slovenja, l-Iżvezja u r-Renju Unit. Fil-Belġju, tnaqqis fir-rata tat-taxxa kien ikkombinat ma' żieda fil-livell

massimu tal-ispejjeż fiskalment deducibbli. L-Estonja adottat sistema ta' rifuzjonijiet fiskali mmirati biex jindirizzaw il-faqar fost dawk li jaħdmu, kif ukoll zieda fil-konċessjoni fiskali. Fl-Irlanda, il-Baġit tal-2016 introduċa estensjoni tal-kreditu tat-taxxa fuq id-dhul, u tnaqqis fil-Universal Social Charge (aktar tnaqqis qed jithabbar għall-2017). Fin-Netherlands, pjan ta' tnaqqis fit-taxxa li jiswa EUR 5 biljun għandu l-għan li jżid il-paga li jieħdud-dar il-ħaddiema, permezz ta' tnaqqis fil-kategoriji tat-taxxa u zieda fil-kreditu tat-taxxa. Id-Danimarka u l-Litwanja qed jippjanaw riformi mmirati biex inaqqsu u/jew jemendaw it-tassazzjoni fuq id-dhul personali.

F'numru limitat ta' Stati Membri, tnaqqis fil-porzjon ta' taxxa nkiseb permezz ta' tnaqqis globali jew immirat fil-kontribuzzjonijiet tas-sigurtà soċjali. Dawn il-miżuri ġew adottati pereżempju mill-Belġju, l-Estonja, Franza u r-Renju Unit. Fil-Belġju, il-kontribuzzjonijiet tas-sigurtà soċjali tal-impjegaturi gradwalment se jonqsu bejn l-2016 u l-2019, biex parzjalment jispiċċaw b'mod gradwali s-sussidji tal-paga eżistenti. Tnaqqis speċifiku għall-SMEs u l-persuni li jaħdmu għal rashom se jitwessa'. Fi Franza tnaqqis ta' 1,8 pp ġie applikat minn April 2016 fuq il-kontribuzzjonijiet soċjali tal-impjegaturi (tal-familja) fuq pagi li huma bejn 1,6 u 3,5 tal-paga minima. Franza qed tippjana wkoll li żżid il-kreditu tat-taxxa għall-kompetittività u l-impjiegi (CICE), li attwalment jammonta għal 6 % tal-pagi ta' kumpanija limitat għal pagi sa 2.5 tal-paga minima. Fil-Finlandja, il-ftehim ta' kompetittività ffirmat mis-sħab soċjali f'Marzu 2016 għandu l-għan li jnaqqas 5 % ta' darba tal-ispejjeż tax-xogħol (stimmi reċenti jivvalutaw dan it-tnaqqis għal madwar 3 %), li għandu jinkiseb permezz ta' ċaqliq fil-kontribuzzjonijiet soċjali mill-impjegaturi għall-impjegati, flimkien ma' xi miżuri addizzjonali (inkluż zieda fis-siġhat tax-xogħol, ara Taqsima 2.3).

F'konformità max-xejriet tas-snin reċenti, diversi Stati Membri qed jimmodernizzaw is-sistemi tal-iffissar tal-pagi tagħhom, bil-għan li jagħmlu l-pagi aktar reattivi għall-iżviluppi fil-produttività. Il-Finlandja ziedet il-possibbiltà tan-negozjar kollettiv fil-livell tal-kumpanija, hekk kif il-ftehimiet kollettivi settorjali jistgħu jinkludu “klawżola ta' kriżi”, li tiddetermina meta jkun possibbli li ssir devjazzjoni mill-ftehimiet kollettivi dwar kwistjonijiet bħall-pagi u l-ħinijiet tax-xogħol. Barra minn hekk, l-impjegaturi kollha, inkluż dawk li mhumiex membri ta' konfederazzjoni tal-impjegaturi se jkunu jistgħu jilhqqu ftehim lokalment, f'konformità mad-dispożizzjonijiet tal-ftehim kollettiv (ara wkoll it-Taqsima 2.3 tar-rapport dwar id-djalogu soċjali, li tikkonċerna wkoll l-attentati ta' Franza biex tissimplifikah fil-livell tal-kumpaniji). L-Irlanda stabbilixxiet mill-ġdid il-qafas tal-iffissar tal-pagi settorjali tagħha, li minnu aspetti importanti ġew iġġudikati bħala mhux kostituzzjonali mill-Qorti Suprema fl-

2013, billi ġew previsti regoli ġodda għall-estensjoni tal-ftehimiet kollettivi għall-haddiema kollha f'settur. Barra minn hekk, il-legiżlat definizzjoni aktar preċiża tat-terminu negozjar kollettiv, sabiex tiċċara l-kundizzjonijiet li taħthom il-Qorti tax-Xogħol għandha s-setgħat issolvi tilwim kollettiv dwar ix-xogħol f'kazijiet fejn l-arrangamenti tan-negozjar kollettiv ma jkunux fis-sehħ f'kumpanija. Fil-Belġju, il-Ministru Federali tal-Ekonomija u x-Xogħol ipprezenta proposta legiżlattiva biex jirrifirma l-Liġi tal-Kompetittività tal-1996, biex tiġi diskussa mas-shab soċjali, bil-għan li jkun hemm qafas ta' negozjar kollettiv ġdid fis-sehħ sal-aħħar tal-2016.

Xi Stati Membri hadu passi biex jirrifirmaw l-oqfsa tal-paga minima tagħhom, bil-għan li jtejbu t-trasparenza u/jew il-prevedibbiltà tal-aġġustamenti fiha. Perezempju fl-2015 l-Irlanda holqot Kummissjoni dwar il-Pagi Baxxi, li tirrapprezenta impjegati, impjegaturi u esperti indipendenti, bil-għan li tagħmel rakkomandazzjonijiet annwali lill-gvern dwar ir-rata tal-paga minima nazzjonali u materji relatati; wara r-rakkomandazzjoni ta' din il-Kummissjoni stabbilita ġdida, il-paga minima statutorja żdiedet minn Jannar 2016. Fil-Bulgarija, il-gvern qed jippjana biex jistabbilixxi lejn l-aħħar tal-2016 il-kriterji għall-mekkanizmu tal-iffissar tal-paga minima, li jikkunsidra l-iżviluppi fil-produttività (u xi kultant anke l-iżviluppi fil-faqar). Xi pajjiżi oħra estendew il-kopertura jew l-adegwatezza tal-paga minima. B'mod partikolari, f'Lulju 2016 il-Polonja introduċiet paga minima għal kuntratti b'mandat ta' dritt ċivili u għal persuni li jaħdmu għal rashom, li se tidhol fis-sehħ fl-2017. Fir-Renju Unit, "Paga li Tiggarrantixxi l-Għajxien" (NLW) nazzjonali ġdida, li rriżultat f'żieda sostanzjali fil-Paga Minima Nazzjonali (NMW) għall-haddiema fl-età ta' 25 sena jew aktar, ġiet introdotta f'April 2016. Il-Gvern tar-Renju Unit jistenna li l-NLW tilhaq 60 % tal-introjt medju sal-2020. Fis-Slovenja, f'Novembru 2015 il-Parlament għadda abbozz ta' liġi li jiddefinixxi mill-ġdid il-paga minima billi jeskludi l-allowances għax-xogħol ta' bil-lejl, ix-xogħol tal-Hadd u x-xogħol fil-btajjel pubbliċi (li l-ammont tagħhom għandu jiġi ddeterminat fil-ftehimiet kollettivi).

2.2 2.4 Linja gwida 6: Insahhu l-provvista ta' haddiema, hiliet u kompetenzi

Din it-taqsimha tħares lejn l-implimentazzjoni tal-linja gwida nru 6 dwar l-impjiegi li tirrakkomanda lill-Istati Membri li johlqu kundizzjonijiet li jippromwovu l-provvista ta' haddiema, hiliet u kompetenzi. L-ewwel tipprezenta l-indikaturi dwar l-impatt tas-sistema edukattiva u tat-taħriġ fuq l-impjegabbiltà tal-forza tax-xogħol (proficjenza fil-hiliet baziċi,

partecipazzjoni fit-tagħlim tul il-hajja, u tranzizzjonijiet mill-iskola għax-xogħol għal tipi differenti ta' kurrikuli) qabel tanalizza r-riżultati tas-suq tax-xogħol għal diversi gruppi żvantaġġjati fir-rigward tar-riżultati tas-suq tax-xogħol (eż. zghazagh, haddiema anzjani, persuni li ġejjin minn familji migranti, nisa u l-qieghda fit-tul). It-Taqsima 2.2.2 tirrapporta dwar miżuri ta' politika minn Stati Membri f'dawn l-oqsma, inkluż sussidji għat-tfittix tal-haddiema (immirati) u miżuri mmirati lejn dawk il-gruppi żvantaġġjati inkluż ukoll persuni b'dizabilità.

2.2.1 Indikaturi ewlenin

L-indikaturi tal-kisbiet edukattivi komplew jżiedu fl-2015. Fuq ix-xejra tad-deċennju li għadda, ir-rata tat-tluq bikri mill-iskola naqset fil-biċċa l-kbira tal-Istati Membri, bi tnaqqis medju ta' 0,2 pp fl-2015 għal 11,0 %. Madankollu, livelli qrib l-20 % għadhom qed jiġu rreġistrati minn Spanja, Malta u r-Rumanija, u sitt Stati Membri oħra qed jaqbru l-mira ewlenija tal-Ewropa 2020 ta' 10 %. Ir-rati tat-tluq bikri mill-iskola huma oġhla għall-istudenti Roma u għal dawk li ġejjin minn familji migranti, b'mod partikolari studenti mwielda barra l-pajjiż. Il-kisba tal-edukazzjoni terzjarja fost dawk fl-età ta' bejn 30-34 ukoll qieghda tiżdied b'mod konsistenti u sinifikanti. Ir-rata bħalissa hija ta' 38,7 %, zieda ta' 0,8 pp fl-2015 biss, bi 17-il Stat Membru jaqbru l-mira ewlenija tal-Ewropa 2020 ta' 40 %.

Ir-rati fil-kisba tal-edukazzjoni terzjarja huma oġhla b'mod sinifikanti fost in-nisa u aktar baxxi għall-istudenti li ġejjin minn familji migranti. Madankollu, l-iżbilanċi bejn is-sessi f'ċerti oqsma ta' studju huma persistenti, hekk kif l-irġiel huma l-minoranza tal-gradwati fis-saħħa u fl-edukazzjoni, filwaqt li n-nisa mhumiex rappreżentati biżżejjed fix-xjenzi u fl-istudji tal-ingerija. L-isfond tal-ġenituri għadu jaffettwa l-partecipazzjoni fl-edukazzjoni għolja²². L-influssi reċenti ta' numru kbir ta' applikanti għall-azil zghazagh se jkun jehtieg azzjoni biex dawn jiġu offruti bidu tajjeb fl-edukazzjoni u t-taħriġ sabiex titrawwem l-integrazzjoni tagħhom fis-soċjetajiet Ewropej u fis-swieq tax-xogħol²³.

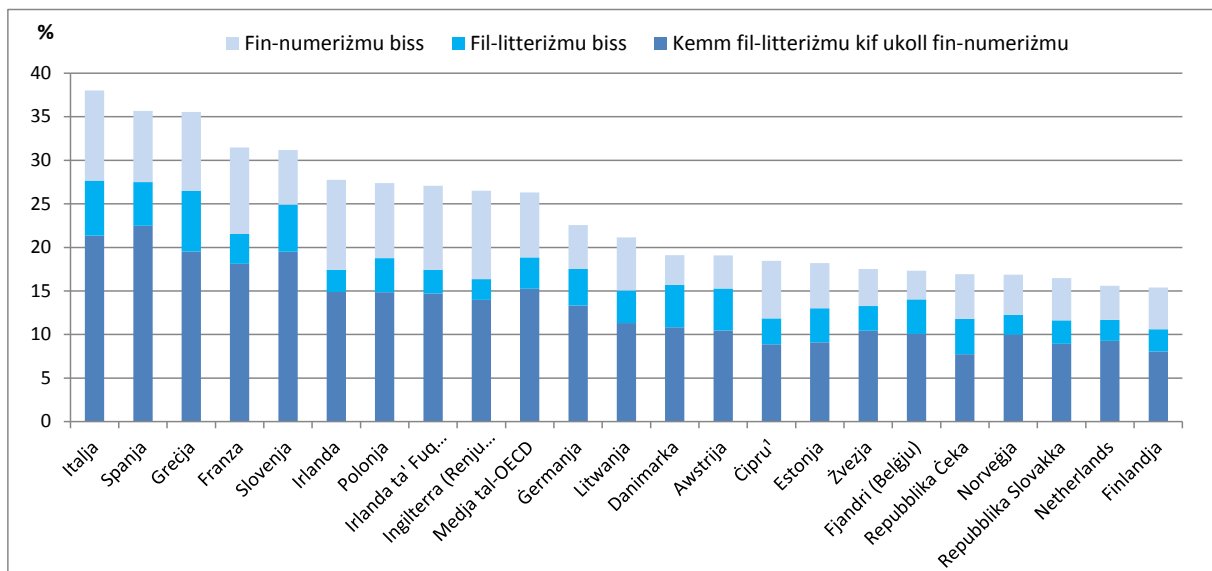
Minkejja f'din iż-żieda, jeżistu disparitajiet kbar fi hdan l-Istati Membri u bejniethom f'dak li jikkonċerna l-akkwist ta' hiliet bażiċi, bħal-litteriżmu, in-numeriżmu u x-xjenza (Grafika 10). Skont l-istħarriġ tal-kompetenzi bażiċi tal-Programm tal-OECD tal-2012 għall-

²² Kummissjoni Ewropea, *Monitoraġġ tal-Edukazzjoni u t-Taħriġ 2016*

²³ Għal analiżi dettaljata ara l-kapitolu tal-*Analiżi tal-Impjiegi u l-Iżviluppi Soċjali fl-Ewropa* tal-2016 li jmiss dwar l-Integrazzjoni tar-Refuġjati u d-Dokument ta' Hidma tal-KE-OECD dwar "[How are refugees faring on the labour market in Europe? \(Kif sejrin ir-refuġjati fis-suq tax-xogħol fl-Ewropa?\)](#)", Settembru 2016.

Valutazzjoni tal-Istudenti Internazzjonali (PISA), 22.1 % tal-istudenti Ewropej ta' 15-il sena kellhom prestazzjoni baxxa fil-matematika, 17.8 % fil-qari, u 16.6 % fix-xjenza. L-iżvantagġ soċjoekonomiku, il-bżonnijiet edukattivi speċjali u l-isfond ta' migrazzjoni²⁴ huma l-aktar fatturi sinifikanti assoċjati mal-kisba baxxa fil-ħiliet bażiċi. L-iskejjel b'aktar studenti soċjoekonomikament żvantaġġjati għandhom tendenza li jkollhom riżorsi relattivament ta' kwalità aktar baxxa. Madankollu, l-evidenza mill-PISA tissuggerixxi li l-allokkazzjoni tar-riżorsi tinfluwenza wkoll il-prestazzjoni tas-sistema edukattiva shiħa, u l-ekwità fl-edukazzjoni b'mod partikolari: il-prestazzjoni fil-matematika fost il-pajjiżi hija oġhla fejn ir-riżorsi huma allokati b'mod aktar ekwu fost l-iskejjel²⁵, bl-ekonomiji bi prestazzjoni għolja jkollhom tendenza li jallokaw ir-riżorsi b'mod aktar ekwu bejn l-iskejjel kollha, irrISPETTIVAMENT mill-profil soċjo-ekonomiku tagħhom.

Grafika 10: Il-proporzjon ta' adulti li għandhom prestazzjoni baxxa fil-ħiliet bażiċi

Sors: *Il-ħiliet Jgħoddu*, OECD Publishing, 2016

L-Ewropa għandha wkoll numru kbir hafna ta' adulti minghajr il-livell minimu ta' ħiliet meħtieġa biex jipparteċipaw b'suċċess fil-hajja soċjali u ekonomika. Dan huwa parzjalment ir-riżultat tat-tluq bikri mill-iskola u n-nuqqas ta' suċċess f'età żgħira, kif ukoll tal-obsolexxenza tal-ħiliet aktar tard fil-hajja u l-parteċipazzjoni baxxa fit-tagħlim fost l-adulti. Mill-Istharrig dwar il-ħiliet tal-Adulti (PIAAC) tal-OECD tal-2012 hareġ li fl-Italja, fi

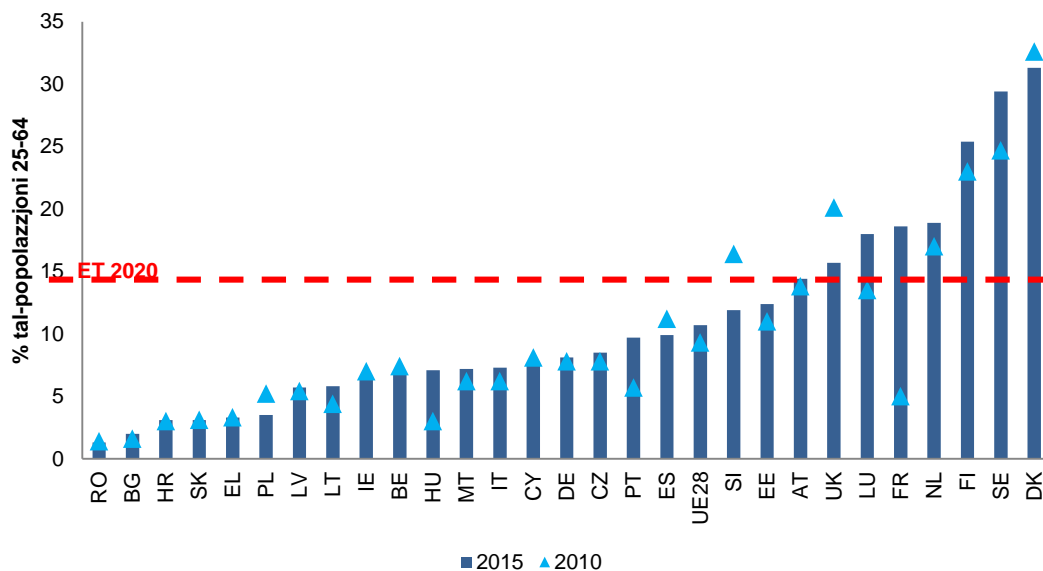
²⁴ L-evidenza turi li fil-biċċa l-kbira tal-Istati Membri l-persuni li gejjin minn familji migranti jibqgħu żvantaġġjati b'mod konsiderevoli anke wara l-aġġustament għall-isfond soċjoekonomiku, u li fost l-istudenti mwielda barra mill-pajjiż dawk li jaslu bhala tfał zġħar ikollhom riżultati aħjar minn dawk li jaslu aktar tard. Ara OECD-UE (2015), *Settling In – Indicators of Immigrant Integration 2015*, u OECD (2014), *International Migration Outlook 2014*, OECD Publishing.

²⁵ OECD (2014), Fokus fuq PISA, 2014/10 (Ottubru) [http://www.oecd.org/pisa/pisaproducts/pisainfocus/pisa-info-focus-n44-\(eng\)-final.pdf](http://www.oecd.org/pisa/pisaproducts/pisainfocus/pisa-info-focus-n44-(eng)-final.pdf).

Spanja u fil-Greċja terz jew aktar tal-adulti fl-età tax-xogħol juru livelli baxxi ta' profiċjenza fil-ħiliet tal-litteriżmu u/jew in-numeriżmu. Il-kisba edukattiva hija l-aktar bassara b'saħħitha tal-ħiliet: 51 % tal-adulti li għandhom ħiliet fil-litteriżmu u fin-numeriżmu baxxi ħafna ma kisbux kwalifika sekondarja oġhla. L-adulti li huma nieqsa mil-livell minimu ta' ħiliet min-naħa l-oħra jiffaċċjaw sfidi fl-impjieg: f'kull Stat Membru uniku tal-UE, ir-rati ta' impjieg ta' adulti bi kwalifika baxxi huma aktar baxxi b'mod sinifikanti (u r-rati tal-qgħad huma oġhla) meta mqabbla ma' adulti bi kwalifika medji jew bi kwalifika għolja.

Ir-rata medja tal-UE ta' parteċipazzjoni adulta fit-tagħlim kienet ta' 10,7 % fl-2014 u ma żdiditx fl-2015, minkejja varjetà ta' bżonnijiet kbira u li qed tevolvi b'rata mgħaġġla. B'mod partikolari, dawk li telqu mill-edukazzjoni jew mit-taħriġ inizjali mingħajr livell adegwat tal-ħiliet bażiċi jeħtieġu l-opportunitajiet biex jiksuhom aktar tard fil-ħajja. It-titjib tal-ħiliet u t-taħriġ mill-ġdid jiżguraw li l-ħiliet jibqgħu rilevanti u aġġornati. Meta mqabbla mal-2010, ir-rati ta' parteċipazzjoni fit-tagħlim tal-adulti fil-fatt waqgħu fi 12-il Stat Membru u baqgħu stabbli f'oħrajn, ħlief fil-Lussemburgu, fi Franza u fl-Ungerija (Grafika 11), b'żidiet sinifikanti fl-aħħar żewġ każijiet. Barra minn hekk, l-adulti bi kwalifika baxxi huma inqas possibbli bin-nofs li jipparteċipaw fi kwalunkwe tagħlim meta mqabbla mal-popolazzjoni inġenerali, u d-distakk kompla jiżdied bejn l-2012 u l-2015.

Grafika 11: Parteċipazzjoni fit-tagħlim tul il-ħajja fl-UE 28

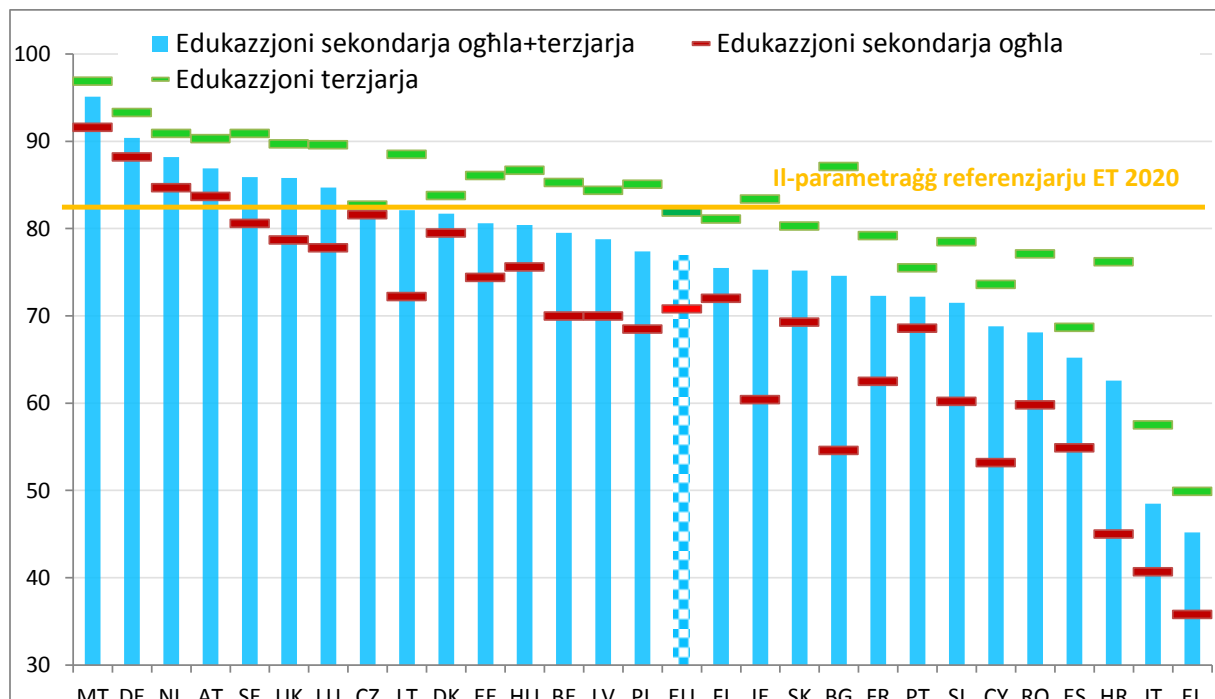
Sors: Eurostat (LFS). Kodiċi tad-dejta online: *tesem250*. Nota: L-indikatur jiġbor ir-rata ta' parteċipazzjoni fl-edukazzjoni u fit-taħriġ formali u mhux formali (l-aħħar erba' gimghat) ta' persuni fl-età ta' bejn 25 u 64 sena.

Ir-rilevanza tal-edukazzjoni għas-suq tax-xogħol hija kruċjali biex trawwem il-kapaċità tan-nies li jsibu impjieg u jikkontribwixxu b'mod effettiv għat-ktabbir ekonomiku.

Bhala medja fl-UE, ir-rata ta' impjieg ta' gradwati reċenti minn edukazzjoni gholja hija ta' 81,9 % filwaqt li għal dawk li kisbu edukazzjoni sekondarja gholja r-rata hija ta' 70,8 %. Id-disparità hija akbar fl-Istati Membri b'rati ta' impjieg globali fost iż-żgħażaġh aktar baxxi (Grafika 12).

L-edukazzjoni u taħriġ vokazzjonali (ETV) effettiv jikkontribwixxi wkoll għat-tranzizzjonijiet għas-suq tax-xogħol billi jrawwem hiliet speċifiċi għall-impjieg u trasversali. Il-gradwati reċenti bi kwalifiki ETV fl-livell sekondarju għoli u livell postsekondarju mhux terzjarju kellhom tranzizzjoni aktar bla xkiel mill-edukazzjoni għas-suq tax-xogħol u rati ta' impjieg oghla minn gradwati minn perkorsi ta' edukazzjoni ġenerali b'livelli ta' kisba komparabbli (Grafika 13).

Grafika 12. Rata ta' impjieg ta' gradwati reċenti mill-edukazzjoni sekondarja u terzjarja (2015)

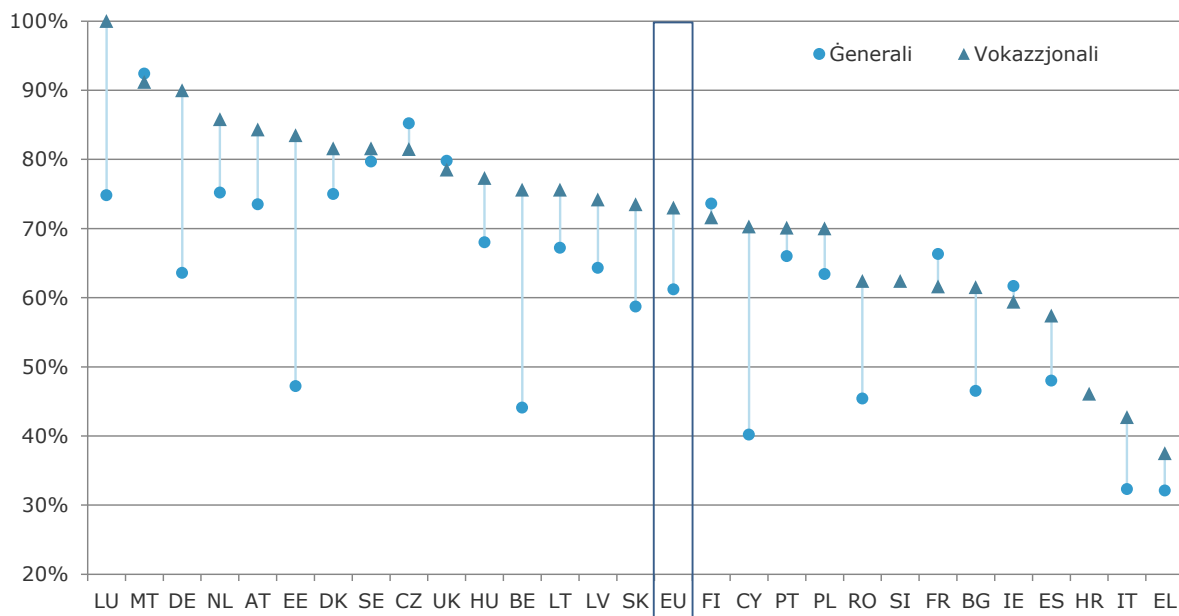
Sors: Eurostat (LFS). Nota: ir-rata ta' impjieg tal-gradwati b'edukazzjoni oghla (ISCED 5-8) u b'edukazzjoni sekondarja gholja (ISCED 3-4) fl-età ta' bejn 20-34 li ggradwaw 1 sa 3 snin qabel is-sena ta' referenza u li attwalment mhumiex irregistrati fi kwalunkwe edukazzjoni jew taħriġ formali jew mhux formali iehor.

Madankollu, minkejja l-effetti pożittivi tagħha, l-ETV inizjali għadha mhix daqshekk attraenti daqs il-perkorsi ta' edukazzjoni ġenerali, bir-registrazzjoni medja tibqa' stabbli matul dawn l-aħħar 10 snin. Fil-livell tal-UE, is-sehem tal-istudenti tal-ETV inizjali

fil-popolazzjoni totali ta' studenti tas-sekondarja għolja huwa 48 % u s-sehem tal-istudenti kollha fi programm vokazzjonali f'edukazzjoni sekondarja għolja, postsekondarja mhux terzjarja u terzjarja ta' ċiklu qasir (ISCED 3-5) jammonta għal 39 %. Programm formali tal-ETV jattiraw ukoll studenti maturi: 36,6 % tal-istudenti tal-ETV fl-UE kellhom 20 sena jew aktar, jiġifieri lil hinn mill-età tipika għall-edukazzjoni sekondarja, b'ħafna minnhom aktarx li reġgħu lura għall-ETV wara li għamlu waqfa fil-perkors tal-edukazzjoni tagħhom. Dan il-grupp jammonta għal sew aktar minn nofs l-istudenti kollha tal-ETV fid-Danimarka, l-Irlanda, Spanja u l-Finlandja.

B'mod globali, ir-rata tal-qgħad fost iż-żgħażaġħ naqset mill-oghla livell ta' kwazi 24 % fl-2013 għal 20,3 % fl-2015, imma xorta għadha kwazi 4,4 pp oghla milli kienet fl-2008. Fl-ewwel nofs tal-2016, xi Stati Membri xorta rreġistraw livelli qrib jew oghla minn 40 % (l-Italja, Spanja, il-Greċja) mingħajr tnaqqis sinifikanti, għalkemm Stati Membri oħra affettwati b'mod qawwi rreġistraw titjib sinifikanti (b'mod partikolari Ċipru u l-Kroazja). Il-varjazzjoni fil-qgħad fost iż-żgħażaġħ bejn l-Istati Membri jibqa' għoli, għalkemm qed jonqos matul iż-żmien (ara l-Grafika 14, fejn il-linja djagonali turi korrelazzjoni negattiva bejn il-varjazzjonijiet u l-livelli tal-qgħad fost iż-żgħażaġħ).

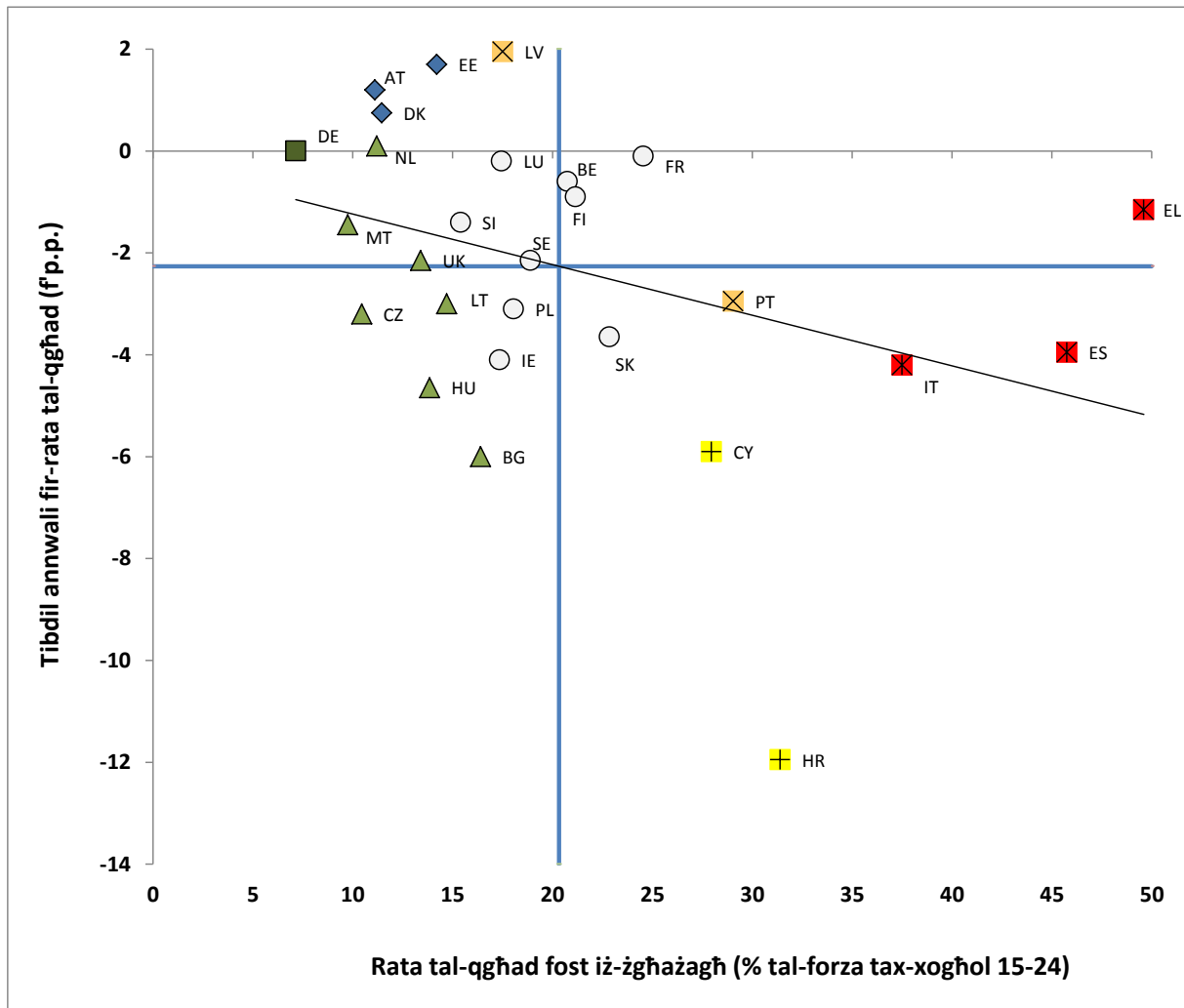
Grafika 13: Rati ta' impjieg għal kurrikuli (post)sekondarji differenti (2015).

Sors: Eurostat (LFS, 2015). L-indikatur ikejjel ir-rati ta' impjieg ta' persuni fl-età ta' bejn l-20 u l-34 sena li temmew l-edukazzjoni minn 1-3 snin qabel l-istharrig b'diploma minn edukazzjoni sekondarja għolja (ISCED 3) jew edukazzjoni postsekondarja mhux terzjarja (ISCED 4), mill-persuni fl-istess grupp ta' età li attwalment mhuma rreġistrati fl-ebda edukazzjoni jew taħriġ formali jew mhux formali ulterjuri. Waqfiet fis-serje taż-żmien

għal LU u HU, id-dejta mhix affidabbli għal gradwati fl-edukazzjoni ġenerali f' CZ, EE, HR, AT u SI; u għal gradwati tal-ETV f' LU.

Grafika 14: rata tal-qgħad fost iż-żgħażaġh (15-24) u tibdil annwali, kif irrapportat fit-tabella ta' valutazzjoni tal-indikaturi ewlenin tal-impjieg u soċjali

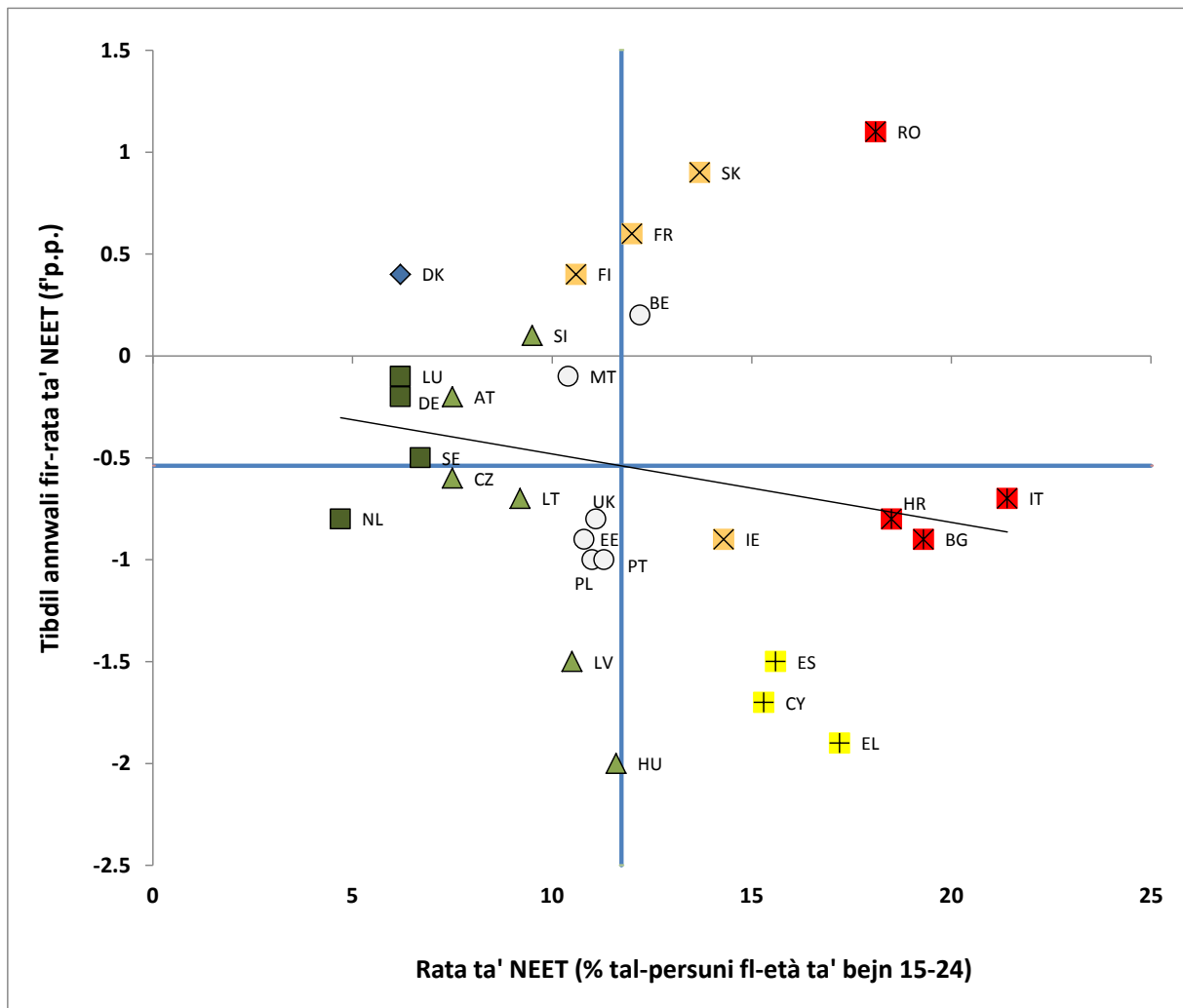

Sors: Eurostat, LFS (DĠ EMPL kalkoli). Perjodu: Livelli tal-ewwel nofs tal-2016 u tibdil annwali rigward l-ewwel nofs tal-2015. Nota: L-assi huma ċċentri fuq il-medja tal-UE mhux ponderata. Id-didaskalija hija pprezentata fl-Anness.

Minbarra l-persuni qiegħda, sehem stabbli ta' iż-żgħażaġh fl-età ta' bejn 15-24 huma inattivi u mhux fl-edukazzjoni jew fit-taħriġ. Bħala total fl-UE, fl-2015, 6.6 miljun persuna fl-età ta' bejn 15-24 la kienu barra mill-edukazzjoni, impjieg jew taħriġ (NEET). Dan jammonta għal 12,0 % tal-popolazzjoni f'dik il-klassi ta' età, 'il fuq mill-10,9 % fl-2008 imma 'l isfel mill-ogħla livell ta' 13,2 % fl-2012. Kif jista' jigi osservat fil-Grafika 15, rati ta' NEET għolja qrib jew 'il fuq mill-20 % għadhom qed jiġu rreġistrati f'numru ta' pajjizi (il-Kroazja, il-Bulgarija, l-Italja u r-Rumanija, b'dan tal-aħħar anke juri zieda sostanzjali fl-2015). Ir-rati

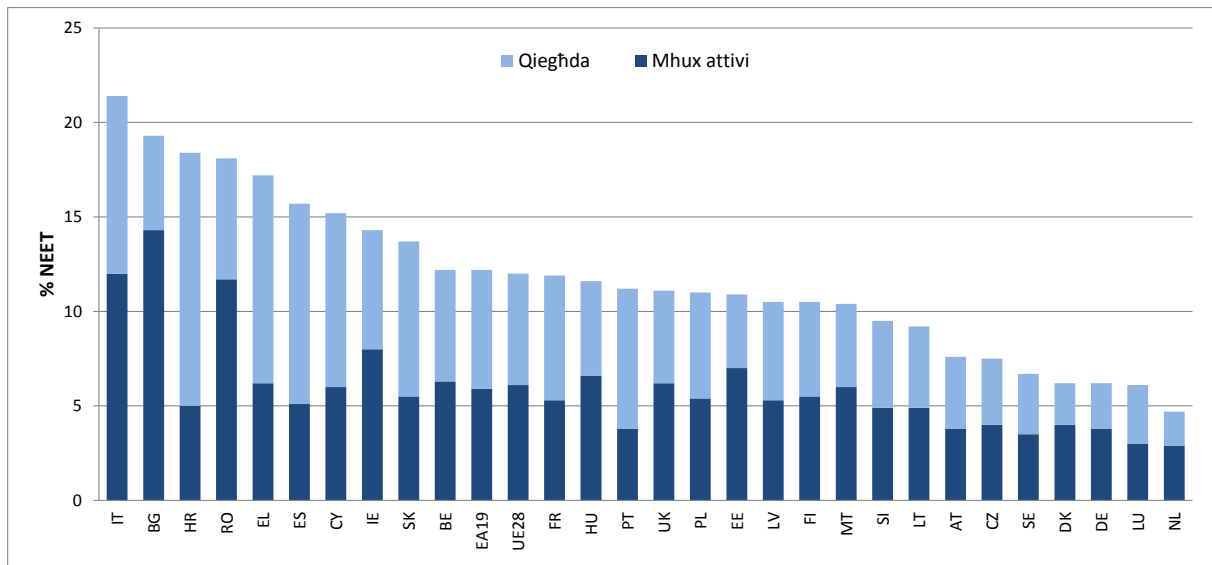
tan-NEET irregistrat ukoll zidiet sinifikanti fid-Danimarka, fil-Finlandja, fi Franza u fis-Slovakkja. Nofs in-NEETs kienu inattivi, b'varjazzjonijiet sostanzjali fost l-Istati Membri imma sehem stabbli fil-livell tal-UE (Grafika 16). Fost in-NEETs nisa, l-inattività hija aktar frekwenti mill-qgħad, filwaqt li jiġri l-oppost fost l-irgiel.

Grafika 15: rata tan-NEET (15-24) u tibdil annwali, kif irrapporat fit-tabella ta' valutazzjoni tal-indikaturi ewlenin tal-impjegi u soċjali

Sors: Eurostat, LFS (DĠ EMPL kalkoli). Waqfa fis-serje fi FR u ES. Perjodu: Livelli tal-2015 u tibdil annwali rigward l-2014. Nota: L-assi huma ċċentrati fuq il-medja tal-UE mhux ponderata. Id-didaskalija hija pprezentata fl-Anness.

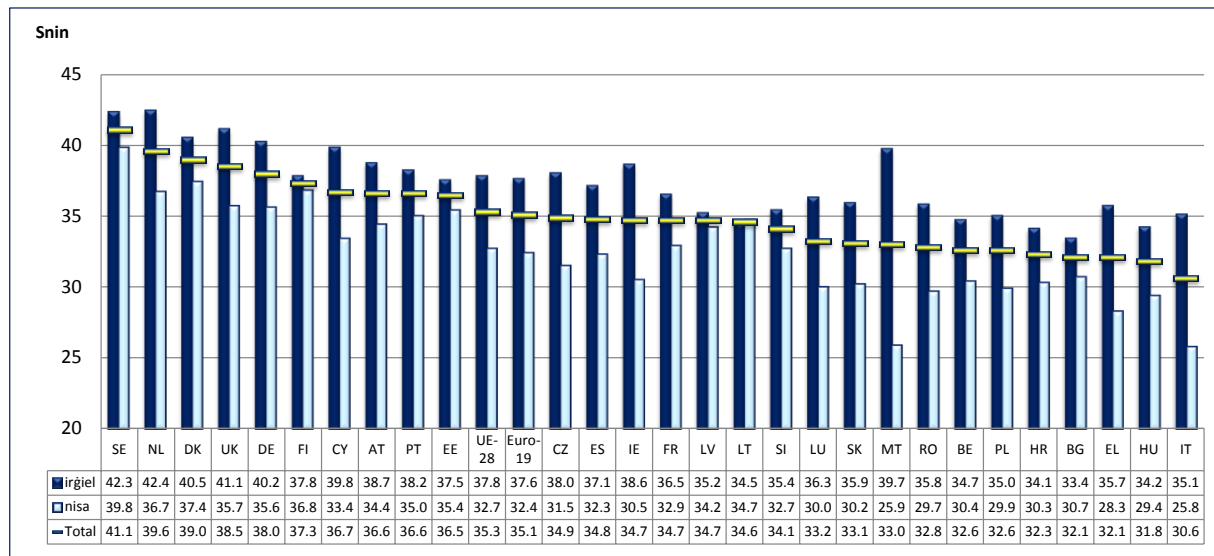
Grafika 16: Profil tan-NEETs (fl-età ta' bejn 15-24 sena), 2015 (%)

Sors: Eurostat [edat_lfse_20]

Ghad hemm ukoll potenzjal kbir għal żieda fir-rata ta' impjieg ta' haddiema anzjani, minkejja tkabbir sostanzjali fir-rati ta' impjieg tagħhom matul dan l-ahħar deċennju f'ħafna pajjiżi u l-fatt li l-haddiema anzjani ssuperaw il-kriżi relattivament aħjar minn gruppi ta' età oħrajn. L-iżviluppi demografici jagħmlu t-tixjijih attiv anke aktar meħtieġ. Fl-2015, ir-rata ta' impjieg għal haddiema anzjani (55-64) kienet tvarja bejn 34,3 % fil-Greċja għal 74,5 % fl-Iżvezja, bil-medja tal-UE tkun ta' 53,3 % u livelli taħt l-40 % f'erba' pajjiżi. Ir-rata ta' impjieg tan-nisa fl-età ta' bejn 55-64 qed tlaħħaq bil-mod, imma tibqa' aktar baxxa fil-livell ta' 46,9 % fl-2015. Id-disparità bejn is-sessi tul il-ħajja tax-xogħol hija sinifikanti wkoll, bin-nisa jipparteċipaw b'ħala medja 5,1 snin anqas fis-suq tax-xogħol mill-irġiel (32,7 kontra 37,8 snin fl-2014) (Grafika 17). Din id-disparità medja taħbi varjazzjoni sostanzjali bejn l-Istati Membri u tirrelata għal fatturi multipli, inkluż ostakoli b'ħal aċċess insuffiċjenti għas-servizzi tal-kura u etajiet tal-pensjoni aktar baxxi għan-nisa milli għall-irġiel (ara hawn taħt għal analiżi dettaljata).

Grafika 17: Durata medja tal-hajja tax-xoghol, 2014

Sors: Eurostat, LFS

Id-dejta turi wkoll disparitajiet kbar fl-attività u fl-impjieg għal persuni b'dizabilità²⁶.

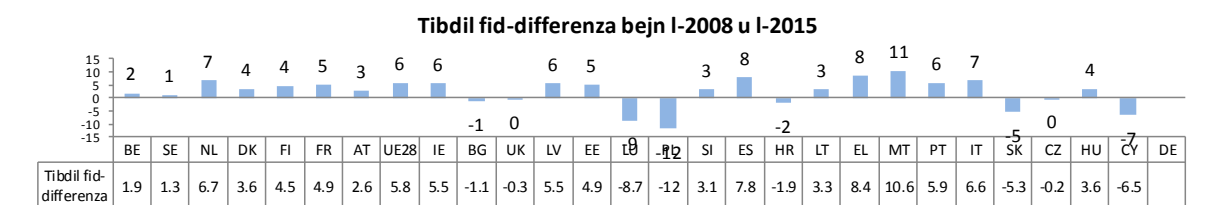
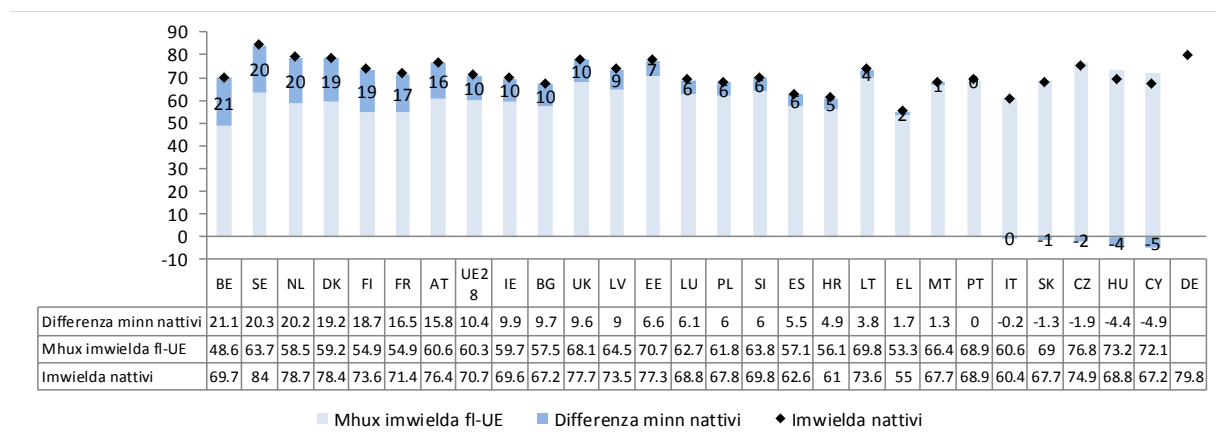
Barra minn hekk, in-numru ta' tagħhom, iddeterminat mit-tixjih, huwa mistenni jizzied minn 80 miljun għal 120 miljun sal-2020 fl-UE. Fl-2014, id-disparità fl-attività (grupp ta' età bejn 20-64) bejn persuni b'dizabilità u mingħajr dizabilità fl-UE kienet tammonta għal 21,1 pp (60,6 % kontra 81,7 %), u d-disparità fl-impjieg għal 23,8 pp (48,7 % kontra 72,5 %). B'mod partikolari, fil-Litwanja, fl-Irlanda u f'Malta d-disparità fl-impjieg kienet qrib 1-40 pp u fi 12-il pajjiż oghla minn 30 pp. Ir-rata ta' impjieg ta' persuni b'dizabilità bbażata fuq id-dejta tal-UE-SILC 2014 hija taħt it-30 % fil-Greċja, fl-Irlanda, f'Malta u fil-Kroazja. Persuni b'dizabilità normalment joħorġu mis-suq tax-xogħol qabel, u għalhekk ir-rata ta' impjieg tkun baxxa ħafna fl-età ta' bejn 55-64 fil-livell ta' 34,5 %.

Il-popolazzjoni li twieldet barra mill-UE ukoll tirreġistra attività u rati ta' impjieg aktar baxxi mill-medja, b'disparità fl-attività ta' 4,2 pp bħala medja meta mqabbla mal-popolazzjoni nattiva (klassi tal-età bejn 20-64), imma tilhaq aktar minn 10 pp f'seba' Stati Membri (Grafika 18). Din id-disparità fl-inattività hija anke oghla għan-nisa. Ukoll, ir-rata ta' impjieg ta' dawk li twieldu barra mill-UE hija bħala medja 10,4 pp aktar baxxa minn dik tal-

²⁶ Il-Konvenzjoni tan-NU dwar id-Drittijiet ta' Persuni b'Dizabilità tiddefinixxi dizabilità bħala "kuncett li jevolvi" li jirriżulta mill-"interazzjoni bejn persuni b'indebolimenti u ostakoli attitudinali u ambjentali li jfjixklu l-partecipazzjoni shiha u effettiva ta' tagħhom fis-soċjetà fuq bażi ugwali ma' oħrajn". Dawn l-indebolimenti jistgħu jkunu ħfief sa severi, fiżiċi, mentali, intellettuali jew sensorji – preżenti mit-twelid jew akkwistati tul il-hajja (inkluż fl-impjieg) u b'mod partikolari relatati mat-tixjih tal-popolazzjoni. Ara:

persuni nattiv, imma din id-disparità tilhaq madwar l-20 pp fi tliet Stati Membri, u aktar minn 15-il pp f'erbgħa ohra, filwaqt li għal darb'ohra tidher disparità aktar qawwija fejn huma kkonċernati n-nisa. Bħala medja n-nisa li jitwiieldu barra mill-UE għandhom rata ta' impjieg 13,5 pp aktar baxxa min-nisa nattiv. L-isfidi spiss jippersistu bit-tieni generazzjoni: persuni (fl-età ta' bejn 25-54) li twieldu fl-UE minn ġenituri li ma twieldux fl-UE għandhom rata ta' impjieg 5,7 pp aktar baxxa u rata ta' attività aktar baxxa bi 3,7 pp minn dawk li twieldu minn tal-anqas ġenitur wiehed imwieled nattiv.

Grafika 18: Rata ta' impjieg skont il-pajjiż tat-twelid, etajiet bejn 20-64, 2015 u tibdil mill-2008

Sors: Eurostat; Għal DE m'hemmx analizi għal dawk li twieldu barra mill-UE, imma jekk wiehed iħares lejn id-disparità bejn ċittadini nattiv u ċittadini ta' pajjiżi terzi, din tilhaq it-22.6 pp.

Ir-riżultati tas-suq tax-xogħol tal-immigranti huma influwenzati minn hafna kawżi. Lil hinn mill-fatturi ta' spjega tradizzjonali bħall-età, is-sess, il-livell edukattiv, jew l-esperjenza professjonali, dawn ir-riżultati huma ddeterminati wkoll mill-fatturi speċifiċi tal-proficjenza fil-lingwa tal-pajjiż ospitanti u mit-trasferibbiltà tal-ħiliet u l-edukazzjoni akkwistati barra l-pajjiż. Jekk l-immigrazzjoni rriżultatx minn riunifikazzjoni tal-familja, migrazzjoni ekonomika jew umanitarja wkoll għandu rwol, parzjalment għaliex jimpatta fuq il-karatteristiċi preċedenti imma wkoll għaliex jimplika kapacitajiet differenti għal miżuri ta' integrazzjoni u htigijiet għal dawn il-miżuri. Madankollu, anke meta jitqiesu dawn id-

differenzi, jibqa' disparità fil-probabbiltà li jkunu impjegati²⁷. Parti minn din tista' tiġi relatata ma' Prattiki ta' diskriminazzjoni jew nuqqas ta' rikonossiment ta' kwalifiki imma wkoll karatteristiċi mhux osservati oħra bħar-regjun ta' oriġini, li jista' pereżempju jimpatta fuq ir-woli tas-sessi u għalhekk fuq il-partecipazzjoni tan-nisa fis-suq tax-xogħol. Dawn l-isfidi jistgħu jsiru aktar evidenti fid-dawl tal-influss bla preċedent ta' applikanti għall-ażil, bi kwazi 1,8 miljun applikazzjoni għall-ażil jiġu ppreżentati fl-2015 u fl-ewwel nofs tal-2016 biss²⁸.

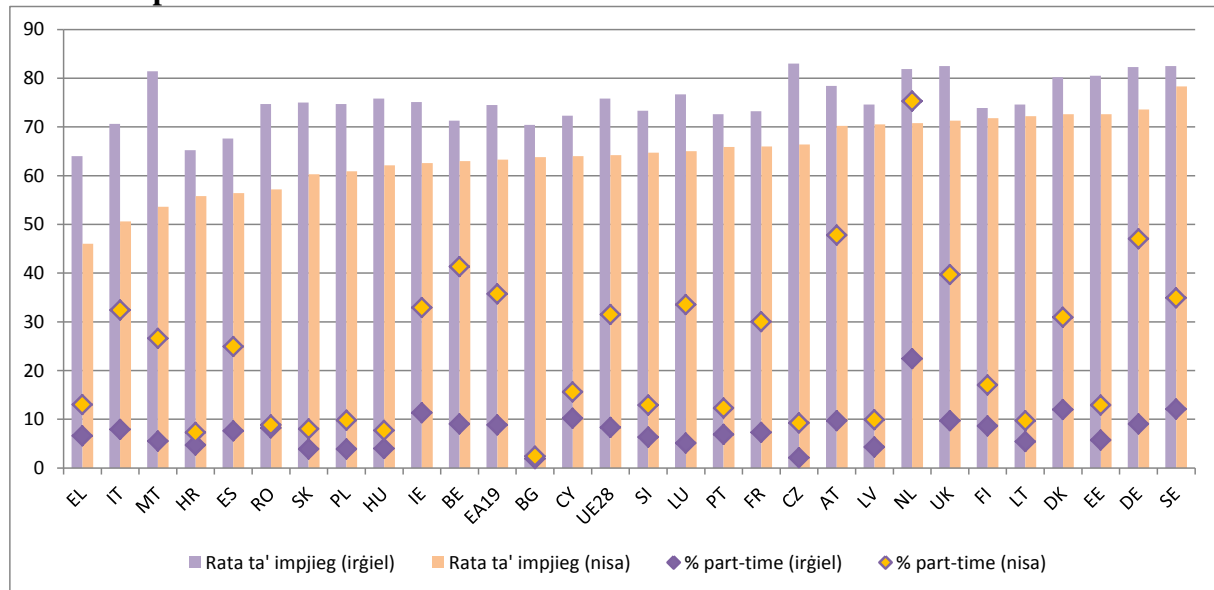
Fl-Istati Membri kollha, ir-rati ta' impjieg tan-nisa huma aktar baxxi minn dawk għall-irġiel, b'varjazzjonijiet kbar madwar l-UE. Fl-2015, ir-rata ta' impjieg tal-UE għall-irġiel (fl-età ta' bejn 20-64) kienet ta' 75,9 % filwaqt li laħqet biss l-64,3 % għan-nisa (Grafika x), minkejja l-fatt li n-nisa qed ikunu dejjem aktar kwalifikati u anke jgħaddu lill-irġiel f'termini ta' kisba edukattiva. Fl-2015, 43,4 % tan-nisa (bejn 30-34 sena) kellhom edukazzjoni terzjarja meta mqabbel mal-34 % tal-irġiel. Ir-rata ta' impjieg tan-nisa ta' 60 % jew aktar baxxa, flimkien ma' disparità għolja bejn is-sessi fl-impjieg tinsab fi tmien Stati Membri, li l-biċċa l-kbira tagħhom qed jiffaċċjaw tixjiħ demografiku estrem²⁹ (Grafika 19). Din id-disparità fl-impjieg bejn l-irġiel u n-nisa (15-64) tinhass b'mod partikolari fost ir-refuġjati (17 pp) u l-migranti (19 pp).

²⁷ Ara European Commission (2016), "Mobility and Migration in the EU: Opportunities and Challenges" fil-2015 *Employment and Social Developments in Europe Review*

²⁸ Għal analiżi dettaljata ara l-kapitolu tal-*Employment and Social Developments in Europe (Analiżi tal-Impjieg u l-Iżviluppi Soċjali fl-Ewropa)* tal-2016 li jmiss dwar l-Integrazzjoni tar-Refuġjati u d-Dokument ta' Hidma tal-KE-OECD dwar "[How are refugees faring on the labour market in Europe? \(Kif sejr in ir-refuġjati fis-suq tax-xogħol fl-Ewropa?\)](#)", Settembru 2016.

²⁹ Skont il-projezzjoni tal-popolazzjoni, il-popolazzjoni tal-età tax-xogħol se tonqos f'maġġoranza ta' Stati Membri, u b'mod speċjali fil-Litwanja, il-Latvja, il-Bulgarija, is-Slovakkja, il-Greċja, il-Portugall, il-Polonja, l-Estonja, ir-Rumanija, il-Ġermanja, il-Kroazja u l-Ungerija, ara Kummissjoni Ewropea (2015), *Rapport dwar it-tixjiħ*, http://ec.europa.eu/economy_finance/publications/european_economy/2015/pdf/ee3_en.pdf

Grafika 19: Ir-rata ta' impjieg tal-popolazzjoni fl-età ta' bejn 20-64 u l-perċentwal tal-haddiema part-time skont is-sess fl-2015

Sors: Eurostat, LFS. Nota: Sehem tal-haddiema part-time mill-popolazzjoni attiva totali f'kull grupp ta' sess. Il-pajjiżi huma ordinati b'valuri jżjeddu ta' rata ta' impjieg tan-nisa.

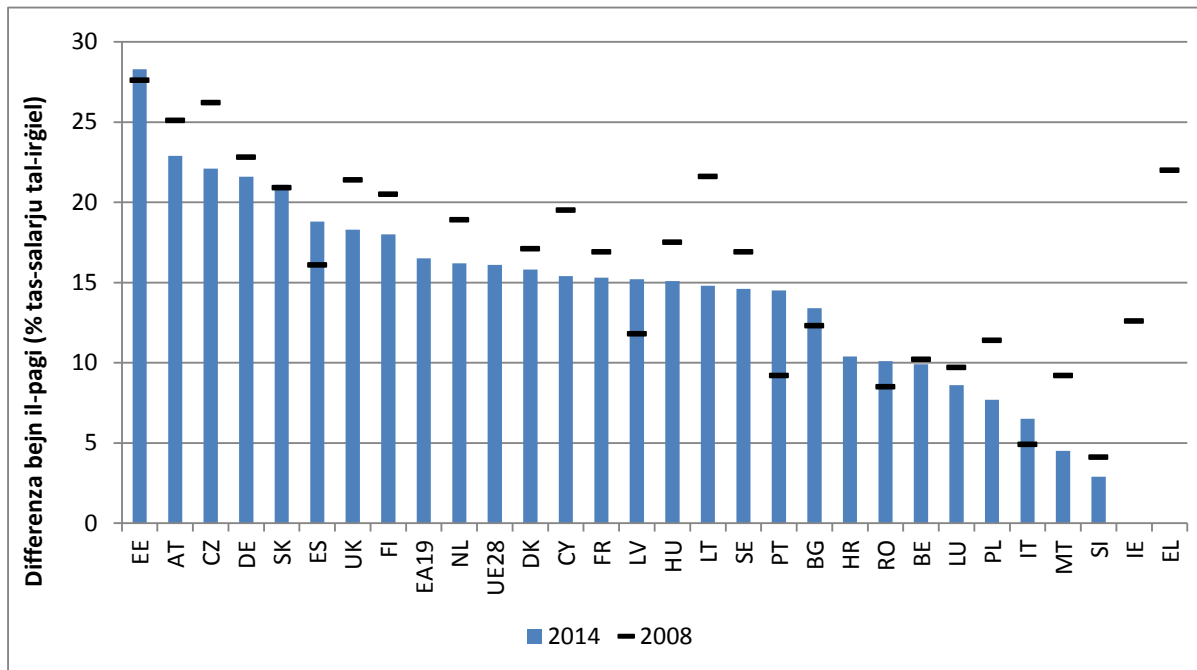
Id-disparitajiet bejn is-sessi fl-impjieg huma partikolarment akuti għall-ġenituri, bin-nisa xorta aktar probabbli mill-irġiel li jassumu r-responsabbiltajiet tal-indukrar tat-tfal. Bħala medja, ir-rata ta' impjieg tan-nisa b'wild żgħir hija 8 pp aktar baxxa mir-rata ta' impjieg ta' nisa mingħajr wild żgħir, u f'xi pajjiżi din id-differenza hija aktar minn 30 pp (ir-Repubblika Ċeka, is-Slovakkja, l-Ungerija). Fl-Istati Membri kollha tal-UE, għall-kuntrarju, il-missirijiet huma aktar probabbli li jkunu impjegati mill-irġiel mingħajr tfal. Ir-rati ta' impjieg tal-ommijiet għandhom tendenza jkunu oġhla minn daww tan-nisa li m'għandhomx tfal f'pajjiżi fejn hemm fis-seħh miżuri ta' bilanċ bejn il-ħajja u x-xogħol iddisinjati tajjeb u li jinqas b'mod ġust (notevolment fl-Iżvezja u fid-Danimarka). Id-disparità fir-rata ta' impjieg hija partikolarment b'saħħitha għal ommijiet b'hiliet baxxi kif ukoll għal ġenituri waħedhom³⁰.

In-nisa għandhom tendenza wkoll li jassumu aktar responsabbiltajiet ta' kura fit-tul, u jiffaċċjaw diżinċentivi finanzjarji qawwija meta jidhlu fis-suq tax-xogħol jew ikunu jridu jaħdmu aktar. Għalhekk huma aktar probabbli li jnaqqsu s-siġħat tax-xogħol jew jieqfu jaħdmu kompletament. Aktar minn 25 % tal-popolazzjoni femminili inattiva (20-64) fl-2015 kienet inattiva minħabba responsabbiltajiet tal-familja (inkluż il-kura tat-tfal u ta' adulti inkapaċitati) fl-Ungerija, fl-Irlanda, fis-Slovakkja, fl-Estonja, fir-Repubblika Ċeka u fir-Renju Unit. Barra minn hekk, f'xi sistemi ta' benefiċċju fiskali, it-trasferimenti ta' flus u l-appoġġ

³⁰ Ara Kummissjoni Ewropea (2016) L-effiċjenza u l-effikaċja ta' sistemi tal-protezzjoni soċjali tul il-ħajja, kapitolu 3.2. fl-Analizi tal-Impjiegi u l-Iżviluppi Soċjali fl-Ewropa tal-2015.

relatat mat-taxxa jdghajfu l-inċentivi finanzjarji biex wiehed jaħdem għat-tieni sors ta' dħul, u dan ifixkel il-partecipazzjoni tan-nisa fis-suq tax-xogħol. L-ispejjeż għolja għall-indukrar tat-tfal jistgħu jkunu diziċentiv ieħor biex il-persuna li taqla' t-tieni sors ta' dħul f'koppja bi dħul doppju tibda taħdem jew terġa' lura għax-xogħol. Dan huwa b'mod partikolari l-każ fir-Renju Unit u fl-Irlanda fejn l-ispejjeż relatati mal-indukrar tat-tfal li bhala medja jirrapprezentaw aktar minn 23 % tad-dħul nett tal-familja. Għall-UE kollha, huma biss 28 % tat-tfal fl-età ta' bejn 0-3 snin li ġew induktrati f'servizzi ta' kura formali fl-2014 u 83 % tat-tfal fl-età ta' bejn 3 snin u l-età tal-iskola obbligatorja. Konsegwentement, ir-rati ta' impjieg aktar baxxi għan-nisa jikkombinaw ma' sehem għoli ta' impjieg part-time: 31,9 % tan-nisa f'impjieg meta mqabbel ma' biss 8,3 % tal-irġiel. Dan jgħodd anke aktar għall-ġenituri, b'40,5 % tal-ommijiet jaħdmu part-time kontra 5,7 % tal-missirijiet.

Grafika 20: Differenza mhux aġġustata bejn il-pagi tal-irġiel u tan-nisa fl-2008 u fl-2014

Sors: Eurostat. Nota: iċ-ċifri juru d-differenza bejn il-qligħ medju gross fis-siegħa tal-irġiel u tan-nisa bħala perċentwal tal-qligħ medju gross fis-siegħa tal-irġiel - għall-impjegati mhallsa, mingħajr aġġustament għall-karatteristiċi personali jew tal-impjieg. Sors: Eurostat; Industrija, kostruzzjoni u servizzi (għajr l-amministrazzjoni pubblika, id-difiża, is-sigurtà soċjali obbligatorja). L-ebda dejta ma hi disponibbli għall-Greċja u għall-Irlanda fl-2014.

Minbarra rati ta' impjieg ewkwivalenti għall-full-time baxxi, in-nisa jsofru wkoll minn differenza sinifikanti bejn il-pagi. Dan kien jammonta għal 16,6 % fl-2014 fl-UE, b'varjazzjonijiet kbar fost l-Istati Membri (ara l-Grafika 20)³¹. Hemm diversi raġunijiet potenzjali wara d-differenza bejn il-pagi tal-irġiel u n-nisa, bħal differenzi fl-esperjenza tax-xogħol, fil-hin tax-xogħol, fit-tip ta' impjieg jew fis-settur tal-impjieg. Għall-UE kollha s-segregazzjoni³² tas-suq tax-xogħol hija relattivament għolja, u tilhaq il-25,3 % għas-segregazzjoni okkupazzjonali u 18,3 % għas-segregazzjoni settorjali³³. In-nisa għandhom tendenza li jaħdmu f'setturi li huma relattivament anqas imħallsa tajjeb³⁴, huma anqas irrapprezentati f'pożizzjonijiet manigerjali, u huma aktar irrapprezentati mill-irġiel fix-xogħol part-time, li huwa mħallas anqas tajjeb minn impjegi full-time għal kull siegħa ta' xogħol.

³¹ Din hija d-“differenza bejn il-pagi tal-irġiel u n-nisa mhux aġġustata”, għaliex ma tqisx il-fatturi kollha li jimpattaw id-differenza bejn il-pagi tal-irġiel u n-nisa, bħad-differenzi fl-edukazzjoni, fl-esperjenza fis-suq tax-xogħol, fis-siġhat maħduma, fit-tip ta' impjieg, eċċ.

³² Is-segregazzjoni tas-suq tax-xogħol tirreferi għad-distribuzzjoni tan-nisa f'impjegi u setturi differenti meta mqabbla mal-irġiel.

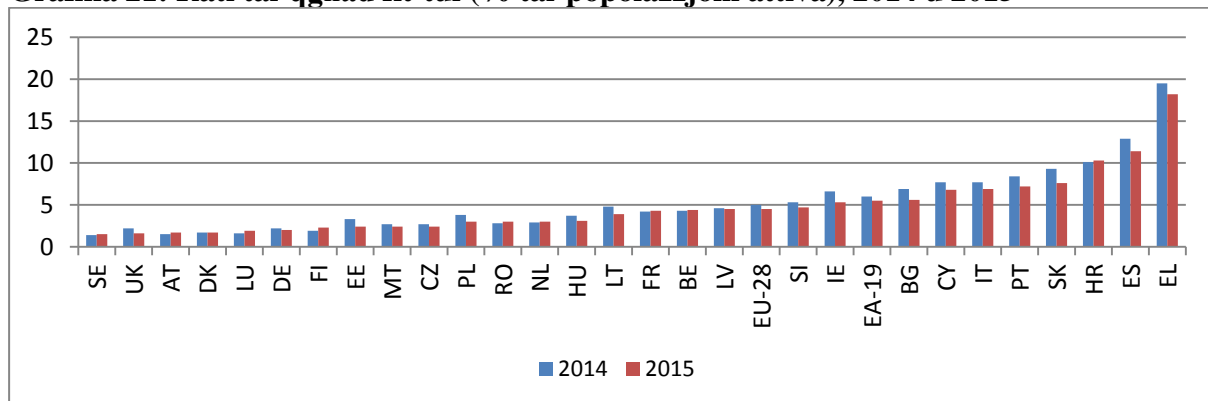
³³ Iż-żewġ perċentwali jirriflettu l-proporzjon tal-popolazzjoni li taħdem li jkollu bżonn jibdel l-okkupazzjoni/settur sabiex iġib distribuzzjoni ekwa tal-irġiel u n-nisa bejn okkupazzjonijiet jew setturi. L-indiċi jvarja bejn 0 (l-ebda segregazzjoni) u 50 (segregazzjoni kompleta).

³⁴ http://ec.europa.eu/justice/gender-equality/files/annual_reports/2016_annual_report_2015_web_en.pdf

Jeżistu differenzi bejn il-pagi tal-irġiel u n-nisa favur l-irġiel fi kważi l-okkupazzjonijiet kollha³⁵. Barra minn hekk, fatturi mhux osservabbli oħra bħad-diskriminazzjoni jistgħu jikkontribwixxu għad-differenza bejn il-pagi tal-irġiel u n-nisa. Il-paga aktar baxxa tan-nisa, il-hin tax-xogħol iqsar u t-tul iqsar tal-karriera għandhom impatt negattiv fuq il-qligħ globali tagħhom u fuq l-intitolamenti għall-pensjoni³⁶.

Il-qgħad fit-tul naqas f'hafna mill-Istati Membri bejn l-2014 u l-2015, imma għadu sfida sinifikanti, b'aktar minn 10,3 miljun (Q1 2016) Ewropew ifittxu impjieg għal aktar minn sena, inkluż 6,5 miljuni għal aktar minn sentejn. Bħala sehem mill-popolazzjoni attiva, il-qgħad fit-tul żdied fl-2015 fl-Awstrija, fil-Belġju, fil-Kroazja, fil-Finlandja, fil-Lussemburgu, fin-Netherlands, fir-Rumanija, u fl-Iżvezja, filwaqt li naqas, xi kultant b'mod sinifikanti, f'hafna mill-Istati Membri li ġew affettwati b'mod qawwi (Grafika 21). Madankollu, xorta għadu jaqbeż l-10 % fil-Greċja, fi Spanja u fil-Kroazja, u aktar minn 5 % fis-Slovakkja, fil-Portugall, fl-Italja, f'Ċipru, fil-Bulgarija u fl-Irlanda. Hekk kif tiżdied id-durata tal-qgħad, il-konnessjoni għas-suq tax-xogħol teħzien, b'waqgħa qawwija fil-probabbiltà ta' impjieg mill-ġdid f'impjegi stabbli, u zieda fir-riskju tal-inattività, minħabba l-impjegabbiltà li tkun qed tonqos u l-akkumulazzjoni ta' ostakoli għall-partecipazzjoni.

Grafika 21: Rati tal-qgħad fit-tul (% tal-popolazzjoni attiva), 2014 u 2015

Sors: Eurostat, LFS

Hemm varjazzjoni kbira fost l-Istati Membri fis-suċċess tal-ghajjnuna għall-qieghda fit-tul biex isibu impjieg. Il-kwalità tal-forniment ta' servizz lill-qieghda fit-tul tibqa' kruċjali

³⁵ http://ec.europa.eu/justice/gender-equality/files/documents/150119_segregation_report_web_en.pdf

³⁶ Fl-2014, in-nisa rċevew pensjoni li bħala medja hija 40 % aktar baxxa mill-pensjoni tal-irġiel u, f'xi pajjiżi, terz tan-nisa anzjani m'għandhom l-ebda pensjoni. Għal din ir-raġuni, in-nisa huma f'riskju ferm akbar ta' faqar mill-irġiel fl-anzjanità; bħala medja 15,7 % tan-nisa 65+ huma f'riskju ta' faqar meta mqabbla ma' 11,3 % tal-irġiel. Is-Slovenja, l-Iżvezja, il-Litwanja, il-Latvja u l-Estonja għandhom diskrepanzi fil-pensjonijiet bejn is-sessi ta' 10 pp jew aktar bejn in-nisa u l-irġiel fl-età avvanzata.

biex tiżgura l-integrazzjoni effettiva tagħhom fis-suq tax-xogħol, f'konformità mar-Rakkomandazzjoni tal-Kunsill tal-15 ta' Frar 2016 dwar l-integrazzjoni tal-qiegħda fit-tul fis-suq tax-xogħol.

2.2.2 *Rispons ta' politika*

Il-politiki li jittrattaw il-proficienza baxxa fil-hiliet bażiċi rċevew attenzjoni speċjali fi Stati Membri bħal Ċipru, l-Ungerija, u l-Iżvezja u huma indirizzati mill-proposta reċenti tal-Kummissjoni għal Garanzija ta' Hiliet. Spiss l-Istati Membri indirizzaw din l-isfida billi tejbu s-sistemi tal-ETV tagħhom. Fl-Iżvezja, madankollu, inizjattiva reċenti kienet immirata lejn intervent bikri, li timmira lejn l-ewwel snin tal-iskola (jiġifieri l-klassi preprimarja u l-1-3 grad), b'fokus partikolari fuq il-hiliet bażiċi. Fl-Ungerija u fis-Slovakkja, objettiv speċifiku kien it-titjib tal-hiliet diġitali. F'Ċipru l-objettiv kien li titjeb il-parteciċipazzjoni u li l-ETV jiġu adattati għall-bżonnijiet tas-suq tax-xogħol.

L-isforzi biex tiġi promossa l-edukazzjoni inklużiva kienu wkoll fuq quddiem tal-aġenda, bl-objettiv primarju li jiġi eliminat id-distakk fl-edukazzjoni ta' dawk li qed jitgħallmu u li huma żvantaġġjati (inkluż dawk li qed jitgħallmu bi bżonnijiet edukattivi speċjali, migranti u Roma). Matul l-aħħar sena ġew introdotti inizjattivi biex jagħmlu l-edukazzjoni aktar inklużiva fir-Repubblika Ċeka, fil-Greċja, fil-Polonja, fil-Portugall, u fis-Slovakkja. Il-miżuri kienu mmirati primarjament biex jinkoraġġixxu l-parteciċipazzjoni fl-edukazzjoni ewlenija minn gruppi usa' ta' dawk li qed jitgħallmu (b'mod speċjali mill-gruppi żvantaġġjati) u minn età aktar bikrija. L-Ungerija baxxiet l-età tal-bidu obbligatorja għall-edukazzjoni tat-tfal u l-kura minn hames snin għal tliet snin; ir-Repubblika Ċeka adottat leġizlazzjoni biex tbaxxiha minn sitt snin għal hames snin minn Settembru 2017 'il quddiem. Il-Greċja introduċiet Żoni ta' Prijorità Edukattivi, jiġifieri klassijiet ta' akkoljenza, taġħlim rimedjali u strutturi ta' akkoljenza għall-edukazzjoni tal-migranti fl-iskejjel primarji. Il-Portugall zied in-numru ta' boroż ta' studju għall-istudenti minn sfond ekonomikament vulnerabbli u qed iżid ukoll il-provvista pubblika għall-edukazzjoni u kura bikrija tat-tfal. Is-Slovakkja ressqet inizjattiva relatata mal-prevenzjoni ta' tqegħid hażin ta' tfal fi skejjel speċjali biss abbażi tal-isfond soċjoekonomiku żvantaġġjat tagħhom. Fil-Belġju (fil-Komunità Fjamminga) kull wild, inkluż dawk bi bżonnijiet speċjali, issa għandhom id-dritt li jirreġistraw fi skola ewlenija, sakemm dan huwa possibbli b'adattamenti raġonevoli.

Diversi Stati Membri jenfasizzaw miżuri ta' sostenn għall-ghalliema, il-harriega, il-mexxejja tal-iskejjel u persunal edukattiv iehor. Dan huwa l-każ fil-Belġju (fejn ittiehdu l-

ewwel miżuri fil-komunità kemm Fjamminga kif ukoll dik Franċiża), fir-Repubblika Ċeka, fil-Kroazja, f'Ċipru, fil-Latvja, fir-Rumanija, fis-Slovakkja u fl-Iżvezja.

L-Istati Membri qed jaghmlu sforzi biex iżidu l-kisba tal-edukazzjoni terzjarja u l-impjegabbiltà ta' gradwati b'edukazzjoni għolja. Il-miżuri jinkludu l-attrazzjoni aħjar ta' gruppi żvantaġġjati u vulnerabbli, l-iżvilupp ta' rotot ċari li jippermettu l-avvanz mill-edukazzjoni vokazzjonali u tipi oħra ta' edukazzjoni għall-edukazzjoni għolja, kif ukoll it-tnaqqis fir-rati ta' studenti li ma jibqgħux jistudjaw. Fl-Iżvezja, il-Gvern se jiffinanzja madwar 14 600 post ta' studju gdid fl-edukazzjoni oġġla sal-2019 biex ikompli jagħti spinta lill-partecipazzjoni. Ir-Repubblika Ċeka u l-Portugall ziedu l-boroż ta' studju u l-appoġġ lil persuni minn sfond ekonomiku vulnerabbli. It-titjib fir-rilevanza tal-edukazzjoni għolja qed isehh permezz ta' zieda fl-użu tal-projezzjonijiet tal-ħiliet u tad-dejta dwar l-impjeg tal-gradwati, l-involvement ta' impjegaturi fid-disinn tal-kurrikulu, l-iżvilupp ta' varjetà akbar ta' modi ta' studju (part-time, mill-bogħod, eċċ.) u l-iżvilupp ulterjuri tal-edukazzjoni vokazzjonali għolja u l-edukazzjoni professjonali għolja. Spanja qed tiżviluppa aktar is-sistema tal-intraċċar tal-gradwati tagħha biex tkejjel l-impjegabbiltà tal-programmi ta' studju. Fil-Belġju qed jiġu segwiti miżuri mmirati biex iżidu l-impjegabbiltà, b'mod partikolari b'titjib fir-rotot ta' progressjoni permezz ta' programmi ta' ċiklu qasir (il-Komunità Fjamminga) u programmi ta' edukazzjoni doppja jew ibbażata fuq ix-xogħol fil-livell ta' baċcellerat (il-Federazzjoni Wallonja-Brussell).

Ir-riformi fil-politika dwar it-tagħlim tal-adulti twettqu biex jiżguraw li l-provvista tal-edukazzjoni u t-taħriġ jissodisfaw il-bżonnijiet tas-suq tax-xogħol. Reċentement tressqu inizjattivi f'dan il-qasam f'Ċipru, fl-Ungerija, fil-Litwanja, fir-Rumanija u fl-Iżvezja, li normalment jiffukaw fuq ħiliet bażiċi jew ikollhom l-għan li jzommu l-ħiliet aġġornati u jipprevjenu l-irtirar bikri. Bħala eżempju, fl-Iżvezja id-“dritt għall-edukazzjoni tal-adulti” fil-livell sekondarju għoli ġie adottat bħala parti mill-baġit tal-2016. Mill-2017, l-adulti kollha se jkollhom id-dritt li jikkomplementaw l-istudji preċedenti tagħhom u jiksbu kwalifika sekondarja għolja li tagħti aċċess għall-edukazzjoni oġġla u ttejjeb l-opportunitajiet tagħhom fis-suq tax-xogħol. L-Ungerija għandha l-għan li tiżviluppa l-kompetenzi diġitali ta' 200 000 persuna żvantaġġjata. Il-Litwanja tat attenzjoni lill-kundizzjonijiet għat-titjib tal-kwalità tal-edukazzjoni tal-adulti mhux formali u tat-taħriġ kontinwu. Permezz tal-Aġenda Ġdida għall-ħiliet għall-Ewropa, il-Kummissjoni tinkoraġġixxi l-investiment sostnut fl-akkwist tal-ħiliet u

fl-allinjament aħjar tal-hiliet mal-bżonnijiet tas-suq tax-xogħol biex jiġi promoss il-holqien ta' impjiegi ta' kwalità.

Ittiehdu wkoll miżuri li jipromwovu għarfien, hiliet u kompetenzi rilevanti u ta' kwalità għolja matul it-tagħlim tul il-hajja, li jiffukaw fuq ir-riżultati tat-tagħlim għall-impjegabbiltà, l-innovazzjoni, iċ-ċittadinanza attiva u/jew il-benesseri fl-Irlanda, fi Spanja, fi Franza, fil-Kroazja, fil-Polonja u fir-Renju Unit.

L-Istati Membri komplew itejbu t-trasparenza tal-hiliet u l-kwalifiki. Il-Polonja, il-Kroazja u l-Finlandja tejbu l-oqfsa tal-kwalifiki nazzjonali tagħhom. L-Iżvezja għamlet referenzjar tal-qafas tal-kwalifiki nazzjonali tagħha għall-Qafas Ewropew tal-Kwalifiki. L-Awstrija u l-Iżvezja ffukaw fuq il-valutazzjoni u l-validazzjoni tal-hiliet u l-kwalifiki ta' migranti li waslu reċentement.

Fir-rigward tal-impjieg taż-żgħażaġh, il-Garanzija għaż-Żgħażaġh kienet katalist favur il-bidla. L-iskemi tal-Garanzija għaż-Żgħażaġh nazzjonali tal-Istati Membri jinkludu żewġ tipi ta' azzjonijiet: (1) miżuri li jaħdmu malajr biex jiġi pprovdut appoġġ imfassal apposta għaż-żgħażaġh NEETs kollha u (2) riformi strutturali fuq żmien medju u fit-tul biex titjeb il-kapaċità istituzzjonali u jiġi żgurat approċċ integrat għall-għoti tas-servizz. F'termini ta' kopertura, fl-UE kollha, 41,9 % tan-NEETs kollha fl-età ta' bejn 15-24 kienu rreġistrati fil-Garanzija għaż-Żgħażaġh fl-2015, 'il fuq minn 40,4 % fl-2014. L-implimentazzjoni fuq skala sħiħa għadha reċenti f'numru ta' Stati Membri, hekk kif ħafna miżuri kienu jeħtieġu riformi sostanzjali u sħubiji wiesgħa.

L-investment f'attivitajiet ta' outreach immirati lejn iż-żgħażaġh li mhumiex irreġistrati mal-PES kien prijorità importanti f'ħafna Stati Membri. Żewġ terzi tal-PES bħalissa jinsabu involuti f'xogħol ta' outreach fil-kuntest tal-implimentazzjoni tal-YG. Fl-Iżvezja, l-istrategija "It-triqat 'il quddiem – strategija għan-NEETs" tiffoka fuq il-motivazzjoni taż-żgħażaġh li għandhom aktar minn 15-il sena biex jibdeu jew jerggħu lura lejn l-edukazzjoni u jlestu l-iskola sekondarja għolja, jew biex jaħdmu (din tal-aħħar meta rilevanti u biss għal dawk fl-età ta' bejn 20-25). Il-koordinatur nazzjonali għan-NEETs għandu l-għan li jiżgura kollaborazzjoni aħjar bejn l-aġenziji tal-gvern, il-municipalitajiet, il-kunsilli tal-kontei u l-organizzazzjonijiet fil-livell nazzjonali, reġjonali u lokali, u jaħdem f'kollaborazzjoni mill-qrib mad-Delegazzjoni għaż-żgħażaġh li jaħdmu, sabiex jiġu promossi l-ftehimiet lokali bejn il-municipalitajiet u l-PES, u l-implimentazzjoni tagħhom. Fil-Kroazja, iċ-ċentri tas-CISOK (ċentru ta' gwida tal-karriera tul il-hajja) stabbiliti madwar il-pajjiż

qegħdin dejjem iżjed jipprovdu għajnuna fit-tfittix ta' impjieg, gwida għall-karriera u outreach għan-NEETs. Fil-Latvja, il-proġett ta' outreach “Kun af u Aghmel” għandu l-għan li jinvolvi lin-NEETs fl-edukazzjoni u jiżviluppa l-hiliet tagħhom.

Punti uniċi ta' servizz ġew stabbiliti wkoll biex itejbu l-aċċessibilità u l-outreach. Dawn iġibu flimkien diversi servizzi relatati maż-żgħażaġħ taħt saqaf wiehed, billi jipprovdu firxa wiesgħa ta' servizzi b'mod flessibbli u aċċessibbli. Fl-2015, il-Finlandja nediet ċentri ta' gwida b'punt uniku ta' servizz għaż-żgħażaġħ. Dawn jinsabu f'35 municipalità sa issa, jipprovdu appoġġ faċilment aċċessibbli għaż-żgħażaġħ kollha taħt l-età ta' 30, inkluż pariri u gwida personali, appoġġ fl-immaniġġjar tal-ħajja, l-ippjanar tal-karriera, il-hiliet soċjali, kif ukoll l-edukazzjoni u l-appoġġ fl-impjieg.

F'ħafna Stati Membri, il-Garanzija għaż-Żgħażaġħ għenet b'mod aktar ġenerali biex tkisser is-sajlos f'oqsma tal-politika u tibni shubiji vijabbli. Il-koordinazzjoni bejn is-setturi tal-politika tal-impjieg, tal-edukazzjoni u taż-żgħażaġħ żdiedet. Fl-Italja, l-implimentazzjoni tal-Garanzija għaż-Żgħażaġħ wasslet għall-ħolqien ta' sistema ta' informatika komuni li tintegra l-bażijiet ta' dejta tal-Ministeri tax-Xogħol u tal-Edukazzjoni u għat-tnedija ta' inizjattivi ddedikati għall-promozzjoni tal-ALMPs u l-Garanzija għaż-Żgħażaġħ fl-iskejjel. Fil-Litwanja, il-proġett “Skopri Lilek Innifsek” implimentat fil-municipalitajiet kollha għall-perjodu 2015-2018, jinvolvi shubija transsettorjali tal-uffiċċji lokali tal-PES, il-pulizija, is-servizzi għall-protezzjoni tad-drittijiet tat-tfal, il-ħaddiema soċjali u ċ-ċentri lokali taż-żgħażaġħ biex jiġu appoġġjati n-NEETs fil-kisba ta' hiliet personali, soċjali u professjonali.

Barra minn hekk, ħafna mill-Istati Membri użaw is-sussidji tal-pagi u r-reklutaġġ immirati, f'ħafna minnhom bl-appoġġ mill-finanzjament tal-UE, l-aktar notevoli l-FSE u l-Inizjattiva favur l-impjieg taż-Żgħażaġħ (YEI). Sa mill-2015, fil-Kroazja, l-emenda fil-Ligi dwar il-Kontribuzzjonijiet tippermetti lill-impjegaturi li joffru liż-żgħażaġħ taħt l-età ta' 30 sena kuntratt ta' impjieg li jkunu eżenti mill-ħlas ta' kontribuzzjonijiet għall-assigurazzjoni tas-saħħa u kontribuzzjonijiet tal-impjieg għal perjodu ta' 5 snin. L-Estonja nediet “L-Ewwel Impjieg Tiegħi” fl-2015 li jipprovdi sussidju tal-paga għal sena u kopertura tal-ispejjeż tat-taħriġ matul perjodu ta' sentejn. Fil-Litwanja, l-impjegaturi li jfittxu haddiema żgħażaġħ irregistrati mal-PES jistgħu jirċievu rimborż ta' 50 % tal-paga grossa għal perjodu sa 6 xhur. Il-prijorità tingħata lil kategoriji bħaż-żgħażaġħ qiegħda fit-tul, jew il-ġenituri żgħażaġħ b'zewġ itfal. Sanzjonijiet jiġu applikati fuq impjegaturi li jkeċċu haddiema sussidjati fi żmien sitt xhur wara l-perjodu tas-

sussidju. Fl-2015, il-mizura kienet tinvolvi 28 % tal-partecipanti kollha tal-ALMP fl-età ta' bejn 16-29. F'Ċipru, skemi godda joffru kollokament f'impjieg għall-gradwati qiegħda li għandhom anqas minn 25 sena b'edukazzjoni sekondarja tal-ewwel livell, sekondarja għolja u postsekondarja sa sentejn, li għandhom esperjenza tax-xogħol limitata, b'allowance għat-taħriġ ta' EUR 125 fil-ġimgħa għal massimu ta' 6 xhur. Il-gradwati tal-edukazzjoni terzjarja li għandhom anqas minn 35 sena huma eliġibbli wkoll. Fi Franza, iż-żgħażaġh li għandhom anqas minn 28 sena u li gawdew minn borża ta' studju jistgħu japplikaw, fi żmien 4 xhur mill-gradwazzjoni tagħhom mill-edukazzjoni terzjarja jew sekondarja vokazzjonali, għal “sussidju għat-tfittix tal-ewwel impjieg” li jvarja minn EUR 200 sa EUR 300 fix-xahar. Il-mizura hija mistennija li jibbenefikaw minnha 126 000 żagħżuġh u żagħżuġha. Barra minn hekk, primjum ta' EUR 4 400 jingħata matul l-ewwel sena lil kumpaniji b'anqas minn 10 impjegati li jilqgħu apprendist fl-età ta' bejn 16 u 18-il sena. L-awtoritajiet Rumeni wkoll bħalissa qed jaħdmu fuq tibdil fil-leġislazzjoni tal-impjieg biex jipprovdu taħlita ta' mizuri ta' attivazzjoni aktar ġenerużi mfassla apposta għal gruppi l-aktar imbiegħda mis-suq tax-xogħol (inkluż sussidji għall-intraprenditorija u l-impjieg, inċentivi għall-apprendistati u t-traineeships).

Żdiedu l-isforzi speċifiċi biex jiġu appoġġjati r-riformi fl-apprendistati u r-regolamentazzjoni aħjar tat-traineeships. Dawn ir-riformi għenu biex jallinjaw aħjar il-hiliet taż-żgħażaġh mal-bżonnijiet tas-suq tax-xogħol u jsaħħu l-involviment tal-komunità kummerċjali. Nofs l-Istati Membri tal-UE wettqu – jew qed jirrapportaw pjanijiet biex iwettqu – tibdil legali biex jallinjaw il-qafas nazzjonali tagħhom mal-Qafas ta' Kwalità għat-Traineeships tal-2013. Fl-Istati Membri li diġà adattaw il-leġislazzjoni tagħhom (il-Bulgarija, Franza, il-Ġermanja, il-Greċja, il-Litwanja, il-Portugall, Spanja, l-Iżvezja) ħafna mir-riformi jikkonsistu fil-limitazzjoni tad-durata tat-traineeships għal sitt xhur (fil-Bulgarija għal 12-il xahar), jiċċaraw il-kundizzjonijiet għal traineeships itwal u jassenjaw mentors biex jipprovdu gwida u jissorveljaw il-progress matul it-traineeship.

Kaxxa 2. Użu shih mill-Fond Soċjali Ewropew (FSE)

B'baġit ta' EUR 86.4 biljun għall-2014-2020, il-Fond Soċjali Ewropew (FSE) huwa wieħed mill-istrumenti ewlenin tal-UE biex jindirizza l-isfidi identifikati fir-rakkomandazzjonijiet speċifiċi għall-pajjiż (CSRs), b'regolamenti li jipprovdu għall-possibbiltà ta' riprogrammazzjoni għall-allinjament mal-isfidi emergenti.

Waħda mill-prijoritajiet ewlenin ta' politika għall-FSE 2014-20 hija **l-impjieg taż-żgħażaġh** indirizzata kemm permezz tal-fond innifsu kif ukoll tal-Inizjattiva favur l-Impjieg taż-Żgħażaġh (YEI). Taht il-FSE, EUR 6.3 biljun huma direttament iddedikati għal azzjonijiet tal-impjieg għaž-żgħażaġh, filwaqt li ż-żgħażaġh huma wkoll grupp ewleni fil-mira taht

mizuri ta' edukazzjoni, tagħlim tul il-ħajja u inkluzjoni soċjali. Barra minn hekk, il-baġit tal-YEI jammonta għal EUR 6.4 biljun bħala total (magħmul minn EUR 3.2 biljun ta' riżorsi tal-YEI b'allokazzjoni korrispondenti tal-FSE ta' EUR 3.2 biljun). Il-YEI, li għaliha attwalment huma eliġibbli 20 Stat Membru, hija speċifikament immirata lejn żgħażaġh li huma barra mill-edukazzjoni, impjieg jew taħriġ (NEET) billi tiffoka fuq reġjuni tal-UE li kienu qed jiffaċċjaw l-ogħla rati ta' qgħad fost iż-żgħażaġh fl-2012. Biex tiġi żgurata reazzjoni malajr għal din l-isfida ta' politika importanti, ir-riżorsi tal-YEI ġew ikkonċentrati fil-bidu fil-baġit tal-UE biex jintefqu matul l-ewwel nofs ta' ċiklu finanzjarju. Barra minn hekk, fl-2015 il-Kummissjoni rrilaxxat prefinanzjament mizjud għall-YEI li jiswa madwar EUR 1 biljun, biex jiżgura mobilizzazzjoni aktar malajr għall-mizuri tal-impjieg taz-żgħażaġh u t-taħriġ fuq il-post. Iż-żieda kellha impatt pożittiv għal nofs l-Awtoritajiet ta' Ġestjoni li jibbenefikaw mill-YEI, li setgħu jimpenjaw aktar fondi u/jew iniedu aktar proġetti³⁷.

Madankollu, b'mod globali l-2014 u l-2015 kienu mmarkati, kemm għall-FSE kif ukoll għall-YEI, b'bidu relattivament kajman ta' implimentazzjoni fl-Istati Membri, b'dikjarazzjoni baxxa ta' nefqa ċertifikata eliġibbli li tindika rata baxxa ta' assorbiment. Madankollu, dan m'għandux jiġi interpretat bħala sinjal ta' nuqqas ta' azzjonijiet u implimentazzjoni fuq il-post. L-Istati Membri ltaqgħu ma' dewmien fis-sistemi tad-deżinjazzjoni ta' awtoritajiet ta' ġestjoni u tal-monitoraġġ, li halla impatt fuq il-veloċità tal-ipproċessar tagħhom ta' talbiet għan-nefqa lill-Kummissjoni Ewropea.

Digà, id-dejta turi li, sa mit-tnedija tal-programmi operazzjonali, aktar minn 2 miljun partecipant ibbenefikaw mill-appoġġ tal-FSE u 1,4 miljun NEET zaġħzugh u zaġħzugh gawdew mill-interventi appoġġjati mill-YEI - notevolment kollokamenti f'impjieg, apprendistati, traineeships, mizuri ta' impjieg indipendenti u edukazzjoni u taħriġ kontinwi. Fil-maġġoranza tal-Istati Membri l-YEI titqies bħala mekkanizmu ewlieni jew lieva li permezz tiegħu tithaddem ir-Rakkomandazzjoni tal-Kunsill dwar il-Garanzija għaż-Żgħażaġh (2013). Għalkemm il-progress fl-implimentazzjoni jvarja bejn Stati Membri, xi proġetti digà għandhom impatt sinifikanti fuq il-post.

Kważi l-Istati Membri kollha hadu azzjoni biex itejbu l-kwalità, il-provvista, jew l-attrazzjoni tal-apprendistati, fl-ispirtu tal-Alleanza Ewropea għall-Apprendistati mnedija f'Lulju 2013. Ir-riforma fl-apprendistat Daniż, li għaddiet fl-2013 imma ġiet implimentata minn nofs l-2015 'il quddiem, għandha l-għan li toffri lill-apprendisti l-opportunità li jiksibu kwalifika sekondarja għolja ġenerali li tiffihom l-aċċess għal edukazzjoni oġhla. Fi Franza, il-kuntratti ta' apprendistat issa jippermettu l-kisba ta' 85 kwalifika professjonali approvati mill-Ministeru tax-Xogħol (minflok mill-Ministeru tal-Edukazzjoni), sakemm il-persuna jkollha kwalifika ta' ISCED 3 jew tkun ġiet identifikata bħala persuna li waqfet mill-iskola qabel iż-żmien. Fl-Awstrija, ir-Riforma tal-Att dwar it-Taħriġ Vokazzjonali fl-2015 saħhet l-immaniġġjar tal-kwalità fis-sistema tat-taħriġ tal-apprendistat. Offerti ta' taħriġ godda, bhal kurrikuli standardizzati għal kwalifiki tad-dhul b'limitu baxx u kwalifiki parzjali, ġew

³⁷ Studju tal-Kummissjoni, L-ewwel riżultati tal-Inizjattiva favur l-Impjieg taz-Żgħażaġh – Rapport finali lid-DĠ Impjiegi, Affarijiet Soċjali u Inkluzjoni tal-Kummissjoni Ewropea (2016).

żviluppata għal żgħażaġħ żvantagġjati. Riforri fil-qasam tal-apprendistati huma ppjanati wkoll fl-Irlanda u fis-Slovenja. Fl-Irlanda, il-Kunsill tal-apprendistati (imniedi fl-aħħar tal-2014) għandu l-kompitu li jimmappja s-setturi ekonomiċi fejn l-espansjoni tal-apprendistati tista' tagħmel differenza reali kemm għall-impjegaturi kif ukoll għall-impjegati. Wara sejha għal proposti li għalqet fil-31 ta' Marzu 2015, ingħażlu għadd ta' Apprendistati godda mfassla apposta biex jiġu żviluppata u jitnedew biex b'hekk jissodisfaw il-bżonnijiet tas-suq tax-xogħol. L-ewwel apprendistat ġdid, fil-Prattika tal-Assigurazzjoni, tnieda f'nofs Settembru 2016. Fis-Slovenja, l-Att dwar l-Apprendistati li għaddej minn konsultazzjoni pubblika għandu l-għan li jiddefinixxi qafas globali għall-apprendistati (inkluż l-eligibbiltà, il-kundizzjonijiet tax-xogħol u soċjali, l-obbligi reċiproċi).

Inizjattivi ta' politika differenti ttieħdu biex jipromwovu l-integrazzjoni fis-suq tax-xogħol ta' haddiema anzjani. Xi Stati Membri ffukaw fuq l-għoti ta' aċċess għat-tagħlim tal-adulti, bħar-Rumanija bl-adozzjoni ta' Strategija Nazzjonali dwar it-Tagħlim tul il-Ħajja, bil-fokus prinċipali fuq zieda fil-parteeipazzjoni fit-tagħlim tul il-ħajja ta' persuni li normalment mhumiex rappreżentati biżżejjed u huma żvantagġjati fis-suq tax-xogħol. Xi Stati Membri oħra introduċew pjanijiet ta' attivazzjoni speċifiċi u servizzi għall-impjegi individwalizzati, inkluż gwida għall-karriera. Fl-2016, il-Lussemburgu beda l-implimentazzjoni tal-programm ta' kollokament ta' professjonalizzazzjoni notevolment maħsub għall-persuni li qed ifittxu impjieg li għandhom tal-anqas 45 sena. F'kazijiet oħra l-Istati Membri kienu favur l-adattament ta' postijiet tax-xogħol u heġġew it-tixjiħ attiv fuq ix-xogħol. Dan kien objettiv tal-Istrategija tal-Latvja għal Tixjiħ Attiv għal Ħajja tax-Xogħol Itwal u Aħjar, li tinvolve valutazzjoni tal-ħiliet u tas-saħħa, l-iżvilupp ta' pjan individwali fil-livell tal-intrapriża (inkl. aġġustament għall-post tax-xogħol, forom flessibbli tax-xogħol, miżuri ta' titjib fis-saħħa, eċċ.) u taħriġ.

Żieda fl-inċentivi għall-impjieg ta' haddiema anzjani (eż. bonusijiet) u tneħħija ta' diżinċentivi fi strutturi ta' benefiċċju tat-taxxa jinsabu għaddejmin f'diversi Stati Membri. Il-Belġju, il-Ġermanja u l-Awstrija varaw inizjattivi biex iżidu l-inċentivi għall-impjieg ta' haddiema anzjani. Il-Ġermanja qed tippjana biex tintroduċi kundizzjonijiet aktar flessibbli biex in-nies ikomplu jaħdmu sa u lil hinn mill-età ġenerali tal-irtirar billi ttipprovdi qafas aħjar li jikkombina l-qligħ mix-xogħol mal-qligħ mill-pensjoni. Fil-Belġju żewġ reġjuni (Wallonja u Brussell) adottaw riformi biex itejbu l-iskemi tal-inċentiv tal-impjieg trasferit għal haddiema anzjani.

Skemi speċifiċi u strateġiji għat-tagħlim tul il-hajja għandhom l-għan li jappoġġjaw persuni b'diżabilità jew persuni żvantaġġjati ohra biex jiksbu u jzommu impjieg bil-hlas fis-suq miftuħ. Eżempji konkreti ċari ta' dawn il-miżuri jistgħu jidhru f'Ċipru (sussidji għall-impjegaturi li jfittxu haddiema b'diżabilità), fil-Lussemburgu (kollokamenti f'impjegi temporanji b'opportunita għal pożizzjoni permanenti), f'Malta (kwoti tal-impjegi) u fin-Netherlands (holqien ta' impjegi mmirati lejn persuni b'diżabilità). L-Istrateġija Nazzjonali reċenti dwar it-Tagħlim tul il-Hajja fir-Rumanija stabbilixxiet objettiv għal zieda fil-partecipazzjoni ta' gruppi żvantaġġjati, inkluż persuni b'diżabilità.

Fil-kuntest ta' influż bla preċedent ta' applikanti għall-ażil, l-Istati Membri ziedu wkoll il-fokus fuq l-integrazzjoni fis-suq tax-xogħol ta' persuni li ġejjin minn familji migranti.

L-iżgurar ta' intervent bikri għal dawk li jkunu għadhom kif waslu, li jinvolvi l-partijiet interessati bħall-impjegaturi u s-servizzi pubbliċi tal-impjegi, kien l-objettiv ta' diversi inizjattivi. L-Iżvezja ddisinjat miżuri bikrija għall-perjodu tal-applikazzjoni għall-ażil, b'mod partikolari l-introduzzjoni tal-lingwa u informazzjoni soċjetali. Meta dawk li jkunu għadhom kif waslu jingħataw permess ta' residenza, huma jkollhom aċċess għal programm ta' introduzzjoni, b'rotot rapidi mmirati lejn professjonijiet fir-riskju ta' nuqqasijiet. Barra minn hekk, 200 aġenzija fis-settur pubbliku ngħataw il-kompitu li joffru traineeships lil dawk li jkunu għadhom kif waslu matul il-perjodu 2016-2018. Il-kumpaniji wkoll għandhom rwol proattiv; dawk li joffru tal-anqas 100 impjieg jew traineeship lil dawk li jkunu għadhom kif waslu ġew raggruppati f'dak hekk imsejjaħ “Klabb tal-Mija”, b'pakketti ta' miżuri mfassla apposta mill-PES. Il-Programm ta' Integrazzjoni aġġornat tal-Gvern Finlandiż għall-2016-2019 ukoll isegwi l-objettiv ta' tranzizzjoni mingħajr xkiel għall-immigranti, pereżempju, fl-istudji jew fil-hajja tax-xogħol, permezz ta' kooperazzjoni inizjali effettiva bejn l-awtoritajiet u l-partijiet interessati. Fuq l-istess linja, imma jirriflettu struttura federali, il-Länder Ġermaniż adotta diversi programmi, pjanijiet u ftehimiet skont il-bżonnijiet tagħhom (eż. ftehim ta' “Integrazzjoni permezz ta' Tahriġ u Xogħol” konkluz bejn il-gvern Bavarjan, il-komunita kummerċjali Bavarjana u s-servizzi tal-impjegi). Fl-Awstrija, il-gvern federali stabbilixxa f'Settembru 2015 “fond għall-integrazzjoni” ta' EUR 75 miljun biex jiffinanzja miżuri ta' integrazzjoni fis-suq tax-xogħol għar-refuġjati, b'EUR 40 miljun addizzjonali fis-sena allokatu għall-2016 u l-2017 fil-Baġit Federali. F'dan l-isfond, proġett pilota twettaq mill-PES, li għandu l-għan li jidentifika bżonnijiet individwali u rekwiżiti ta' tahriġ, filwaqt li jipprovdi wkoll informazzjoni ġenerali dwar it-tfittix ta' impjegi u s-sistema edukattiva, u dwar id-drittijiet u d-dmirijiet tal-impjegati u tal-impjegaturi fl-Awstrija.

Ġew iddisinjati wkoll miżuri ta' attivazzjoni speċifiċi permezz ta' tishih mill-ġdid immirat lejn il-benefiċċji u s-servizzi soċjali. Fid-Danimarka, l-allowance għall-integrazzjoni introdotta f'Settembru 2015 hadet post l-assistenza edukattiva jew soċjali sabiex jiżdedu l-inċentivi għax-xogħol għall-immigranti. Ukoll, ir-refuġjati issa huma meqjusa kapaċi jaħdmu malli jaslu, bil-programm tal-integrazzjoni tas-settur pubbliku li se jkun qed jiffoka fuq miżuri relatati mal-impjiegi, l-edukazzjoni u t-taħriġ fil-lingwa Daniża u se jkun aktar orjentat lejn is-suq tax-xogħol, u ċ-ċentri tal-impjiegi se jsaħħu s-servizzi tagħhom lill-kumpaniji. Barra minn hekk, skema ta' bonus fi flus se tiġi introdotta għall-kumpaniji privati li jimpjegaw ir-refuġjati f'impjieg mhux sussisdjat ordinarju.

Lil hinn minn miżuri mmirati l-aktar lejn l-integrazzjoni ta' dawk li jkunu għadhom kemm waslu, diversi Stati Membri għamlu sforzi biex jindirizzaw id-diskriminazzjoni, permezz ta' biċċiet ta' leġislazzjoni godda jew emendati, jew l-iżvilupp ta' proġetti speċifiċi. Fil-Finlandja, l-Att dwar in-Nondiskriminazzjoni li daħal fis-seħh fl-2015 jespandi d-dmir tal-promozzjoni tal-ugwaljanza u jipprevjeni d-diskriminazzjoni. Id-dmir japplika għall-fornituri tat-taħriġ u l-edukazzjoni kif ukoll għall-istituzzjonijiet edukattivi u l-impjegaturi, b'dan jaffettwa b'mod partikolari l-ħajja tax-xogħol fis-settur privat. Fil-Belġju, kummissjoni ġdida ta' esperti giet stabbilita bid-Digriet Irjali tat-18 ta' Novembru 2015, li tiġbor fiha rappreżentanti tal-ġudikatura, tal-professjonijiet legali, tat-trejdjunjins u tal-organizzazzjonijiet tal-impjegaturi bil-għan li kull ħames snin tiġi evalwata l-applikazzjoni u l-effikaċja tal-liġijiet kontra d-diskriminazzjoni. Spanja żviluppat proġetti innovattivi fil-qafas tal-Istrateġija Nazzjonali kontra r-razziżmu, id-diskriminazzjoni, il-ksenofobija u forom oħra ta' intolleranza: proġett imsejjaħ FRIDA gie żviluppat tul l-2015 bil-għan li jħarreġ u jqajjem kuxjenza fost il-komunità edukattiva. Programmi simili se jkunu qed jiġu varati fil-qasam tal-Ġustizzja u s-Saħħa.

L-għoti ta' liv bi hlas tal-maternità/tal-ġenituri għandu tendenza li jagħti spinta lill-partecipazzjoni tan-nisa fis-suq tax-xogħol, billi jghin lin-nisa jirrikonċiljaw ix-xogħol mal-ħajja tal-familja. Id-distribuzzjoni bilanċjata tal-liv bi hlas bejn in-nisa u l-irġiel wriet li hija partikolarment ta' benefiċċju biex tagħti spinta lill-impjieg tan-nisa wara li jkollhom it-tfal. Fil-perjodu reċenti numru ta' Stati Membri (inkluż il-Ġermanja, l-Irlanda, il-Lussemburgu, l-Ungerija, Malta u l-Portugall) ħadu inizjattivi biex itejbu d-dispożizzjonijiet tagħhom dwar il-liv bi hlas tal-ġenituri. Bħala eżempju, il-Ġermanja għamlet flessibbli r-regoli dwar il-liv tal-ġenituri billi qed tippermetti liv ta' 24 xahar meta l-wild ikun fl-età ta' bejn tlieta u tmien snin, u tħallih jinqasam fi tliet blokki. Barra minn hekk, l-użu bbilanċjat

tal-intitolamenti tal-liv bejn in-nisa u l-irġiel wara t-twelid tal-wild (inkluż l-użu ta' arrangamenti tal-liv mill-missirijiet) wera li għandu effetti pożittivi f'termini ta' distribuzzjoni tar-responsabbiltajiet tad-dar u ta' kura u tejjeb ir-riżultati tal-partecipazzjoni tan-nisa fis-suq tax-xogħol, inkluż ir-ritorn aktar malajr tan-nisa fis-suq tax-xogħol. Biex timxi f'din id-direzzjoni, l-Irlanda reċentement introduċiet liv bi ħlas tal-paternità ta' ġimghatejn u l-Portugall estenda l-liv tal-paternità għal 25 jum ta' xogħol (li qabel kienu 20 jum), bi 15 minnhom ikunu obbligatorji (qabel kienu 10). Ir-Repubblika Ċeka wkoll emendat l-arrangamenti tal-liv tal-ġenituri u l-benefiċċji biex tinkoraġġixxi l-involviment tal-missirijiet fl-indukrar tat-tfal u tinkoraġġixxi lill-ommijiet li jixtiequ jerġghu lura għax-xogħol aktar qabel.

L-Istati Membri introduċew ukoll miżuri fl-oqsma tal-indukrar tat-tfal u l-kura fit-tul biex jitnehhew l-ostakoli għall-impjeg għal dawk li jiehdu hsieb il-familji, b'mod speċjali n-nisa. Pereżempju, ir-Repubblika Ċeka pprezentat inizjattivi biex ittejjeb l-edukazzjoni preprimarja u biex issaħħah l-appoġġ għat-tfal bi bżonnijiet speċjali. Ir-Repubblika Ċeka qed tippjana wkoll biex fl-2017 tadotta għajnuna finanzjarja u liv għal persuni li informalment jiehdu hsieb dipendenti tal-familja. Stati Membri oħra (inkluż il-Bulgarija, il-Ġermanja, l-Irlanda, is-Slovakkja, il-Lussemburgu, u r-Renju Unit) reċentement hadu passi biex itejbu l-affordabbiltà tal-indukrar tat-tfal. Is-Slovakkja qed tippjana biex sal-aħhar tal-2016 iżżid l-allowance għal dawk li jiehdu hsieb persuni li għandhom diżabbiltà severa, u biex iżżid il-perjodu tal-kontribuzzjonijiet tal-pensjoni kkreditati lill-persuni li jindukraw. Xi Stati Membri għandhom il-hsieb ukoll li jindirizzaw diżinċentivi finanzjarji għax-xogħol li jirriżultaw mis-sistemi tal-benefiċċji tat-taxxa tagħhom. Pereżempju, l-Awstrija u r-Renju Unit nedew inizjattivi biex jespandu t-trattament fiskali favorevoli tal-benefiċċji tat-tfal u tal-ispejjeż għall-indukrar tat-tfal.

Arrangamenti flessibbli ta' xogħol, bhat-telexogħol, il-hin flessibbli u t-tnaqqis fis-sigħat tax-xogħol, ukoll ġew użati biex jistimulaw l-impjeg tan-nisa. Fil-Portugall l-impjegati b'responsabbiltajiet ta' ġenituri ġew intitolati għal xogħol part-time jew arrangamenti ta' xogħol flessibbli, bhat-telexogħol. Il-Ġermanja reċentement introduċiet l-allowance tal-ġenituri "plus", li jippermetti lill-ġenituri jiehdu l-liv tal-ġenituri tagħhom fuq bażi part-time u jagħti inċentivi lill-ġenituri biex it-tnejn jagħmlu użu mil-liv part-time tagħhom. Ir-Repubblika Ċeka wkoll qed tippjana biex tippermetti lill-impjegati b'responsabbiltajiet ta' ġenituri li jkollhom forom flessibbli ta' intitolamenti (fil-każ ta' tfal fl-età ta' 3 snin jew anqas). It-telexogħol huwa possibbli fuq deċiżjoni tal-impjegatur.

Il-qiegħda fit-tul spiss jiffaċċjaw kombinazzjoni tal-ostakoli msemmija hawn fuq; hafna Stati Membri qed jirrinforzaw l-appoġġ għalihom, b'xi kultant, bhala l-ewwel pass, miżuri li jżidu r-rati ta' reġistrazzjoni mas-servizzi għall-impjiegi, li bhala medja kienet ta' 71 % fl-UE fl-2015. Ir-Rumanija pereżempju introduċiet fil-ħarifa tal-2016 timijiet integrati li jiġbru flimkien is-servizzi soċjali, il-medjaturi tas-saħħa u edukattivi, immirati lejn l-outreach u r-reġistrazzjoni tal-inattivi u l-qiegħda fit-tul f'żoni rurali u f'komunitajiet żvantaġġjati.

Numru ta' pajjiżi qed jirrinforzaw l-individwalizzazzjoni tal-appoġġ approvdut lill-qiegħda fit-tul, f'konformità mar-Rakkomandazzjoni tal-Kunsill li tiffoka fuq ftehimiet ta' integrazzjoni tal-impjiegi li jfasslu apposta l-appoġġ għall-bżonnijiet individwali bi drittijiet u obbligi ċari kemm għall-qiegħda kif ukoll għall-korpi ta' appoġġ. Fi Franza, l-appoġġ approvdut mis-servizz pubbliku tal-impjiegi sar aktar individwalizzat b'valutazzjoni tal-kompetenza rinforzata, hekk kif il-persunal qed jiġi riallokati lejn konsulenza intensifikata, li timmira li tilhaq 460 000 klient fir-riskju ta' qgħad fit-tul sal-2017. Fi Spanja, il-Portafoll Komuni tas-Servizzi tal-Impjiegi mill-2015 qed jipprevedi l-istabbiliment ta' itinerarji tal-impjiegi individwalizzati u ftehimiet ta' impjieg personali, li huma vinkolanti għal dawk li jirċievu l-benefiċċji tal-qgħad. Barra minn hekk, Programm li jappoġġja l-qiegħda fit-tul ġie introdott fl-2016 biex isahħaħ il-kapaċità tal-PES bil-għan li jipprovi appoġġ individwalizzat. Fl-2016 iċ-ċentri tal-impjiegi Daniżi bdew "Pjan ta' Kuntatt" li huwa bbażat fuq kuntatt intensifikat fl-ewwel sitt xhur tal-qgħad u wara 16-il xahar ta' qgħad. Il-persuna qiegħda fit-tul hija involuta b'mod attiv fl-ippjanar tal-laqgħat u l-konsulenti tal-impjiegi huma mharrġa biex jużaw għodod ta' awtonomizzazzjoni u għodod motivazzjonali. Il-Finlandja qed tippjana wkoll intervista wiċċ imb wiċċ mal-qiegħda fit-tul kull 3 xhur mill-2017.

Numru ta' pajjiżi għaldaqstant esternalizzaw is-servizzi tal-impjiegi għall-qiegħda fit-tul. Malta introduċiet Inizjattiva ta' Programm ta' Ħidma li jesternalizza t-tfassil ta' profili, it-taħriġ u l-kollokamenti f'impjieg għal klijenti qiegħda fit-tul fl-età ta' bejn 25-56. F'Awwissu 2015 il-Latvja nediet programm nazzjonali tal-FSE (EUR 40 miljun) li jinvolvi lill-NGOs bhala fornituri ta' servizz għal konsultazzjonijiet individwali u fi grupp, konsultazzjonijiet dwar il-karriera, verifiki tas-saħħa, gwida, programmi motivazzjonali, programmi għat-trattament tal-vizzji.

L-ghoti ta' tahriġ għall-qieghda fit-tul ġie rinfurzat ukoll f'numru ta' pajjiżi. Franza nediet fl-2016 pjan ta' EUR 1 biljun għall-finanzjament ta' 500 000 tahriġ addizzjonali għall-persuni li qed ifittxu impjieg, li minnhom 300 000 huma prijoritizzati għall-persuni qieghda fit-tul li qed ifittxu impjieg u dawk bi kwalifiki baxxi f'setturi bi prospetti reġjonali pożittivi dwar ix-xogħol u l-ekonomija. L-Iżvezja qed issaħħaħ il-komponent tat-tahriġ tal-garanzija tal-attivazzjoni tagħha b'zieda fil-possibiltajiet ta' tahriġ għax-xogħol, korsijiet speċifiċi għall-vokazzjoni f'professjonijiet fejn hemm nuqqas fi skejjel għolja tal-folk għal perjodu sa 24 xahar u l-possibiltà għal-LTU li jistudjaw filwaqt li jibqgħu jirċievu l-benefiċċji ta' “appoġġ għall-attività” għal sena.

It-tfassil apposta skont il-bżonnijiet individwali spiss kien jehtieġ koordinazzjoni ahjar tas-servizzi bejn l-organizzazzjonijiet, u l-Istati Membri qablu fir-Rakkomandazzjoni tal-Kunsill li jistabbilixxu punt uniku ta' kuntatt għall-qieghda fit-tul. L-iskambju ta' dejta u pjattaformi ta' interoperabbiltà huma kruċjali għall-ghoti effettiv tas-servizzi. Is-Slovakkja qed turrinfurza l-kapaċità tal-uffiċċji tax-xogħol integrati, tintegra l-konsulenza dwar l-impjieg u l-ghoti ta' benefiċċji soċjali u toħloq ċentri ta' attivazzjoni speċjalizzati għall-qieghda fit-tul. L-Irlanda integrat l-appoġġ tad-dhul u s-servizzi tal-impjieg fiċ-ċentri *Intreo*, iffukati fuq il-ġestjoni ta' każijiet individwali. Sabiex jitnaqqas l-ammont ta' każijiet u jizdied l-ambitu għal appoġġ individwalizzat, il-programm “JobPath” esternalizza l-appoġġ ta' sena għall-qieghda fit-tul, biex b'hekk qed jipprovdi shab privati b'inċentivi finanzjarji biex jiksbu ħruġ sostenibbli mill-programm bi hlasijiet li jsiru wara 13, 26, 39, 52 ġimgħa ta' impjieg tal-persuni li qed ifittxu impjieg. Filwaqt li xi pajjiżi huma avanzati sew fit-twettiq ta' punt uniku ta' kuntatt, pajjiżi oħra qed jieħdu l-ewwel passi biex jikkoordinaw l-ghoti tas-servizz bejn l-organizzazzjonijiet. Il-Bulgarija qed tippilota l-integrazzjoni tas-servizz billi toħloq, permezz ta' proġett iffinanzjat mill-FSE 65, ċentri ta' punt uniku ta' servizz li jintegraw il-konsulenza kemm mill-impjieg kif ukoll mis-servizzi soċjali.

L-integrazzjoni b'suċċess tehtieġ ukoll shubiji b'saħħithom mal-impjegaturi. Fir-Renju Unit u fin-Netherlands, timijiet speċjalizzati ta' impjegaturi jipprovdu punt uniku ta' kuntatt għall-impjegaturi, li regolarment jimmonitorja l-opportunitajiet ta' impjieg għall-qieghda fit-tul u jizviluppa għarfien speċifiku u relazzjonijiet mal-kumpaniji. Fil-Portugall, il-mizura tal-programm *Reativar* tintroduċi l-appoġġ għall-qieghda fit-tul li għandhom aktar minn 31 sena billi jieħdu traineeships ta' sitt xhur f'istituzzjoni privata, permezz ta' għotja ta' kull xahar skont il-livell tal-kwalifika. L-istituzzjoni ta' promozzjoni tipprovdi ċertifikazzjoni fl-aħħar tat-traineeship. Il-PES (IEFP) thallas bejn 65 % u 80 % tal-ghotja, skont it-tip ta' istituzzjoni

ta' promozzjoni u l-karatteristiċi tal-parteciċipant. F'Ċipru, il-gvern introduċa sussidji godda tal-impjiegi mmirati lejn il-qiegħda fit-tul, filwaqt li l-Finlandja qed thejji biex fl-2017 tnedi programmi ta' taġlim ibbażat fuq ix-xogħol u programmi ta' apprendistati mfassla apposta għall-qiegħda fit-tul. Is-Slovakkja tuża l-FSE biex tintroduċi xogħol b'tutela għall-qiegħda fit-tul li jikkombina s-sussidju tal-impjegatur ma' skema ta' mentoring ipprovduta mill-impjegatur.

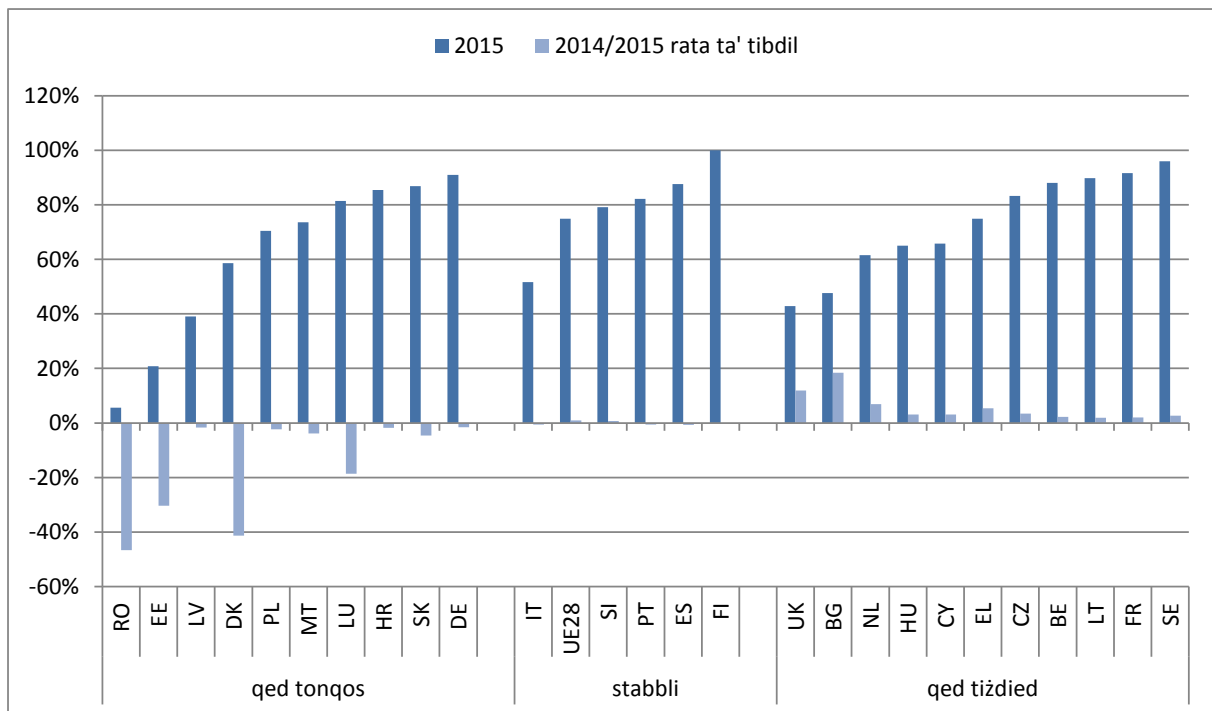
2.3 Linja gwida 7: Insahhu l-funzjonament tas-swieq tax-xogħol

Din it-taqsimha tħares lejn l-implimentazzjoni tal-linja gwida nru 7 dwar l-impjiegi li tirrakkomanda lill-Istati Membri li jsaħħu l-funzjonament tas-suq tax-xogħol. L-ewwel tippreżenta indikaturi dwar il-kopertura tas-servizzi pubbliċi tal-impjiegi u miżuri ta' attivazzjoni li huma kruċjali biex iżidu t-tlaqqiġ tax-suq tax-xogħol. Imbagħad tikkwantifika s-segmentazzjoni tas-suq tax-xogħol permezz ta' tranżizzjonijiet tas-suq tax-xogħol, filwaqt li tenfasizza t-tipi varji ta' spejjeż assoċjati mad-dixxiplina tal-protezzjoni. It-Taqsimha 2.3.2 tirrapporta dwar miżuri ta' politika minn Stati Membri f'dawn l-oqsma, inkluż il-mobilità tax-xogħol u l-promozzjoni tad-djalogu soċjali, li huwa importanti għal sens ta' responsabbiltà għar-riformi u b'hekk għall-implimentazzjoni effettiva tagħhom.

2.3.1 Indikaturi ewlenin

Is-Servizzi Pubbliċi tal-Impjiegi (PES) huma parti interessata kruċjali biex jitlaqqgħu l-provvista u d-domanda, sakemm il-persuni li qed ifittxu impjieg huma rreġistrati, sabiex jingħataw l-aċċess għal miżuri attivi fis-suq tax-xogħol u appoġġ għat-tfittix ta' impjieg. Il-varjazzjonijiet fir-rati ta' reġistrazzjoni bejn il-pajjiżi (ara Grafika 22) huma minħabba diversi fatturi, inkluż il-kwalità u l-attrazzjoni tas-servizzi tal-PES, il-livell, id-durata u l-eligibbiltà tal-benefiċċji tal-qgħad u soċjali, u l-obbligi u l-mekkanizmi ta' sanzjonar marbuta ma' dawn il-benefiċċji.

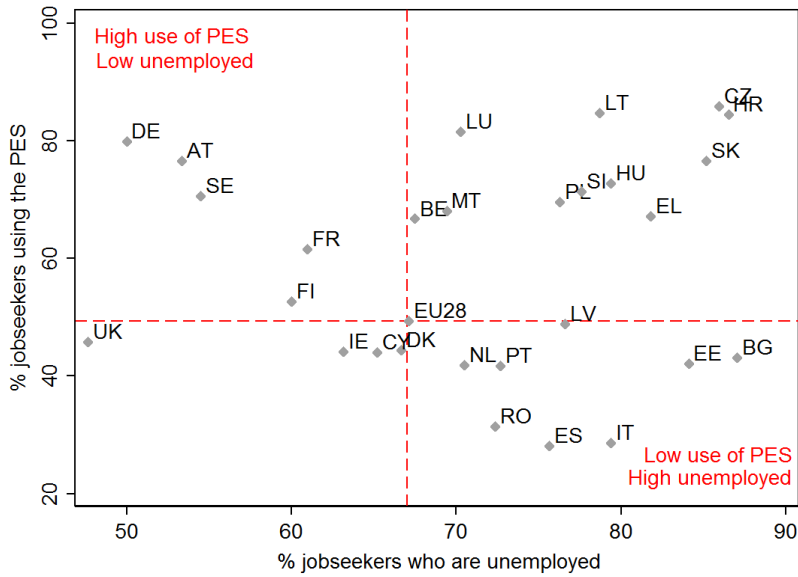
Grafika 22. Sehem tal-qieghda fit-tul irregistrati mas-servizzi ghall-impjegi, 2015

Sors: Eurostat, Stharrig dwar il-Forza tax-Xoghol 2015. Id-dejta għal AT u IE mhix disponibbli.

Kollox ma' kollox, l-użu tal-PES fit-tfittix ta' impjegi jibqa' żbilanċjat madwar l-UE (Grafika 23), ukoll bir-riskju li f'xi Stati Membri l-aktar persuni li qed ifittxu impjeg li huma vulnerabbli jdurru lejn xogħol mhux iddikjarat. L-effiċjenza tal-PES fil-ġbir tal-informazzjoni mill-impjegaturi dwar postijiet vakanti tax-xogħol tikkontribwixxi għal użu akbar tal-PES mill-persuni li qed ifittxu impjeg.

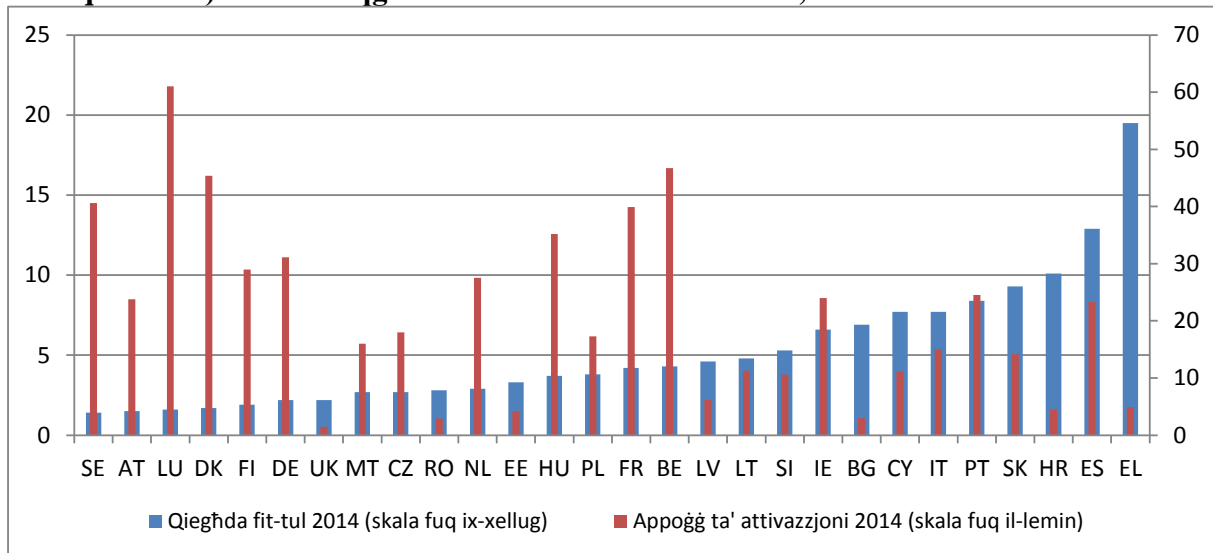
Grafika 23 - L-użu tal-PES fit-tfittix ta' impjeg u sehem ta' persuni qieghda li jfittxu impjeg, 2014

Sors: Eurostat, Stharrig dwar il-Forza tax-Xogħol 2014

Pajjiżi bl-aktar rati baxxi ta' qgħad fit-tul huma fost dawk fejn il-livell ta' parteċipazzjoni fl-ALMPs huwa l-ogħla. Għal diversi Stati Membri oħra, l-appoġġ ta' attivazzjoni ma jidherx proporzjonat mal-isfida tal-qgħad li qed jiffaċċjaw.

Grafika 24: Appoġġ għall-attivazzjoni (Parteċipanti f'LMP għal kull 100 persuna li tixtieq taħdem) u rati tal-qgħad fit-tul f'kull Stat Membru, 2014

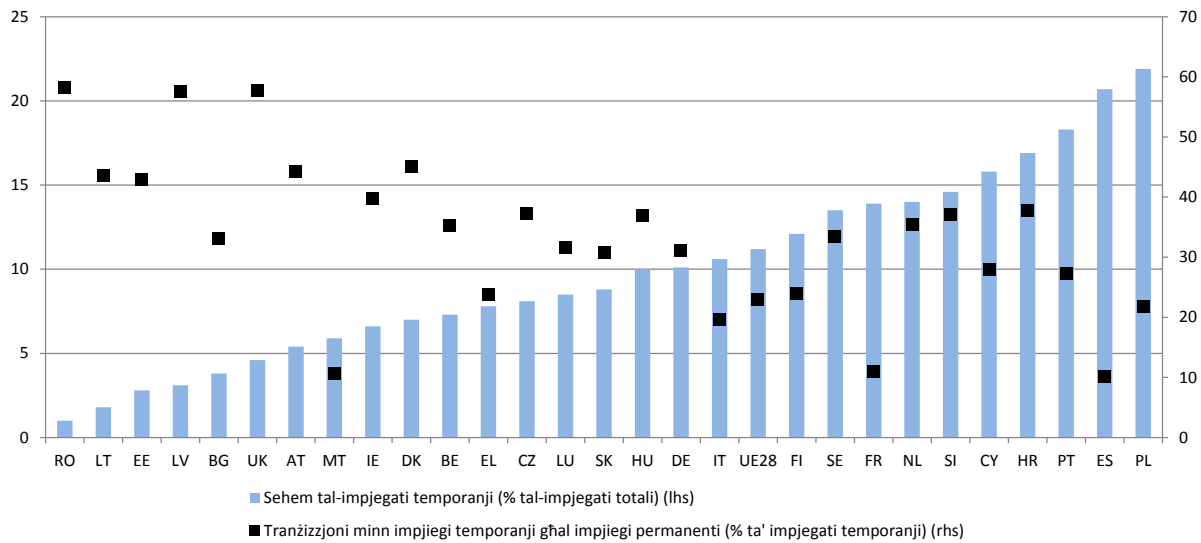
Sors: Eurostat, il-baži ta' dejta tal-LMP (Nota: għal dejta tal-2009 dwar l-appoġġ għall-attivazzjoni għar-Renju Unit, dejta tal-2012 għal Ċipru u dejta tal-2013 għall-Greċja, l-Irlanda u Spanja)

Madankollu, id-disinn, il-kopertura u l-immirar tal-politiki attivi tas-suq tax-xogħol (ALMPs) kif ukoll il-mod kif jiġu implimentati jimpatta fuq l-effikaċja u l-effiċjenza tagħhom. Il-qgħad jista' jkollu diversi kawżi, bħan-nuqqas globali ta' domanda għax-xogħol,

spariġġ fil-hiliet, leġislazzjoni għall-protezzjoni tax-xogħol jew tassazzjoni fuq ix-xogħol, eċċ. (ara l-paragrafi korrispondenti ta' dan id-dokument). B'mod simmetriku, il-miżuri ta' attivazzjoni jistgħu jiffukaw fuq in-naħa tal-provvista (bħal sussidji għall-impjiegi), filwaqt li oħrajn huma mmirati lejn gruppi żvantagġjati fis-suq tax-xogħol jew jirrelataw mat-tfassil globali tas-suq tax-xogħol (eż. sistemi għat-tbassir ta' hiliet), jew mad-disinn tal-benefiċċji soċjali, li hija r-raġuni għaliex il-miżuri ALMP huma riflessi – minkejja li sa punti differenti - taħt it-Taqsimiet 2.2, 2.3 u 2.4 tar-rispons ta' politika. ALMPs differenti jkunu xierqa għal tipi differenti ta' qieghda u għal ċirkostanzi differenti, li jitlob tekniki effettivi għat-tfassil ta' profili u l-iżvilupp ta' kultura ta' evalwazzjoni. Pereżempju, l-inċentivi għat-tfittix tal-haddiema għal ditti jistgħu jkollhom telf deadweight relattivament kbir jew effetti ta' esklużjoni. L-effikaċja tal-holqien ta' impjiegi b'mod dirett fis-settur pubbliku wkoll spiss jista' juri li jkun dubjuż. B'mod ġenerali, l-ALMPs li huma parti minn skemi ta' appoġġ individwalizzati u mmirati jidhru li huma aktar ta' suċċess. L-ALMPs li jqassmu mill-ġdid l-inċentivi lil dawk barra mis-suq tax-xogħol għandhom tendenza li jkunu partikolarment effettivi matul l-irkupri.

F'dan ir-rigward, is-segmentazzjoni tas-suq tax-xogħol ghadha sinifikanti f'hafna Stati Membri. Dan jimplika li spiss “segmenti” differenti jeżistu flimkien fil-forza tax-xogħol: min-naħa waħda, haddiema kkaratterizzati minn relazzjonijiet ta' impjieg stabbli, protezzjoni kontra s-sensji, u aċċess shih għall-protezzjoni soċjali; min-naħa l-oħra, kuntratti ta' impjieg mhux standard, bi protezzjoni limitata jew xejn kontra s-sensji, relazzjonijiet tal-impjieg mhux stabbli, u (spiss) aċċess limitat għall-protezzjoni soċjali. F'suq tax-xogħol segmentat, il-haddiema b'kuntratt fiss huma tipikament f'din il-kundizzjoni kontra r-rieda tagħhom, iwettqu kompiti li mhumiex temporanji fin-natura tagħhom, u hemm tranżizzjonijiet limitati għas-segment li huwa aktar protett tal-forza tax-xogħol; fil-prattika, il-kuntratti temporanji spiss jirrapprezentaw “*truf li ma jwasslu mkien*” aktar milli “*mezzi ta' passagġ*”. Il-kombinazzjoni ta' sehem għoli ta' impjegati b'kuntratt fiss u rati ta' tranżizzjoni baxxi lejn impjieg permanenti tidher partikolarment inkwetanti f'pajjiżi bħall-Polonja, Spanja u Franza (Grafika 25).

Grafika 25: Sehem tal-impjegati temporanju (2015) u rati ta' tranzizzjoni minn kuntratti temporanji għal kuntratti permanenti (2014-15)

Sors: Eurostat, LFS u SILC. Id-dejta għar-rati ta' tranzizzjoni mill-2014 għal DE, IE, EL, LT, MT, RO, UK.

L-involvement tas-shab soċjali fid-disinn u fl-implimentazzjoni ta' politiki u riformi rilevanti huwa żbilanċjat madwar l-UE, u dan jisthoqqlu l-attenzjoni. Filwaqt li l-Istati Membri kollha jiddisponu mill-korpi bejn żewġ jew tliet imsieħba biex jippermettu interazzjonijiet bejn is-shab soċjali, u fxi każijiet bejn l-awtoritajiet pubbliċi, il-grad u l-impatt tal-involvement tas-shab soċjali fil-politiki u fir-riformi jiddependu bis-saħħa fuq l-attitudni generali tal-awtoritajiet pubbliċi lejhom, fuq ir-relazzjoni bejn dawk li jieħdu d-deċizzjonijiet politiċi u r-rappreżentanti tal-organizzazzjonijiet tas-shab soċjali, fuq il-kapaċità ta' dawn l-organizzazzjonijiet u s-sustanza tal-kontribuzzjonijiet tagħhom. L-involvement tas-shab soċjali fis-Semestru spiss jirrifletti l-involvement globali tagħhom fil-proċessi nazzjonali tat-teħid tad-deċizzjonijiet.

2.3.2 Rispons ta' politika

Istituzzjonijiet ewlenin biex isahhu l-funzjonament tas-swieq tax-xogħol u jghinu t-tlaqqigh huma s-Servizzi Pubbliċi tal-Impjegati (PES) tal-Istati Membri, li lkoll hadu sehem fi zjarat ta' tagħlim referenzjarju biex jidentifikaw il-qawwiet u l-oqsma fejn irid isir titjib, billi jibnu fuq in-Netwerk Ewropew tas-Servizzi Pubbliċi tal-Impjegati (Netwerk tal-

PES)³⁸. Wara proċess ta' awtovalutazzjoni u evalwazzjoni bejn il-pari, ġew prodotti rapporti li jiddeskrivu prattiki tajba u oqsma għal titjib (AFIs). Kull PES se jiddeċiedi kif għandu jsejwi, u għandu jirrapporta lura dwar riformi mwettqa lill-Bord tan-Netwerk tal-PES 12-il xahar wara.

Madankollu, il-PES tal-Istati Membri għadu jopera fi klima ta' riżorsi ristretti u għalhekk tkomplew l-isforzi biex jottimizzaw l-immirar tal-ghoti tas-servizz. Diversi PES qed jiżviluppaw programmi ta' effiċjenza li huma maħsuba biex iżommu, u fejn possibbli, itejbu l-ghoti ta' servizz filwaqt li jippermettu iżjed fokus fuq dawk l-aktar diffiċli biex jiġu mgħejjuna. Fl-Estonja l-gvern adotta l-Programm il-ġdid tal-Impjiegi għall-2016-2017, li daħal fis-seħħ f'Jannar 2016. Aktar minn 20 miżura attiva differenti dwar is-suq tax-xogħol huma disponibbli u għandhom l-għan li jipprovdu għajjnuna skont il-bżonnijiet individwali tal-persuni li qed ifittxu impjieg. Fl-Ungerija, sistema ġdida ta' tfassil ta' profili ilha topera madwar il-pajjiż sa mill-2016 sabiex tippovdi servizzi effiċjenti personalizzati lis-suq tax-xogħol, sussidji u programmi tas-suq tax-xogħol ibbażati fuq il-karatteristiċi individwali tal-klijent.

L-iżvilupp ta' sistemi li jibassru l-ħiliet f'diversi Stati Membri jgħinu lis-servizzi pubbliċi tal-impjiegi jilhq u l-oġettivi tagħhom. F'Malta, għet iddisinjata għodda tal-IT għall-impjegaturi u għal dawk li jfittxu impjieg. Din tohloq Suq tax-Xogħol Virtwali, li tlaqqa' t-tfittix ta' impjieg mal-postijiet vakanti attwali billi tqis il-ħiliet u l-kompetenzi. Din il-miżura hija maħsuba biex tikkontribwixxi għal servizz pubbliku tal-impjiegi aktar effiċjenti u se tkun qed tgħin ukoll fl-iżvilupp tal-politika permezz tal-informazzjoni dwar il-bżonnijiet ta' ħiliet. Fil-Latvja, ġie ddedikat ammont sinifikanti għal proġett li jikkonsisti f'titjib fit-tbassir tas-suq tax-xogħol fuq terminu qasir, li jinkludi l-ghoti ta' informazzjoni dwar id-domanda għal ħiliet u professjonijiet speċifiċi u l-ħolqien ta' għodda faċli għall-utent li turi l-perspettiva tad-domanda u l-provvista fis-suq tax-xogħol.

Għalhekk, il-PES qed isahhu l-isforzi tagħhom biex tissahħah il-kollaborazzjoni mal-impjegaturi biex jinkoraġġixxu r-reklutaġġ min-numru ta' każijiet li jkollhom ta' persuni li qed ifittxu impjieg. Il-fokus biex tintlaħaq id-domanda tal-impjegaturi huwa komponent essenzjali tal-intervent tal-PES biex jgħin fil-kisba tal-bilanċ fis-suq tax-xogħol.

³⁸ Id-Deciżjoni Nru 573/2014/UE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill dwar kooperazzjoni mtejba bejn is-Servizzi Pubbliċi tal-Impjiegi (PES), http://csdle.lex.unict.it/Archive/LW/EU%20social%20law/EU%20legislation%20in%20force/Decisions/20140529-115645_14_573_COPE_enpdf.pdf

Fil-Lussemburgu gie konkluz ftehim bejn l-Union des entreprises luxembourgeoises (UEL), il-gvern u l-PES (ADEM) taht il-programm “Entreprises, partenaires pour l'emploi”, sabiex jiġu rekrutati 5 000 persuna jfittxu impjeg bejn l-2015 u l-2017. Dan il-programm għandu l-għan ta' kooperazzjoni mill-qrib biex jitwettqu azzjonijiet speċifiċi bhall-istabbiliment ta' skambju ta' informazzjoni, l-iżvilupp ta' sħubiji bejn l-ADEM u kumpaniji privati, l-iżvilupp ta' taħriġ immirat għall-persuni li qed ifittxu impjeg li jissodisfa r-rekwiżiti tal-kumpaniji. F'Marzu 2016, gie stabbilit bord għall-impjegji fi hdan l-ADEM biex iżid l-opportunitajiet li jiltaqgħu l-persuni li qed ifittxu impjeg u l-impjegaturi. Fir-Rumanija, l-Istrateġija Istituzzjonali tal-Aġenzija Nazzjonali tal-Impjegji (NEA) għandha l-għan li tiżviluppa attivitajiet iddedikati għall-impjegaturi sabiex tiżdied ir-rata tal-okkupanza tal-postijiet vakanti.

L-Istati Membri wkoll qed jiżviluppaw punti uniċi ta' servizz, f'konformità mar-rakkomandazzjoni tal-Kunsill dwar l-integrazzjoni tal-qiegħda fit-tul. Fil-Portugall, is-servizzi pprovduti mis-Servizzi Pubbliċi tal-Impjegji u mis-Servizzi Soċjali qed jingabru flimkien. Fir-Rumanija, qed jiġi introdott l-approċċ tal-ġestjoni tal-każijiet, anke għas-servizzi soċjali, fil-kuntest tar-riforma tal-PES, bil-għan li tiżdied l-attivazzjoni u r-rabta bejn iż-żewġ tipi ta' servizzi. Timijiet integrati huma stabbiliti għall-komunitajiet żvantaġġjati. Il-Finlandja wkoll varat netwerk ta' servizzi multisettorjali kongunti soċjali u tal-impjegji għall-qiegħda fit-tul, li ilu jahdem sa mill-bidu tal-2016. Dan jippermetti approċċ integrat u personalizzat għall-attivazzjoni u l-appoġġ għall-ħaddiema li jirritornaw fis-suq tax-xogħol.

Bl-istess objettiv li jiżviluppaw approċċi olistiċi u koerenti, xi Stati Membri hadu passi wkoll biex itejbu l-governanza globali u l-konsistenza tal-ALMPs. Fl-Italja, l-Att dwar l-Impjegji stabbilixxa aġenzija nazzjonali ġdida għal suq tax-xogħol attiv (ANPAL) biex tikkoordina netwerk wiesa' ta' istituzzjonijiet u aġenziji (eż. l-Istitut Nazzjonali tas-Sigurtà Soċjali, l-Istitut Nazzjonali tal-Assigurazzjoni għal Korrimenti fl-Impjeg, servizzi tal-impjegji, kmamar tal-kummerċ, skejjel) responsabbli mill-ġestjoni u l-monitoraġġ ta' politiki attivi tas-suq tax-xogħol. Il-Ministeru tax-Xogħol u l-Politiki Soċjali huwa inkarigat mid-direzzjoni, il-monitoraġġ u l-evalwazzjoni tal-ANPAL. Huwa previst ukoll li digriet amministrattivi ieħor, ibbażat fuq ftehim bejn il-Gvern nazzjonali u r-Regġuni, se jiddefinixxi linji gwida triennali u objettivi għall-ALMPs, u l-istandards għat-twettiq ta' servizzi madwar it-territorju nazzjonali. Ċipru wkoll bħalissa qiegħed jimplementa sistema ta' monitoraġġ u evalwazzjoni għall-ALMPs tiegħu. Ir-“Rekwiżiti tal-Utent” u d-“Definizzjonijiet tal-Funzjoni” ġew finalizzati u s-sistema għall-monitoraġġ u l-evalwazzjoni kontinwi tal-ALMPs

hija mistennija tkun qed taħdem sal-aħħar tal-2016. Fil-Finlandja, il-gvern ippropona, f'April 2016, li jillaxka l-kuncett ta' offerta ta' impjieg aċċettabbli f'termini tat-tip ta' impjieg, post u paga offruta. Il-konsultazzjoni tinsab għaddejja. Fi Spanja l-Pjan Annwali dwar il-Politika tal-Impjiegi għall-2016, li jservi bħala qafas għall-koordinazzjoni u t-twettiq tal-politiki attivi tas-suq tax-xogħol, huwa bbażat fuq sett olistiku ta' indikaturi li jkopru l-forniment kollu tas-servizzi.

Għal hafna Stati Membri, il-promozzjoni tal-effiċjenza tas-swieq tax-xogħol tfisser ukoll il-promozzjoni tal-mobilità ġeografika tax-xogħol fil-konfini tagħhom stess. Il-Portugall adotta programm imsejjah *“Appoġġ għall-Mobilità Ġeografika fis-Suq tax-Xogħol”*, li għandu l-għan li jincentiva l-qieghda jaċċettaw offerti ta' impjiegi mill-bogħod. Hemm żewġ kategoriji ta' appoġġ ibbażati fuq it-tul tal-kuntratt tax-xogħol: appoġġ għall-ivvjagġar fil-każ ta' mobilità temporanja (kuntratt tax-xogħol ta' mill-anqas xahar f'distanza ta' mill-anqas 50 km mir-residenza tal-ħaddiem), jew appoġġ għat-trasferiment tar-residenza fil-każ ta' mobilità permanenti (kuntratt tax-xogħol ta' mill-anqas 12-il xahar f'distanza ta' mill-anqas 100 km), b'allowance ta' darba għat-trasferiment mizjud b'allowances fix-xahar għal perjodu massimu ta' sitt xhur. Fir-Repubblika Ċeka wkoll, l-appoġġ għall-mobilità reġjonali issa qed jingħata mill-Uffiċċju tax-Xogħol lill-persuni li qed ifittxu impjieg li jkunu ilhom irreġistrati għal aktar minn 5 xhur f'diversi reġjuni³⁹, biex ikopru l-ispejjeż tal-ivvjagġar għal impjieg ġdid barra mir-reġjun. Fil-Bulgarija, huwa ppjanat li tiġi aġġornata l-liġi dwar il-promozzjoni tal-impjiegi sabiex tipprovdi finanzjament għall-indukrar tat-tfal, il-kindergarten, l-ispejjeż tal-kiri u l-abbonament tal-internet lill-persuni qieghda kollha li jibdew impjieg aktar minn 50 km 'il bogħod mill-post tar-residenza tagħhom. Ir-Rumanija qed tippjana wkoll biex tikkofinanzja skema nazzjonali li żżid il-mobilità interna, permezz ta' pakkett komprensiv. Dan jinkludi appoġġ għall-qieghda rreġistrati li jibdew impjieg aktar minn 15-il km 'il bogħod mill-post tar-residenza tagħhom, kif ukoll allowance biex jissetiljaw fil-post għal dawk li jibdlu d-domicilju tagħhom aktar minn 50 km 'il bogħod mill-post attwali tar-residenza tagħhom.

Lil hinn mill-ghoti ta' appoġġ, servizzi u informazzjoni ta' kwalità għall-promozzjoni tal-impjiegi, diversi Stati Membri hadu azzjoni ulterjuri biex jindirizzaw ix-xogħol mhux iddikjarat, b'mod partikolari billi jsaħhu l-ispezzjonijiet tax-xogħol. Fl-Italja, digriet legiżlattiv adottat f'Settembru 2015 irrazzjonalizza s-sistema tal-ispezzjonijiet tax-xogħol permezz tal-ħolqien ta' spettorat nazzjonali li jinkorpora tliet istituzzjonijiet li qabel

³⁹ Usti, South Moravia, Olomouc, Moravia u Karlovy Vary.

kienu distinti u bidel il-mod kif jaħdmu l-ispezzjonijiet. Il-konvenzjoni bejn l-Aġenzija u l-Ministeru tax-Xogħol, li tiddefinixxi l-oġettivi u l-attivitajiet tal-aġenzija, għadha trid tiġi adottata. F'Malta, l-Att dwar is-Servizzi ta' Impjieg u Tahriġ ġie emendat f'Ġunju 2016 wara konsultazzjonijiet pubbliċi, b'aktar penali finanzjarji stringenti imposti fuq l-impjieg irregolari, u bir-rinforz tal-kapaċità tal-ispettorat tax-xogħol (l-Unità għall-Konformità mal-Liġi) fis-Servizz Pubbliku tal-Impjiegi. F'Ċipru, il-Ministeru tax-Xogħol, l-Assistenza Soċjali u l-Assigurazzjoni Soċjali identifika l-komponenti ewlenin meħtieġa biex b'mod effiċjenti jiġi miġġieled ix-xogħol mhux iddikjarat. Se tiġi promossa reviżjoni tas-sistema tal-ispezzjonijiet tax-xogħol sabiex titjeb l-effikaċja u l-effiċjenza tagħhom. Il-Greċja wkoll għandha l-ħsieb li tadotta pjan ta' azzjoni integrat biex tiġġieled ix-xogħol mhux iddikjarat u x-xogħol mhux iddikjarat kollu.

Minkejja li hafna Stati Membri diġà kienu hadu passi dwar il-leġiżlazzjoni għall-protezzjoni tal-impjiegi, xi whud reċentement emendaw il-leġiżlazzjoni tagħhom dwar sensji individwali, jew qed jipprevedu li jagħmlu dan. Fi Franza, il-Liġi “El Khomri” dwar ix-xogħol li għadha kif ġiet adottata, timmodernizza d-djalogu soċjali u l-assigurazzjoni ta' rotot professjonali, għandha l-għan li tispeċifika aħjar iċ-ċirkostanzi li jistgħu jiġġustifikaw sensja individwali għal raġunijiet ekonomiċi. Dan jikkomplimenta l-lista attwalment eżistenti ta' ġustifikazzjonijiet (interruzzjoni tan-negozju, tibdil teknoloġiku, riorganizzazzjoni tal-kumpanija sabiex tiġi ssalvagwardjata l-kompetittività tagħha) billi jżid każijiet ta' anqas ordnijiet jew dħul għal numru ta' trimestri konsekuttivi (waqgħat relatati mas-sena preċedenti), telf fil-margnijiet operattivi għal ċertu numru ta' xhur, jew tnaqqis sinifikanti fid-dħul fi flus. Il-liġi tippermetti wkoll ftehimiet kollettivi fil-livell tal-fergħa biex jistabbilixxu n-numru ta' trimestri wara liema tnaqqis fin-numru ta' ordnijiet, fil-margnijiet operattivi, jew fid-dħul, ikun jikkostitwixxi sensja ekonomika individwali. Fin-nuqqas ta' ftehim bħal dan, tistabbilixxi numru ta' trimestri validi skont id-daqs tal-kumpanija.

Diversi Stati Membri ddedikaw attenzjoni partikolari għall-proċessi individwali ta' litigazzjoni fuq ix-xogħol. Fi Franza, saret ir-riforma fil-litigazzjoni individwali fuq ix-xogħol, bil-għan li taċċellera l-perjodu ta' żmien. Dan jirrinforza r-rwol tal-faži ta' konċiljazzjoni, u jippermettiha tkun iġġudikata fin-nuqqas ta' waħda mill-partijiet f'konfrontazzjoni. Barra minn hekk, il-proċess jista' jiġi aċċellerat billi xi każijiet jiġu orjentati quddiem qrati b'“format ridott” li jkollhom jiġġudikaw fi żmien massimu ta' 3 xhur, filwaqt li każijiet kumplessi issa jistgħu jitressqu direttament quddiem qorti ppreseduta minn imħallef professjonali b'kapaċità deċiżiva (*départage*). Fl-Irlanda, l-Att dwar ir-Relazzjonijiet fuq il-

post tax-xogħol, adottat f'Mejju 2015 u infurzat f'Ottubru, issimplifika l-korpi u l-proċeduri li jittrattaw l-aġġudikazzjoni ta' tilwim industrijali u s-soluzzjoni ta' ilmenti dwar ksur tal-leġislazzjoni dwar l-impjiegi. Il-Kummissjoni l-ġdida għar-Relazzjonijiet fuq il-Post tax-Xogħol (WRC) se tiegħu l-funzjonijiet tal-Awtorità Nazzjonali għad-Drittijiet tal-Impjegati, il-Kummissjoni għar-Relazzjonijiet tax-Xogħol (LRC), xi wħud mill-funzjonijiet tat-Tribunal tal-Appelli dwar l-Impjiegi (EAT) u l-funzjonijiet tad-Direttur tat-Tribunal għall-Ugwaljanza. Il-funzjonijiet tal-appell tal-EAT se jiġu ttrasferiti għall-Qorti tax-Xogħol. Dan ifisser li se jkun hemm punt uniku ta' dħul u rotta unika ta' appell, jiġifieri bord bi tmien membri magħmul minn chairperson, rappreżentanti mill-impjegaturi u l-impjegati u l-esperti. L-LRC, stabbilita fl-1990, u l-EAT, stabbilita fl-1967, se jiġu xolti.

Ittiehdet azzjoni wkoll kontra s-segmentazzjoni tas-suq tax-xogħol, b'mod partikolari billi jiġi llimitat l-użu tal-kuntratti b'terminu fiss, u jiġi llimitati t-tipi ta' kuntratti tax-xogħol previsti fil-kodiċi tax-xogħol. Dan huwa b'mod partikolari l-każ fil-Polonja, bir-riforma fil-kodiċi tax-xogħol adottata f'Awwissu 2015, u infurzata fi Frar 2016. Riforma usa' tal-kodiċi tax-xogħol hija wkoll ipplanata; il-Kumitati għall-Kodifikazzjoni għat-thejjija tal-Kodiċijiet tax-Xogħol il-ġodda ġew stabbiliti f'Settembru 2016. Fil-Litwanja, il-President għamlet veto fuq leġislazzjoni ġdida għall-kodiċi tax-xogħol f'Lulju 2016, u ntbagħtet lura lill-Parlament għal aktar diskussjoni. Jekk finalment tiġi adottata, tista' tidhol fis-seħħ f'Jannar 2017. L-għan huwa l-bilanċ fil-protezzjoni tal-impjiegi bejn il-flessibbiltà u s-sigurtà, sabiex l-impjegaturi jiġu inkoraġġiti jgħolqu aktar impjiegi (legali). Is-simplifikazzjoni tal-leġislazzjoni tax-xogħol hija pplanata wkoll fil-Greċja, permezz tal-kodifikazzjoni f'Kodiċi tal-Liġi tax-Xogħol.

Madankollu, f'xi każijiet ir-regolamentazzjoni tal-hin tax-xogħol saret aktar flessibbli biex tippermetti kapacitajiet addizzjonali għall-aġġustament ekonomiku mingħajr ma ssarraf f'segmentazzjoni addizzjonali. Fir-Repubblika Ċeka ġiet introdotta "kontribuzzjoni parzjali għall-qgħad", fuq il-bażi tal-mudell Ġermaniż ta' "Kurzarbeit" (xogħol ta' żmien qasir). Taht il-liġi l-ġdida, kumpaniji li jkunu qed jiffaċċjaw diffikultà finanzjarja jew ikunu affettwati minn diżastri naturali għandhom is-setgħa li jnaqqsu s-salarji tal-impjegati li ma jistgħux jiġu assenjati bizżejjed xogħol, sa 30 %. Barra minn hekk, jistgħu japplikaw għal kontribuzzjoni mill-Istat sa 20 % tas-salarju tal-impjegat, imma din il-kontribuzzjoni ma tistax taqbeż 12,5 % tas-salarju medju fl-industrija, u ma tistax tingħata għal aktar minn sitt xhur (teżisti l-opportunità li terġa' ssir applikazzjoni għaliha). L-emendi fil-Kodiċi tax-Xogħol ziedu wkoll il-flessibbiltà tal-arrangamenti tax-xogħol, b'mod partikolari fir-rigward tal-

iskedar/l-intitolamenti tas-siġhat tax-xogħol u tal-liv, jew dispożizzjonijiet relatati mat-“telexogħol”, kif ukoll tiżhiih tal-ġhodod ta' rikonċiljazzjoni bħax-“xogħol mid-dar”. Fuq l-istess linja, il-Ministru tax-Xogħol Federali Belġjan ippropona lis-sħab soċjali li jirrifirma l-ligijiet dwar is-suq tax-xogħol fir-rigward tal-ħin tax-xogħol (siġhat annwalizzati), xogħol ta' aġenzija b'durata illimitata, telexogħol okkażjonali u elementi oħra tal-organizzazzjoni tal-ħin tax-xogħol li jinkludu kontijiet għal interruzzjoni fil-karriera jew donazzjonijiet ta' granet tal-liv. Fi France, dik hekk insejha l-“liġi Macron” estendiet minn sentejn għal 5 snin it-tul massimu tal-ftehimiet biex jiġi assigurat l-impjieg (*Accords de maintien de l'emploi*), li jippermettu lill-kumpaniji li qed jiffaċċjaw diffikultajiet biex jaġġustaw il-ħin tax-xogħol u l-kumpens għax-xogħol (fil-limitu ta' 1.2 tal-paga minima fix-xahar). Ir-rifjuti individwali huma kawża reali u serja għas-sensja ekonomika, imma d-ditta għandha takkompanja t-tranzizzjoni personali notevolment permezz tat-taħriġ. Barra minn hekk, kumpaniji issa jistgħu jilħqu ftehimiet biex jippreservaw u jiżviluppaw l-impjieg (tip ġdid ta' ftehimiet li jharsu aktar 'il quddiem, mhux biss bil-għan li “jassiguraw”) li jirriżultaw f'riorganizzazzjoni u tnaqqis fil-ħin tax-xogħol (imma mingħajr ma jitnaqqas id-dhul fix-xahar tal-impjegati).

Xi kultant il-ħin tax-xogħol intuża wkoll bħala parametru biex itejjeb il-kostkompetittività, bħal fil-Finlandja, fejn dak hekk imsejjaħ “ftehim ta' kompetittività” jinkludi zieda fil-ħin tax-xogħol annwali b'24 siegħa, filwaqt li jithalla f'idejn kull settur biex jiddeċiedi fil-ftehim kollettiv rilevanti jekk dan jintlaħaqx billi jitnaqqsu l-vaganzi jew billi jiżdiedu s-siġhat tax-xogħol. Fi Franza, wara l-adozzjoni reċenti tal-Liġi “El Khomri” dwar ix-xogħol, l-immodernizzar tad-djalogu soċjali u l-assigurazzjoni tar-rotot professjonali, il-ftehimiet b'maġġoranza fil-livell tal-kumpaniji issa se jkunu b'mod awtomatiku qed jistabbilixxu regoli li japplikaw għall-ħin tax-xogħol, għall-organizzazzjoni tal-ħin tax-xogħol, għall-mistrieh ta' kuljum, għall-vaganzi u għal-liv imħallas. Billi l-iskop tal-klawzoli ta' immobbiltà fil-livell tal-fergħat gie ristrett b'mod sostanzjali, il-ftehim fil-livell tal-kumpaniji jista' jkun aktar flessibbli milli fil-livell tal-fergħat fir-rigward ta' hafna aspetti addizzjonali tal-ħin tax-xogħol. Il-prinċipju notevolment japplika għar-rata tal-ħlas ta' bonus għal siġhat żejda, li tista' titnaqqas għal minimu ta' 10 % fil-każ ta' ftehim (25 % tapplika mingħajr ftehim).

Billi jirrapprezentaw kemm in-naħa tal-provvista kif ukoll in-naħa tad-domanda tas-swieq tax-xogħol, is-sħab soċjali jikkontribwixxu biex isahħu l-funzjonament tagħhom permezz ta' involviment adegwat fir-riformi, u diversi Stati Membri jieħdu passi biex

isahhu r-rwol tagħhom. Il-Litwanja adottat fi Frar 2016 pjan ta' azzjoni għat-tishih tad-djalogu soċjali, inkluż miżuri għall-bini ta' kapacità, li għandhom jiġu implimentati sal-aħhar tal-2016. Fir-Rumanija tnediet konsultazzjoni pubblika f'Novembru 2015 dwar Strategija Nazzjonali dwar id-djalogu soċjali biex jiġi ċċarat ir-rwol tas-sħab soċjali, tiġi riveduta l-legizlazzjoni fil-qasam, tinbena kapacità għas-sħab soċjali u jiżdied l-involvement tagħhom fil-politiki tal-impjiegi.

Diversi Stati Membri rrevedew ir-rwol tas-sħab soċjali fl-iffissar tal-pagi u fil-kundizzjonijiet tax-xogħol, l-aktar oqsma prominenti għall-azzjoni awtonoma tagħhom (ara wkoll it-Taqsima 2.1.2). Fi Franza, liġi li ġiet adottata f'Awwissu 2015 kellha l-għan li tissimplifika d-djalogu soċjali fil-livell tal-kumpaniji. Din irragruppat mill-ġdid it-temi ta' konsultazzjoni u negozjar obligatorji, f'biss 3 konsultazzjonijiet obligatorji fis-sena minflok 17, u fi 3 blokki ta' negozjar kollettiv minflok 12: il-paga u l-hin tax-xogħol, il-kwalità tal-ħajja tax-xogħol, l-impjiegi u l-ġestjoni tal-karrieri. Il-liġi tipprevedi li n-negozjar jista' jsir kull 3 snin (qafas ta' żmien massimu) minflok kull sena abbażi ta' ftehim b'maġġoranza. Din introduċiet ukoll il-kapacità għall-kumpaniji li għandhom bejn 50 u 300 impjegat li jintegraw l-entitajiet obligatorji ta' djalogu soċjali differenti tagħhom u b'mod simili għal kumpaniji li għandhom aktar minn 300 impjegat bil-kundizzjoni ta' ftehim b'maġġoranza. Fil-Finlandja ttiehed pass notevoli lejn tibdil fis-sistema tal-iffissar tal-pagi permezz ta' Ftehim tripartitiku dwar il-Kompetittività ffirmat mill-gvern u mis-sħab soċjali f'Marzu 2016 li kien fil-proċess li jiġi implimentat mill-ftehimiet kollettivi fit-tielet kwart tal-2016. Fl-2017, se jiġi ttestjat mudell ta' negozjar ġdid. Il-possibiltajiet għan-negozjar kollettiv lokali se jiżdiedu skont it-termini stabbiliti mis-sħab soċjali fil-livell settorjali u mhux permezz ta' legizlazzjoni kif kien ippjanat qabel. Ir-rwol tar-rappreżentanti tal-unjin se jissahħa u l-għan huwa li jitjiebu l-flussi tal-informazzjoni fuq il-postijiet tax-xogħol. Sa fejn huwa kkonċernat is-settur pubbliku, il-Kroazja għandha l-għan li tirrevedi s-sistema tas-salarju tagħha, inkluż billi tistabbilixxi proċess ta' koordinazzjoni aktar b'saħħtu għan-negozjati kollettivi billi tahtar awtorità ċentrali għaž-żamma tar-rekords, il-koordinazzjoni u l-monitoraġġ ta' ftehimiet kollettivi u negozjati, u billi tadotta linji gwida għall-konkluzjoni ta' dawn il-ftehimiet.

Barra minn hekk, hafna Stati Membri bil-paga minima statutorja involvew lis-sħab soċjali, tal-anqas f'dak li jikkonċerna revizjonijiet ewlenin (għall-aspetti makroekonomiċi tal-iffissar tal-paga minima, ara t-Taqsima 2.1). Fl-Estonja, is-sħab soċjali transindustrijali ddecidew b'mod kongunt dwar paga minima permezz ta' ftehim bilaterali li jiġi implimentat

b'digriet tal-gvern. Il-gvern Portugiż iddeċieda dwar żieda fil-paga minima wara negozjati mas-shab soċjali li matulhom l-akbar konfederazzjoni tat-trejdunjins opponiet għat-tnaqqis propost fil-kontribuzzjonijiet tas-sigurtà soċjali mill-impjegaturi. Finalment il-gvern u s-shab soċjali qablu dwar il-monitoraġġ kull tliet xhur tal-implimentazzjoni tal-ftehim. Min-naħa l-oħra, f'Lulju 2016 is-shab soċjali Slovakkji naqsu milli jaqblu dwar l-aġġustament fil-paga minima għall-2017.

Is-shab soċjali kienu involuti wkoll fit-tfassil tal-politika assoċjata ma' sfidi godda. Fid-Danimarka, il-gvern u s-shab soċjali laħqu ftehim f'Marzu 2016 biex jiżguraw integrazzjoni aħjar fis-suq tax-xogħol tar-refuġjati u l-persuni riunifikati. Il-ftehim jipprovdi possibbiltajiet godda u aħjar għall-kumpaniji biex jimpjegaw refuġjati mingħajr kwalifiki u li jkollhom produttività baxxa li ma tikkorrispondix għall-pagi minimi stabbiliti min-negozjar kollettiv. Dan jinvolvi pereżempju l-introduzzjoni ta' skema ta' bonus fi flus għall-kumpaniji privati li jimpjegaw ir-refuġjati f'impjieg mhux sussisdjat ordinarju. Fis-Slovenja, wara diskussjonijiet mas-shab soċjali, ġew adottati miżuri li jipprevjenu l-użu illegali ta' forom ta' xogħol atipiku.

2.4 Linja gwida 8: Inrawmu l-inklużjoni soċjali, niġġieldu l-faqar u nipromwovu l-opportunitajiet indaqs

Din it-taqsimha tħares lejn l-implimentazzjoni tal-linja gwida nru 8 dwar l-impjiegi li tirrakkomanda lill-Istati Membri li jimmodernizzaw is-sistemi tal-protezzjoni soċjali tagħhom, sabiex jiġġieldu l-faqar u l-eskluzjoni soċjali. L-ewwel tippreżenta ħarsa ġenerali lejn is-sitwazzjoni soċjali fl-Istati Membri permezz ta' indikaturi ewlenin, inkluż id-dhul disponibbli, il-faqar u l-inklużjoni soċjali, u l-aċċess għall-kura tas-saħħa. It-Taqsimha 2.4.2 tirrapporta dwar miżuri ta' politika mill-Istati Membri fl-oqsma tas-sistemi tal-protezzjoni soċjali, inkluż il-benefiċċji tal-qgħad, il-politiki dwar l-akkomodazzjoni, l-indukrar tat-tfal, il-kura fit-tul, il-kura tas-saħħa, il-pensjonijiet u l-inklużjoni ta' persuni b'diżabilità.

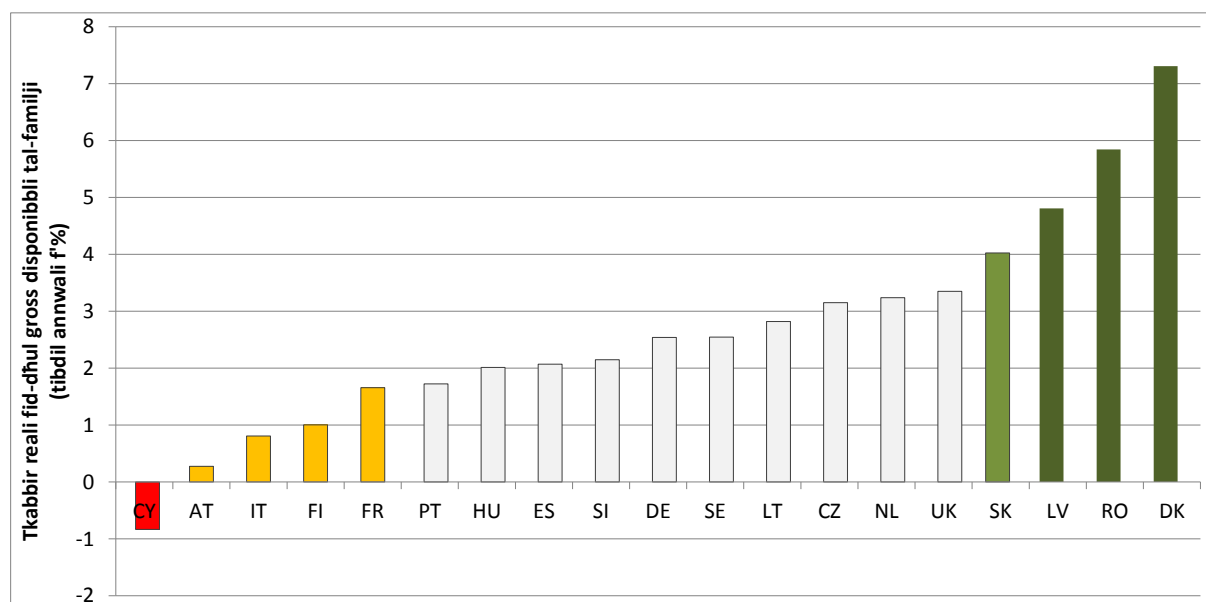
2.4.1 Indikaturi ewlenin

Kważi l-Istati Membri kollha gawdew minn tkabbir fid-dhul tal-familji. Fl-2015, id-dhul gross disponibbli tal-unitajiet domestiċi (GDHI) żdied fl-Istati Membri kollha ħlief f'Ċipru

(b' 0,8 %) (Tabella 26). Bil-maqlub ta' dan, l-oghla židiet kienu rregistrati fid-Danimarka (b'7,3 %), fir-Rumanija (b'5,8 %) u fil-Latvja (b'5,4)⁴⁰.

Kien hemm differenzi dejjem jikbru fil-livell ta' inugwaljanzi fid-dhul bejn l-Istati Membri, kif imkejjel mill-indikatur S80/S20. Bejn l-2014 u l-2015 l-inugwaljanza, kif imkejla mill-proporzjon bejn id-dhul tal-20 % tal-popolazzjoni bl-oghla dhul u d-dhul tal-20 % bl-aktar dhul baxx, intensifikat fil-Litwanja (b'1,4 pp) segwita mir-Rumanija, il-Bulgarija, Spanja, Malta u r-Renju Unit (b'židiet li kienu jinkludu bejn 0,1 u 0,3 pp). Tnaqqis zghir kien irregistrat fis-Slovakkja (b'0,4 pp), fl-Estonja u fil-Ġermanja (b'0,3 pp), f'Ċipru u fil-Portugall (b'0,2 pp). B'mod globali, l-oghla inugwaljanzi fid-dhul jinsabu fir-Rumanija, fil-Litwanja, fil-Bulgarija u fi Spanja, fejn id-dhul ekwivalizzat medju tal-aktar 20 % sinjuri tal-popolazzjoni huwa madwar 7 darbiet aktar minn dak tal-ifqar 20 %. Kif muri fil-Grafika 27, xejra divergenti fiċ-ċifri tal-inugwaljanzi kienet osservata fl-2015, hekk kif l-Istati Membri bl-oghla livelli ta' inugwaljanza wkoll esperjenzaw l-akbar židiet.

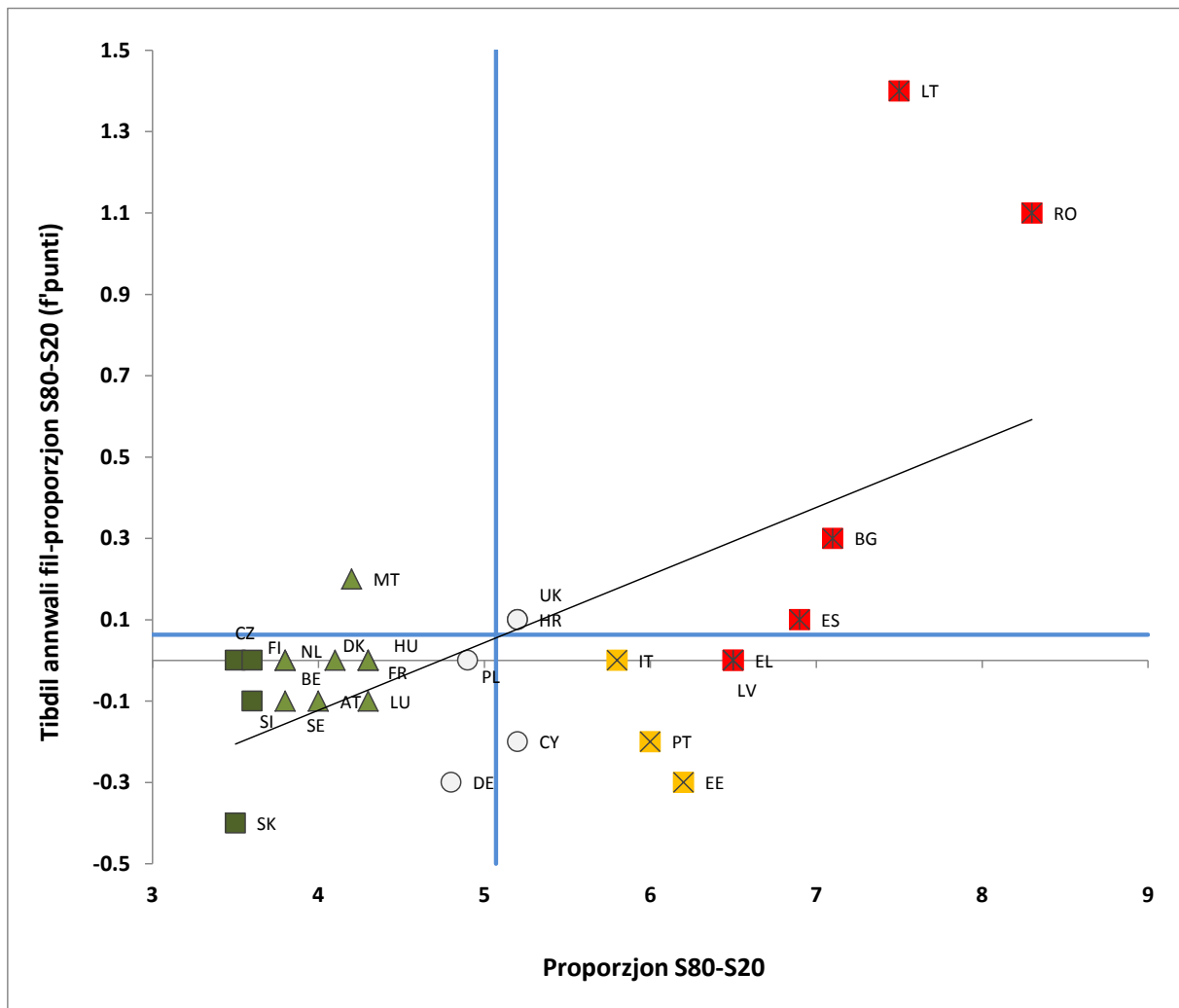
Grafika 26: Tibdil fil-GDHI fl-2015, kif irrapportat fit-tabella ta' valutazzjoni tal-indikaturi ewlenin tal-impjegi u soċjali

Sors: Eurostat, kontijiet nazzjonali (kalkoli tad-DG EMPL). Nota: id-dejta għal BE, BG, EE, IE, EL, HR, LU, MT, PL ma kinitx disponibbli fis-26 ta' Ottubru 2016.

⁴⁰ Fis-26 ta' Ottubru 2016 (id-data limitu għat-tabella ta' valutazzjoni tal-indikaturi ewlenin tal-impjegi u soċjali), id-dejta tal-GDHI kienet nieqsa għal disa' Stati Membri.

Grafika 27: Inugwaljanza fid-dhul (kejl S80/S20), kif irrapportat fit-tabella ta' valutazzjoni tal-indikaturi ewlenin tal-impjegi u soċjali

Sors: Eurostat, UE-SILC (DĠ EMPL kalkoli). Perjodu: Livell tal-2015 u tibdil 2014-2015.

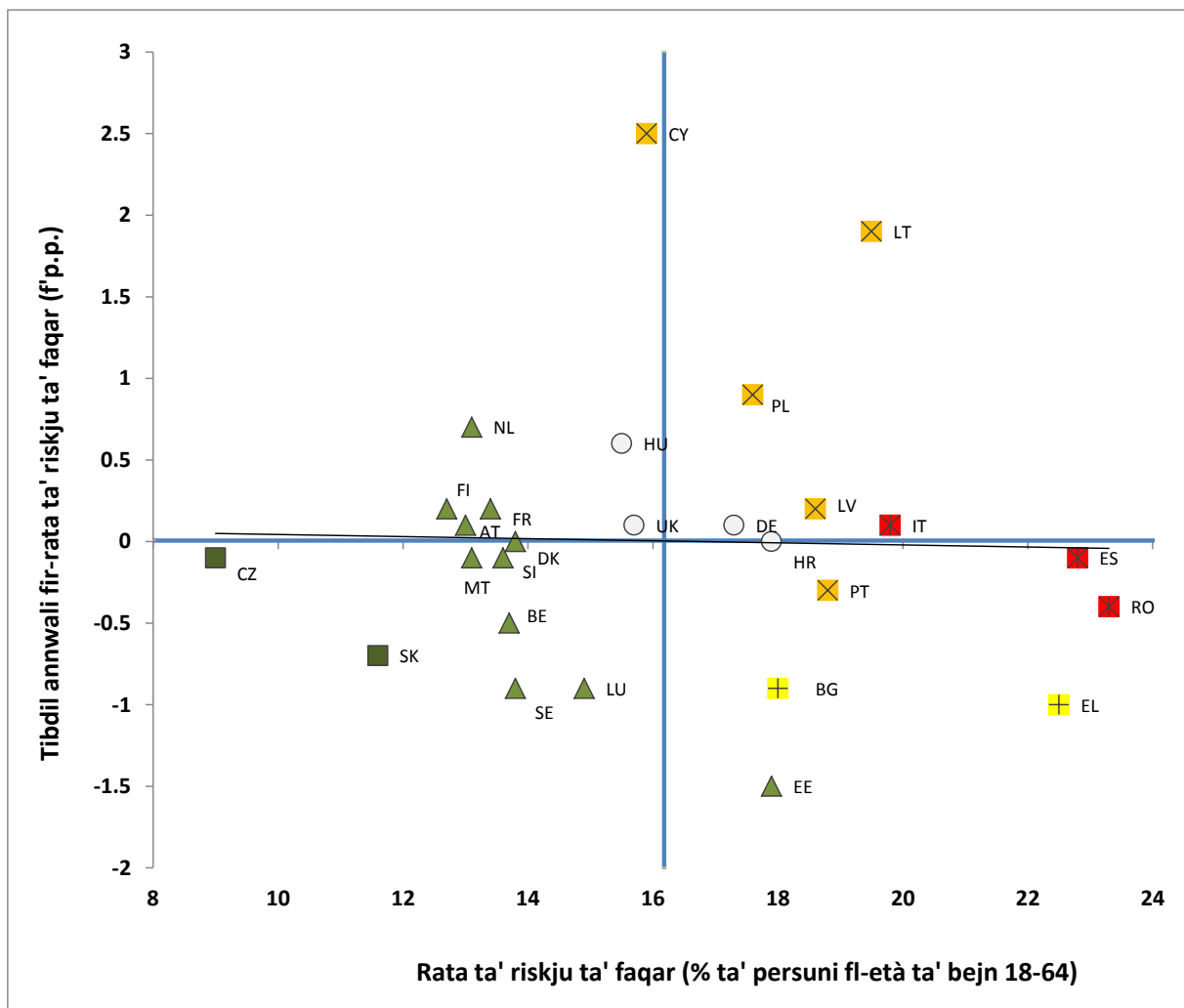
Nota: L-ebda dejta ma hi disponibbli għall-Irlanda (26 ta' Ottubru 2016). L-assi huma ċċentri fuq il-medja tal-UE mhux ponderata. Id-didaskalija hija pprezentata fl-Anness.

Ir-rata ta' riskju ta' faqar u esklużjoni soċjali (AROPE) naqset fl-2015, b'varjazzjoni qawwija bejn l-Istati Membri. Fir-Rumanija u fil-Bulgarija r-rata AROPE kienet madwar 40 % filwaqt li fir-Repubblika Ċeka, fin-Netherlands, fil-Finlandja u fl-Iżvezja r-rata kienet taħt is-17 %. Filwaqt li xi Stati Membri bħall-Estonja, l-Ungerija, il-Latvja, Malta u r-Rumanija għamlu progress tajjeb biex inaqqsu n-numru ta' persuni fqar jew soċjalment esklużi fl-2015 (tnaqqis ta' bejn 3,6 pp fl-Ungerija u 1,4 pp f'Malta), il-Bulgarija, Ċipru u l-Litwanja esperjenzaw żidiet sostanzjali matul is-sena (il-Litwanja b'2 pp, il-Bulgarija b'1,2 pp, u Ċipru b'1,5 pp). Raġuni waħda għad-disparità fir-rati tal-faqar u l-esklużjoni soċjali madwar l-UE hija l-impatt zbilancjat tal-kriżi ekonomika u l-mod kif is-suq tax-xogħol u s-sistemi soċjali

wiegħbu għat-tnaqqis fir-ritmu ekonomiku, kif ukoll il-pakketti ta' konsolidazzjoni fiskali implimentati fil-maġġoranza tal-Istati Membri.

Il-faqar monetarju żdied bi ftit għall-popolazzjoni fl-età tax-xogħol. Tnax-il Stat Membru esperjenzaw rati ta' riskju ta' faqar li qed jiżdiedu fil-grupp ta' età ta' bejn 18-64 bejn l-2014 u l-2015. Ir-rata AROP żdiedet b'mod notevoli f'Ċipru (bi 2.5 pp), fil-Litwanja (b'1.9 pp), u fil-Polonja (b'0.9 pp). Fost l-Istati Membri li rreġistraw tnaqqis, wieħed jista' jsemmi b'mod partikolari l-Estonja (b'1.5 pp) u l-Greċja (b'1 pp). Madankollu, fil-Greċja t-titjib fir-rata tal-faqar għandu jitqies flimkien ma' tnaqqis notevoli fil-limiti tal-faqar li jirriflettu d-deterjorament fil-prestazzjoni ekonomika globali. L-ogħla rati tal-faqar għall-popolazzjoni fl-età tax-xogħol (qrib jew ogħla minn 20 %) ġew irreġistrati fir-Rumanija, fi Spanja, fil-Greċja u fl-Italja. Kif jidher mill-Grafika 28, id-diverġenza fir-rati tal-faqar madwar l-Istati Membri twaqqfet fl-2015, imma wkoll ma hemm l-ebda evidenza ta' konverġenza.

Grafika 28: Rati ta' riskju ta' faqar fl-età tax-xogħol (18-64), kif irrapportat fit-tabella ta' valutazzjoni tal-indikaturi ewlenin tal-impjiegi u soċjali

Sors: Eurostat, UE-SILC (DĠ EMPL kalkoli). Perjodu: Livell tal-2015 u tibdil 2014-2015.

Nota: l-ebda dejta ma hi disponibbli għall-Irlanda (26 ta' Ottubru 2016). L-assi huma ċċentriati fuq il-medja tal-UE mhux ponderata. Id-didaskalija hija pprezentata fl-Anness.

Is-sehem tal-persuni jgħixu f'familji mingħajr impjeg naqas. Flimkien mat-titjib fil-kundizzjonijiet tas-suq tax-xogħol, sbatax-il Stat Membru kellhom tnaqqis fl-2015 meta mqabbel mal-2014, bl-akbar tnaqqis fl-Ungerija (bi 3,4 pp), fil-Latvja (b'1,8 pp) u fi Spanja (b'1,7 pp). L-ogħla sehem ta' persuni jgħixu f'familji mingħajr impjeg kien fil-Greċja (16,8 %) u fi Spanja (15,4 %), filwaqt li l-aktar baxx kien fl-Estonja (6,6 %), fl-Iżvezja (5,8 %) u fil-Lussemburgu (5,7 %). Fuq perjodu ta' żmien itwal, disa' Stati Membri rreġistraw zieda fis-sehem tal-persuni li jgħixu f'familji mingħajr impjeg bejn l-2015 u l-2012, bl-akbar zidiet jiġu osservati f'Ċipru (b'1.2 pp), fir-Rumanija (b'1.5 pp), u fil-Finlandja (b'0.8 pp).

Id-deprivazzjoni materjali estrema naqset aktar fl-2015. Dan kien prinċipalment minhabba tnaqqis qawwi fl-Ungerija (b'4.6 pp), fil-Latvja (bi 2.8 pp), fir-Rumanija (bi 2.3 pp) kif ukoll fil-Polonja (bi 2.3 pp). Madankollu, id-deprivazzjoni materjali estrema żdiedet ukoll f'numru ta' pajjiżi, notevolment fil-Bulgarija (b'1,1 pp) u fil-Greċja (b'0,7 pp), imma wkoll fid-Danimarka (b'0,5 pp) u fil-Lussemburgu (b'0,6 pp). Il-livelli globali tad-deprivazzjoni materjali estrema varjaw hafna bejn l-Istati Membri notevolment minhabba d-differenzi fl-istandards tal-għajxien u fl-effikaċja tal-politiki soċjali, minn 34,2 % fil-Bulgarija għal dak daqstant baxx ta' 2 % fil-Lussemburgu u 0,7 % fl-Iżvezja.

Il-faqar jew l-eskluzjoni soċjali fost it-tfal u ż-żgħażaġh naqsu bi ftit imma għadhom għoljin. Ir-rata AROPE għaż-żgħażaġh (18-24) fl-2015 nizlet b'mod notevoli fis-Slovenja (bi 3,4 pp), fl-Ungerija (bi 3,8 pp), fid-Danimarka (bi 2,6 pp) u fil-Portugall (bi 2,9 pp). Madankollu, żdiedet fil-Bulgarija (b'4,4 pp), fi Spanja (bi 3,1 pp), f'Ċipru (bi 2,2 pp), fin-Netherlands (bi 2,4 pp), u fil-Finlandja (bi 2,4 pp). L-ogħla rati ta' faqar jew esklużjoni soċjali għaż-żgħażaġh kienu fil-Greċja (aktar minn 50 %), imma wkoll fir-Rumanija, fid-Danimarka u fil-Bulgarija (aktar minn 40 %). Ir-rata AROPE għat-tfal ukoll naqset bi ftit b'mod globali (ara t-Taqsima 1.2) imma tibqa' għolja f'numru ta' pajjiżi, bħala konsegwenza tad-deterjorament tal-kundizzjonijiet tas-suq tax-xogħol għall-popolazzjoni fl-età tax-xogħol kif ukoll minhabba n-numru dejjem jikber ta' familji mingħajr impjeg u ta' persuni li jgħixu bi dhul baxx. Tmien Stati Membri rreġistraw zieda fir-rata AROPE għat-tfal, b'mod partikolari l-Litwanja u Ċipru (b'madwar 4 pp). Hames Stati Membri rreġistraw tnaqqis sostanzjali, b'mod partikolari l-Ungerija (b'5.7 pp), il-Lussemburgu (bi 3.4 pp), il-Latvja (b'4 pp), Malta (bi 3.1

pp) u r-Rumanija (bi 3.7 pp). Livelli allarmanti ta' AROPE fost it-tfal ġew osservati fir-Rumanija (madwar 50 %), fil-Bulgarija, u fl-Ungerija (aktar minn 40 %). Fil-Greċja, Spanja, l-Italja, ir-Renju Unit, il-Portugall, il-Latvja, u l-Litwanja r-rata tal-faqar u tal-eskluzjoni soċjali għat-tfal kienet ta' aktar minn 30 %.

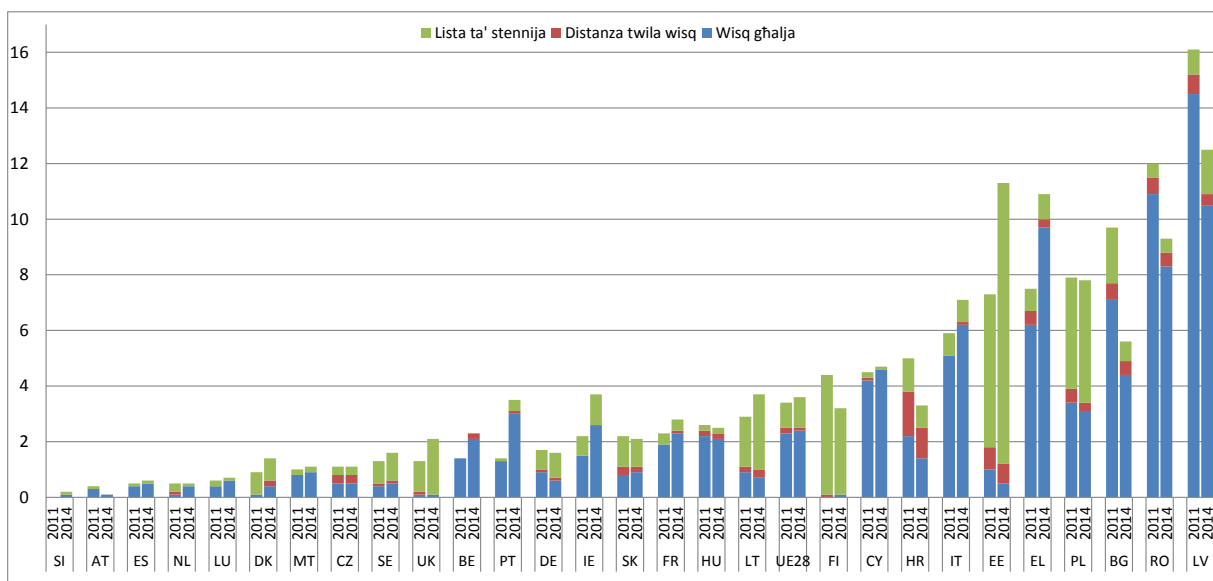
Persuni b'diżabilità, ċittadini ta' pajjiżi terzi u l-qieghda huma partikolarment affettwati mill-faqar jew l-eskluzjoni soċjali. Fl-2014, ir-rata AROPE tal-persuni b'diżabilità wriet l-oġhla livelli fil-Bulgarija (52,6 %), fil-Latvja (43,2 %), fir-Rumanija (42,3 %) u fil-Litwanja (40,9 %). Id-disparità bejn ir-rata AROPE tal-persuni b'diżabilità u dik tal-popolazzjoni shiha telgħet għal 17,8 pp fil-Belġju, 18,3 pp fil-Latvja u 18,5 pp fil-Litwanja. Meta nħarsu lejn is-sitwazzjoni ta' ċittadini ta' pajjiżi terzi, fl-2014 id-disparità bejn ir-rata AROPE tagħhom u dik ta' ċittadini tal-pajjiż ospitanti laqgħet aktar minn 53 pp fil-Belġju, aktar minn 35 pp fil-Greċja, fi Spanja u fl-Iżvezja u aktar minn 30 pp fil-Finlandja, fi Franza u fis-Slovenja. Ir-rata AROPE fost il-qieghda varjat bejn saħansitra 84.7 % fil-Ġermanja u aktar minn 70 % fir-Rumanija, fil-Bulgarija, fl-Ungerija, fil-Litwanja, fir-Renju Unit, fin-Netherlands u fil-Greċja għal madwar 50 % fi Franza u fl-Iżvezja.

Minkejja stabbilizzazzjoni globali fl-2015, il-livelli u l-iżviluppi fil-faqar fost dawk li jahdmu kienu pjuttost imhallta bejn l-Istati Membri, b'dan jirrifletti karatteristiċi differenti tas-suq tax-xogħol. Ir-rata ta' riskju ta' faqar relatat max-xogħol varjat bil-kbir madwar l-UE, minn 3,5 % fil-Finlandja u 4 % fir-Repubblika Ċeka għal 13,2 % fi Spanja, 13,4 % fil-Greċja u 18,6 % fir-Rumanija. Din żdiedet b'mod notevoli fl-Ungerija (bi 2,6 pp), fil-Litwanja (b'1,8 pp), f'Ċipru (b'1,4 pp), u fil-Latvja (b'1,1 pp). Min-naħa l-oħra, l-aktar tnaqqis qawwi kien fil-Bulgarija u fl-Estonja (b'1.5 pp), li qabel kienu esperjenzaw żieda.

F'diversi Stati Membri, l-aċċess għall-kura tas-saħha jibqa' diffiċli għal parti sinifikanti mill-popolazzjoni u b'mod partikolari l-familji bi dhul baxx. Il-proporzjon tal-popolazzjoni tal-UE li qed jiffaċċja bżonnijiet mhux issodisfati għal eżami mediku minħabba spejjeż wisq għalja, jew hin ta' stennija jew distanza tal-ivvjaġġar twal wisq, żdied xi ftit sa mill-2011 skont l-indikatur korrispondenti bbażat fuq l-istħarriġ, b'żidiet qawwija fil-Greċja, fl-Estonja, fl-Irlanda u fil-Portugall. Is-sehem tal-popolazzjoni impattat qabeż is-6 % fl-2014 fil-Latvja, fl-Estonja, fil-Greċja, fir-Rumanija, fil-Polonja u fl-Italja (l-aktar minħabba l-ispejjeż fil-Latvja, fil-Greċja, fir-Rumanija u fl-Italja, u minħabba l-hinijiet ta' stennija fl-Estonja u fil-Polonja). Madankollu, tnaqqis notevoli ġie rreġistrat fil-Latvja kif ukoll fi Stati Membri oħra bi bżonnijiet mhux issodisfati relattivament għolja, bħar-Rumanija, il-Bulgarija

u l-Kroazja. B’mod globali, għalkemm iż-żieda reċenti ta’ bżonnijiet mhux issodisfati tirriżulta mill-komponent tal-hin ta’ stennija (ara l-Grafika 29), l-ispejjeż jibqgħu l-ostakolu prinċipali. Bħala medja fl-UE, 6,4 % tal-persuni li kienu jgħixu f’familji bi dħul baxx (il-kwintil tal-qiegħ) fl-2014 irrapportaw bżonn mhux issodisfat għall-kura tas-saħħa, kontra 1,5 % ta’ dawk li jgħixu f’familji aktar sinjuri (il-kwintil ta’ fuq) u din id-disparità kwintili tal-introjtu kibret sa mill-2011. Dan jista’ jitqies fl-isfond ta’ sehem sostanzjali tan-“nefqa mill-but” fin-nefqa totali ⁴¹fuq is-saħħa f’numru ta’ pajjizi (Grafika 30).

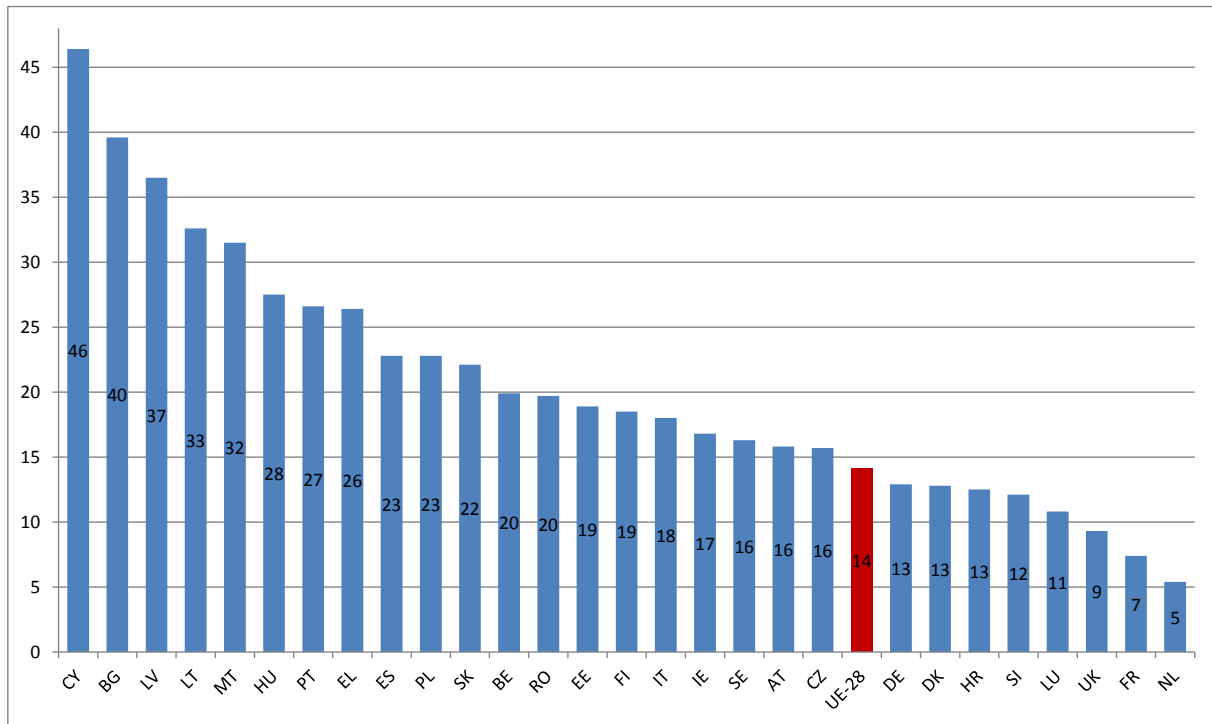
Grafika 29: Bżonnijiet mhux issodisfati awtorapportati għal eżami mediku, 2011 u 2014

Sors: Eurostat, UE-SILC.

⁴¹ In-nefqa mill-but hija s-somma ta’ kopagament lil diversi fondi tal-assigurazzjoni preżenti fis-sistema tal-kura tas-saħħa u ta’ pagamenti over-the-counter (u pagamenti diretti oħra) għal prodotti u servizzi mixtrija minn unitajiet domestiċi privati bħala l-pagatur dirett u finali.

Grafika 30: Nefqa medika mill-but bhala % tan-nefqa attwali fuq is-sahha, 2013

Sors: Dejta dwar is-sahha tal-Eurostat, tal-OECD u tad-WHO u kalkoli tas-servizzi tal-Kummissjoni. Ara Kummissjoni Ewropea (2016), *Rapport Kongunt dwar is-Sistemi tal-Kura tas-Sahha u tal-Kura fit-Tul u s-Sostenibbiltà Fiskali*, Ottubru 2016.

2.4.2 Rispons ta' politika

Numru ta' Stati Membri dahhlu fis-sehh riformi ta' politika mmirati biex jindirizzaw kwistjonijiet relatati mal-kopertura u l-adeqwatezza tal-benefiċċji soċjali u r-rabta tagħhom mal-attivazzjoni, f'konformità mal-prinċipji tal-Inkluzjoni Attiva. L-Estonja ziedet l-allowance tal-qgħad b'10 %. Barra minn hekk, introduċiet proċedura ġdida biex tivvaluta l-kapaċità għax-xogħol u sett usa' ta' miżuri ta' attivazzjoni li jgħinu lin-nies jerggħu jidhlu fis-suq tax-xogħol. L-Italja estendiet il-kopertura u d-durata tal-assigurazzjoni tal-qgħad u rrevediet il-modalitajiet tal-attivazzjoni u tal-kundizzjonalità. Il-benefiċċji tal-qgħad issa huma aktar inkluzivi, għandhom kopertura usa' u jdumu aktar. L-iskema tal-assistenza għall-qgħad originarjament temporanja issa saret waħda permanenti. Barra minn hekk, l-allokkazzjoni tal-benefiċċji issa hija kondizzjonali għall-iffirmar ta' kuntratt ta' “inkluzjoni attiva”. L-Italja wkoll estendiet għat-territorju nazzjonali miżura kontra l-faqar imsejha SIA (Appoġġ għall-Inkluzjoni Soċjali) li tikkombina l-appoġġ ekonomiku u l-programmi ta' attivazzjoni bhala parti minn Pjan Nazzjonali kontra l-faqar u l-eskluzjoni soċjali. Franza ziedet l-ammont tad-dhul minimu għall-persuni li ma jaħdmux bi 2 % f'Settembru 2015.

Għaqdet ukoll żewġ skemi ta' appoġġ tal-paga f'bonus uniku bil-għan li tirrinforza l-komponent tal-attivazzjoni u żżid l-użu tiegħu mill-familji fil-qiegħ tal-iskala tal-pagi. Il-Kroazja żiedet l-ammont tal-benefiċċju tad-dhul minimu ggarantit għall-persuni waħedhom li mhumiex kapaċi jaħdmu u għall-familji b'genitur wieħed bi 15 %. Id-Danimarka żiedet l-inċentivi għall-qiegħda biex jibdew jaħdmu, anke jekk biss għal perjodi qosra. Malta qed tintroduċi diversi miżuri li jinkludu t-tnaqqis ftit ftit b'mod gradwali tal-benefiċċji għal dawk li jidhlu fl-impjieg, kif ukoll benefiċċji relatati max-xogħol. Fis-Slovakkja, it-tnaqqis tal-kontribuzzjonijiet soċjali fl-2015 għen biex irażżan il-kostijiet lavorattivi u pprova inċentivi għal dawk li jaqilghu paga baxxa biex jaħdmu.

Stat Membri ohra kellhom l-għan li jiżguraw l-inkluzjoni soċjali ta' dawk li ma jistgħux jaħdmu. Il-Greċja adottat l-Istrateġija Nazzjonali dwar l-Inkluzjoni Soċjali biex tindirizza l-faqar, l-eskluzjoni soċjali u d-diskriminazzjoni. Ir-Rumanija għandha l-ħsieb li tiżviluppa timijiet ta' intervent integrat għall-komunitajiet marginalizzati u timplimenta pakkett olistiku ta' miżuri kontra l-faqar.

Diversi Stati Membri hadu passi biex jiffaċilitaw l-aċċess għal servizzi soċjali ta' kwalità. Il-Bulgarija qed tippilota ċ-Ċentri għall-Impjiegi u l-Għajnuna Soċjali li huma mudell ġdid ta' servizzi tal-impjiegi u soċjali integrati. Il-Kroazja tinsab fil-proċess li tistabilixxi punti uniċi ta' servizz li huma maħsuba biex iservu bhala l-punt amministrattiv uniku għall-għoti tas-servizzi soċjali.

Numru ta' Stati Membri wettqu riformi fl-għoti ta' akkomodazzjoni, bil-għan li jitjiebu r-riżultati tal-akkomodazzjoni ta' persuni żvantaġġati u tiġi promossa l-mobilità tax-xogħol. Ir-Repubblika Ċeka introduċiet liġi ġdida biex tiffaċilita l-aċċess għall-akkomodazzjoni soċjali minn gruppi żvantaġġati. Spanja adottat strateġija komprensiva għall-problema ta' persuni mingħajr dar għall-2015-2020, li tinkludi miri konkreti li jipprevjenu u jnaqqsu l-problema ta' persuni mingħajr dar u jindirizzaw il-konsegwenzi soċjali ta' evizzjonijiet. Il-miri tal-politika dwar l-akkomodazzjoni dehru wkoll bhala parti mill-istrateġiji integrati ta' politika soċjali u dwar il-faqar. Fil-pakkett nazzjonali tagħha kontra l-faqar, ir-Rumanija nediet sett ta' miżuri biex tipprovdi xibka ta' sikurezza għall-ifqar persuni, li jsegwu approċċ uniku u koordinat. Dawn il-miżuri huma previsti li jinkludu għotjiet biex issir rinnovazzjoni ta' akkomodazzjoni f'kundizzjoni kritika. Il-pjan ta' appoġġ għall-familja integrali ġdid ta' Spanja għandu l-għan li jkopri inizjattivi dwar l-akkomodazzjoni wkoll. Biex titjeb l-affordabbiltà tal-akkomodazzjoni, l-Irlanda introduċiet f'Lulju 2016 il-Flas ta'

Assistenza għall-Akkomodazzjoni (HAP), li huwa forma ta' appoġġ għall-akkomodazzjoni soċjali għal persuni li għandhom bżonn ta' akkomodazzjoni fit-tul. In-Netherlands ipprezentat pakkett biex tikkontrolla ż-żidiet fil-keru u biex ittejjeb b'mod globali t-tranzizzjoni mill-akkomodazzjoni soċjali għall-kiri privat għal persuni li għandhom dħul oġġla mil-limitu applikabbli għall-akkomodazzjoni soċjali.

Hafna Stati Membri hadu passi wkoll biex isahhu l-provvista ta' indukrar tat-tfal affordabbli, aċċessibbli u ta' kwalità. Il-Portugall habbar li se jkun qed idahhal fis-seħh fl-2019 garanzija ta' edukazzjoni u kura bikrija tat-tfal minn 3 snin. B'mod simili, f'April 2015 ir-Repubblika Ċeka introduċiet sena obbligatorja ta' edukazzjoni preprimarja. F'Settembru 2015 il-partecipazzjoni fl-Edukazzjoni u Kura Bikrija tat-Tfal saret obbligatorja fl-Ungerija u, mill-2016, l-edukazzjoni preprimarja se tkun obbligatorja għat-tfal kollha ta' 6 snin fil-Litwanja. L-Att dwar l-Indukrar tat-Tfal li għadda f'Marzu 2016 fir-Renju Unit se jipprovdi għal 15-il siegħa addizzjonali ta' indukrar tat-tfal mingħajr hlas għal tfal fl-età ta' 3 snin u 4 snin ta' ġenituri li jaħdmu fl-Ingilterra, b'żieda mal-ġhoti universali ezistenti ta' 15-il siegħa ta' indukrar tat-tfal mingħajr hlas. Ir-Rumanija għaddiet ligi biex ittejjeb l-aċċess tat-tfal minn familji żvantaġġjati għall-edukazzjoni preprimarja permezz tal-ġhoti ta' kupuni soċjali għall-kindergarten.

Riformi importanti fil-kura tas-saħħa biex jinkoraġġixxu l-ġhoti ta' u l-aċċess għal servizzi tal-kura tas-saħħa primarja effettivi, biex jissimplifikaw u jżidu s-sostenibbiltà ta' kura speċjalizzata u tal-isptar, u biex itejbu l-aċċess għal mediċini affordabbli użati b'mod kosteffikaċi ġew implimentati fl-Istati Membri tal-UE. L-indirizzar tal-frammentazzjoni fis-servizzi u r-riorganizzazzjoni tal-ftehimiet ta' governanza huma oqsma oħra ta' sforzi ta' politika importanti biex itejbu l-aċċess għas-servizzi tas-saħħa, flimkien mal-iżgurar ta' forza tax-xoġhol adegwata bħala prekondizzjoni għal sistema tas-saħħa li taħdem tajjeb. Ir-Repubblika Ċeka, il-Litwanja u l-Latvja għamlu sforzi biex itejbu t-trasparenza tal-proċeduri u d-disponibbiltà tal-informazzjoni, kif ukoll biex isahhu d-drittijiet tal-pazjenti u l-għazla ta' fornituri tal-kura tas-saħħa u biex inaqqsu ż-żmien ta' stennija għas-servizzi tal-kura tas-saħħa. Il-Bulgarija, il-Ġermanja, ir-Rumanija u s-Slovakkja qed jimplementaw riformi fil-kura tal-isptar, inkluż bir-rabta tal-finanzjament tal-isptar mar-riżultati, l-iżvilupp ta' kura għal pazjenti ta' barra u r-reviżjoni tal-arranġamenti ta' akkwist sabiex tiġi żgurata kosteffikaċja aħjar. Il-Bulgarija, ir-Repubblika Ċeka, il-Ġermanja, Spanja, u l-Portugall stabbilixxew miżuri għat-tnaqqis kemm tal-ispiza tal-mediċini kif ukoll tal-provvisti mediċi permezz ta'

ċentralizzazzjoni tas-sistema tal-akkwist tagħhom jew permezz taż-żieda fl-użu ta' mediċini ġeneriċi. Biex jingħelbu n-nuqqasijiet fil-forza tax-xogħol fil-qasam tas-saħħa minhabba t-tixjiħ tal-forza tax-xogħol fil-qasam tas-saħħa u l-isfidi biex jiġu rekrutati jew biex jinżammu l-haddiema, l-Estonja u l-Latvja adottaw miżuri biex joffru zidiet fil-pagi u appoġġ għall-iżvilupp professjonali u kundizzjonijiet tax-xogħol aħjar sabiex iżidu l-appell tas-settur tal-kura tas-saħħa.

Xprunati mit-tixjiħ tal-popolazzjoni tagħhom, xi Stati Membri qed jiehdu passi biex itejbu l-effiċjenza, il-kwalità u l-aċċess għas-servizzi tal-kura fit-tul, filwaqt li jżommu l-finanzi pubbliċi sostenibbli. Qed tingħata attenzjoni biex il-persuni jibqgħu jsostnu lilhom infushom għall-itwal żmien possibbli, b'mod partikolari permezz ta' servizzi bbażati fil-komunità, kura fid-dar u prevenzjoni. L-Istati Membri qed jindirizzaw ukoll il-frammentazzjoni tas-servizzi u l-finanzjament. Pereżempju, is-Slovenja qed tirrinforza l-*Att dwar il-Kura fit-Tul* tagħha biex issaħħaħ l-integrazzjoni tal-kura u l-introduzzjoni ta' metodu ġdid għall-organizzazzjoni u l-finanzjament tal-kura fit-tul. Il-Ġermanja għaddiet riforma fl-assigurazzjoni tal-kura fit-tul li tinkludi bidla fundamentali fid-definizzjoni ta' "fil-bżonn ta' kura" u se tiġi implimentata mill-2017. Il-Lussemburgu ppropona riforma ġdida tal-assigurazzjoni tal-kura fit-tul li għandha tissimplifika l-proċeduri u tiggarrantixxi aktar flessibilità u fokus aħjar fuq il-bżonnijiet individwali permezz ta' lista ġdida ta' kategoriji ta' dipendenza u ta' appoġġ. Ukoll miżuri mmirati biex itejbu l-appoġġ lill-persuni li informalment jiehdu hsieb pazjenti, diskussi hawn fuq fit-Taqsima 2.2.2, jirrapprezentaw element importanti addizzjonali tal-isforzi għar-riformi fis-sistemi tal-kura fit-tul.

Ir-riformi tal-pensjonijiet adottati mill-Istati Membri fl-2015-2016 jirriflettu rikonossiment dejjem jikber tal-bżonn li r-riformi li jsaħħu s-sostenibilità jkunu akkompanjati minn miżuri ta' sostenn biex tiġi ssalvagwardjata l-adeqwatezza tal-pensjonijiet. L-ispinta prinċipali tar-riformi sa mill-kriżi finanzjarja ffukat fuq it-trażzin tal-ispejjeż marbuta mat-tixjiħ tal-popolazzjoni permezz ta' etajiet akbar tal-pensjoni, kundizzjonijiet ta' aċċess aktar ristretti u kalkolu rivedut tal-benefiċċji. B'riżultat ta' dan, fl-2015 il-projezzjonijiet tan-nefqa bassru għall-ewwel darba tnaqqis fit-tul fin-nefqa fuq il-pensjonijiet fil-biċċa l-kbira tal-Istati Membri (b'0,2 pp tal-PDG bħala medja bejn l-2013 u l-2060). Wieħed jista' josserva wkoll li l-adeqwatezza hija dejjem aktar dipendenti fuq karrieri twal u stabbli li jwasslu għal pensjoni sħiħa, jew alternattivament fuq tfaddil supplimentari u garanziji minimi.

F'dan il-kuntest, l-ahhar riformi adottati mill-Istati Membri jipprezentaw stampa aktar diversa, li tvarja minn židiet addizzjonali fl-età tal-pensjoni f'dawk il-pajjiżi fejn is-sostenibbiltà għadha ta' sfida, għal miżuri li jsostnu l-adegwatezza bħal garanziji minimi u indiċjar aktar favorevoli. Il-Belġju adotta pakkett komprensiv ta' riformi, inkluż zieda fl-età tal-pensjoni, rekwiżiti għal karriera itwal u aċċess aktar ristrett għall-irtirar bikri. Fil-Finlandja sistema ta' pensjonijiet ġdida se tidhol fis-seħħ fl-2017. Ir-riforma tal-pensjonijiet se torbot l-età tal-pensjoni mal-istennija tal-ġhomor u għandha l-għan li tinkoraġġixxi karrieri tax-xogħol itwal. Aktar Stati Membri (il-Kroazja, is-Slovenja) fasslu pakketti ta' riformi li għadhom qed jiġu ffinalizzati u llegalizzati. Ir-regoli tal-irtirar flessibbli mmirati biex jiffacilitaw hajjiet tax-xogħol itwal qed isiru aktar mifruxa, wara li ġew adottati fin-Netherlands, fl-Awstrija u fis-Slovenja. Diversi Stati Membri fittxew li jtejbu l-protezzjoni tal-pensjonanti bi dhul baxx permezz tal-introduzzjoni jew ta' zieda fil-pensjonijiet minimi (ir-Repubblika Ċeka, is-Slovakkja) u/jew benefiċċji addizzjonali mmirati (ir-Repubblika Ċeka, l-Estonja, l-Iżvezja). Il-Latvja għadha kif aġġustat ir-regoli dwar id-dovuti tal-pensjoni biex tiproteġi l-intitolamenti matul tnaqqis fir-ritmu ekonomiku, filwaqt li l-Litwanja rrevediet ir-regoli tal-indiċjar u l-Portugall reġa' beda l-indiċjar tal-pensjonijiet baxxi u medji. B'kuntrastr, il-Greċja ffrizāt il-pensjonijiet li jithallsu u rrevediet ir-regoli tal-kalkolu biex ittejjeb is-sostenibbiltà tal-pensjonijiet. Fir-rigward tal-pensjonijiet supplimentari, il-Belġju u Franza ħadu miżuri biex itejbu s-sostenibbiltà ta' skemi ta' pensjonijiet supplimentari, filwaqt li xi Stati Membri (id-Danimarka, in-Netherlands, il-Polonja, is-Slovenja) fasslu pjanijiet biex jirrifomaw l-għoti tal-pensjonijiet supplimentari, għalkemm dawn għadhom iridu jiġu ffinalizzati u llegalizzati. Ir-Repubblika Ċeka kkompletat ir-retroattività tal-pilastru tal-pensjonijiet iffinanzjati mill-Istat.

Sa fejn huma kkonċernati l-persuni b'diżabilità, diversi Stati Membri ħadu miżuri biex iżidu l-partecipazzjoni tagħhom fis-suq tax-xogħol. L-Estonja daħħlet fis-seħħ fl-1 ta' Lulju 2016 kwoti għall-impjeg fl-amministrazzjoni pubblika u objettiv li timpjega 1 000 persuna b'diżabilità fis-settur pubbliku sal-2020. L-Irlanda adottat Strategija Komprensiva dwar l-Impjegi għall-Persuni b'Diżabilità 2015 – 2024 li tistabilixxi fost l-oħrajn li l-mira tal-impjegi ta' 3 % għal persuni b'diżabilità fis-settur pubbliku għandha tizdied b'mod progressiv għal 6 % sal-2024. Barra minn hekk il-gvern beda jiffinanzja servizz ta' appoġġ għall-impjegaturi mmexxi minn pari u linja telefonika għall-ghajnuna dwar id-diżabilità.

L-Istati Membri dahhlu fis-sehh ukoll mizuri mmirati li jappoġġjaw l-integrazzjoni tal-migranti u r-refuġjati fis-suq tax-xoghol u fis-soċjetà. Deskrizzjoni dettaljata ta' dawn il-mizuri tinsab fit-Taqsima 2.2.2.

Annex 1: Tabella ta' valutazzjoni tal-indikaturi ewlenin tal-impjegi u soċjali bil-medji tal-UE bhala punti ta' referenza

	Rata tal-qghad			Qghad fost iż-żgħażaġh						Tkabbir reali fid-dhul gross tal-unitajiet domestiċi disponibbli		Rata ta' riskju ta' faqar (18-64)			Differenza - S80/S20		
				Rata tal-qghad fost iż-żgħażaġh			NEET										
	Bidla Y-Y (\$1.2015-\$1.2016)	Distanza mill-medja tal-UE	Y-Y għall-SM għal Y-Y għall-UE	Bidla Y-Y (\$1.2015-\$1.2016)	Distanza mill-medja tal-UE	Y-Y għall-SM għal Y-Y għall-UE	Bidla Y-Y (2014-2015)	Distanza mill-medja tal-UE	Y-Y għall-SM għal Y-Y għall-UE	Bidla Y-Y (2014-2015)	Y-Y għall-SM għal Y-Y għall-UE	Bidla Y-Y (2014-2015)	Distanza mill-medja tal-UE	Y-Y għall-SM għal Y-Y għall-UE	Bidla Y-Y (2014-2015)	Distanza mill-medja tal-UE	Y-Y għall-SM għal Y-Y għall-UE
UE-28 (ponderata)	-1.0	~	~	-1.8	~	~	-0.5	~	~	2.3	~	0.1	~	~	0.0	~	~
ZE-19 (ponderata)	-0.9	~	~	-1.4	~	~	-0.4	~	~	1.8	~	0.0	~	~	0.0	~	~
UE-28 (mhux ponderata)	-1.0	~	~	-2.3	~	~	-0.5	~	~	2.7	~	0.0	~	~	0.1	~	~
ZE-19 (mhux ponderata)	-0.9	1.1	0.1	-1.5	2.8	0.2	-0.5	-0.5	0.0	2.0	-0.3	0.0	-1.0	-0.1	0.0	-0.2	0.0
BE	-0.4	-0.4	0.6	-0.6	1.8	1.2	0.2	0.2	0.7	:	:	-0.5	-3.5	-0.6	0.0	-1.4	0.0
BG	-1.9	-0.7	-0.9	-6.0	-2.6	-4.3	-0.9	7.3	-0.4	:	:	-0.9	0.8	-1.0	0.3	1.9	0.3
CZ	-1.4	-4.6	-0.4	-3.2	-8.6	-1.5	-0.6	-4.5	-0.1	3.2	0.8	-0.1	-8.2	-0.2	0.0	-1.7	0.0
DK	-0.3	-2.7	0.7	0.8	-7.6	2.5	0.4	-5.8	0.9	7.3	5.0	0.0	-3.4	-0.1	0.0	-1.1	0.0
DE	-0.5	-4.4	0.5	0.0	-11.9	1.8	-0.2	-5.8	0.3	2.5	0.2	0.1	0.1	0.0	-0.3	-0.4	-0.3
EE	0.0	-2.1	1.0	1.7	-4.8	3.5	-0.9	-1.2	-0.4	:	:	-1.5	0.7	-1.6	-0.3	1.0	-0.3
IE	-1.5	-0.3	-0.5	-4.1	-1.7	-2.4	-0.9	2.3	-0.4	:	:	:	:	:	:	:	:
EL	-1.7	15.1	-0.8	-1.2	30.6	0.6	-1.9	5.2	-1.4	:	:	-1.0	5.3	-1.1	0.0	1.3	0.0
ES	-2.6	11.6	-1.6	-4.0	26.8	-2.2	-1.5	3.6	-1.0	2.1	-0.3	-0.1	5.6	-0.2	0.1	1.7	0.1
FR	-0.4	1.4	0.6	-0.1	5.6	1.7	0.6	0.0	1.1	1.7	-0.7	0.2	-3.8	0.1	0.0	-0.9	0.0
HR	-2.7	5.1	-1.8	-12.0	12.4	-10.2	-0.8	6.5	-0.3	:	:	0.0	0.7	-0.1	0.1	0.0	0.1
IT	-0.7	2.9	0.3	-4.2	18.5	-2.5	-0.7	9.4	-0.2	0.8	-1.5	0.1	2.6	0.0	0.0	0.6	0.0
CY	-2.9	4.1	-2.0	-5.9	9.0	-4.2	-1.7	3.3	-1.2	-0.8	-3.2	2.5	-1.3	2.4	-0.2	0.0	-0.2
LV	-0.2	1.0	0.8	2.0	-1.5	3.7	-1.5	-1.5	-1.0	4.8	2.5	0.2	1.4	0.1	0.0	1.3	0.0
LT	-1.0	-0.4	0.0	-3.0	-4.3	-1.3	-0.7	-2.8	-0.2	2.8	0.5	1.9	2.3	1.8	1.4	2.3	1.4
LU	-0.1	-2.4	0.9	-0.2	-1.6	1.6	-0.1	-5.8	0.4	:	:	-0.9	-2.3	-1.0	-0.1	-0.9	-0.1
HU	-1.8	-3.3	-0.8	-4.7	-5.2	-2.9	-2.0	-0.4	-1.5	2.0	-0.3	0.6	-1.7	0.5	0.0	-0.9	0.0
MT	-0.6	-3.8	0.3	-1.5	-9.3	0.3	-0.1	-1.6	0.4	:	:	-0.1	-4.1	-0.2	0.2	-1.0	0.2
NL	-0.6	-2.3	0.4	0.1	-7.8	1.9	-0.8	-7.3	-0.3	3.2	0.9	0.7	-4.1	0.6	0.0	-1.4	0.0
AT	0.4	-2.7	1.3	1.2	-7.9	3.0	-0.2	-4.5	0.3	0.3	-2.0	0.1	-4.2	0.0	-0.1	-1.2	-0.1
PL	-1.4	-2.4	-0.4	-3.1	-0.9	-1.4	-1.0	-1.0	-0.5	:	:	0.9	0.4	0.8	0.0	-0.3	0.0
PT	-1.3	3.0	-0.3	-3.0	10.1	-1.2	-1.0	-0.7	-0.5	1.7	-0.6	-0.3	1.6	-0.4	-0.2	0.8	-0.2
RO	-0.6	-2.5	0.4	:	:	:	1.1	6.1	1.6	5.8	3.5	-0.4	6.1	-0.5	1.1	3.1	1.1
SI	-1.2	-0.5	-0.2	-1.4	-3.6	0.4	0.1	-2.5	0.6	2.1	-0.2	-0.1	-3.6	-0.2	-0.1	-1.6	-0.1
SK	-1.8	1.4	-0.8	-3.7	3.9	-1.9	0.9	1.7	1.4	4.0	1.7	-0.7	-5.6	-0.8	-0.4	-1.7	-0.4
FI	-0.2	0.3	0.8	-0.9	2.2	0.8	0.4	-1.4	0.9	1.0	-1.3	0.2	-4.5	0.1	0.0	-1.6	0.0
SE	-0.7	-1.8	0.2	-2.2	-0.1	-0.4	-0.5	-5.3	0.0	2.5	0.2	-0.9	-3.4	-1.0	-0.1	-1.4	-0.1
UK	-0.6	-3.8	0.4	-2.2	-5.6	-0.4	-0.8	-0.9	-0.3	3.3	1.0	0.1	-1.5	0.0	0.1	0.0	0.1

Sors: Eurostat, UE LFS, Kontijiet nazjonali, u UE-SILC (kalkoli DĠ EMPL).

Għal kull indikatur (hlief għat-*tkabbir* reali f'GħDI kif inhu rrapprezentat b'hal valur monetarju) it-tliet kolonni jirreferu għal i) il-varjazzjoni minn sena għal sena f'termini assoluti; ii) id-differenza mir-rati medji tal-UE (jew zona tal-ewro) fl-istess sena; iii) il-varjazzjoni minn sena għal sena għall-pajjiż relattiv għal-varjazzjoni minn sena għal sena fil-livelli tal-UE jew taż-*ŻE* (li jindikaw jekk is-sitwazzjoni tal-pajjiż hijiex tiddeterjora/titjeb b'aktar heffa mill-bqija tal-UE/*ŻE* skont id-dinamika tad-diverġenza/tal-konverġenza soċjoekonomika). S1 tfisser l-ewwel semestru u huwa bbażat fuq dejta trimestrali aġġustata skont l-istaġun. Pawsiet fis-serje tan-NEET series għal ES (2014), FR (2014), HU (2015) u LU (2015). Pawsiet fl-AROP u fis-serje S80S20 għal EE (2014) u UK (2015). Iċ-*ċifri* AROP u S80S20 għall-NL huma proviżjonali.

Fis-26 ta' Ottubru 2016, il-marki għas-sinifikat statistiku tat-tibdil u d-differenza għall-medja tal-UE tal-indikaturi AROP u S80/S20 kienu għadhom mhumiex disponibbli.

Anness 2 Tabella ta' valutazzjoni tal-indikaturi ewlenin tal-impjegi u soċjali bil-medji taż-Żona tal-Euro bhala punti ta' referenza

	Rata tal-qghad			Qghad fost iż-żgħażaġh						Tkabbir reali fid-dhul gross tal-unitajiet domestiċi disponibbli		Rata ta' riskju ta' faqar (18-64)			Differenza - S80/S20		
				Rata tal-qghad fost iż-żgħażaġh			NEET										
	Bidla Y-Y (S1.2015-S1.2016)	Distanza mill-medja taż-żona tal-euro	Y-Y għall-SM għal Y-Y għall-medja taż-żona tal-euro	Bidla Y-Y (S1.2015-S1.2016)	Distanza mill-medja taż-żona tal-euro	Y-Y għall-SM għal Y-Y għall-medja taż-żona tal-euro	Bidla Y-Y (2014-2015)	Distanza mill-medja taż-żona tal-euro	Y-Y għall-SM għal Y-Y għall-medja taż-żona tal-euro	Bidla Y-Y (2014-2015)	Y-Y għall-SM għal Y-Y għall-medja taż-żona tal-euro	Bidla Y-Y (2014-2015)	Distanza mill-medja taż-żona tal-euro	Y-Y għall-SM għal Y-Y għall-medja taż-żona tal-euro	Bidla Y-Y (2014-2015)	Distanza mill-medja taż-żona tal-euro	Y-Y għall-SM għal Y-Y għall-medja taż-żona tal-euro
UE-28 (ponderata)	-1.0	~	~	-1.8	~	~	-0.5	~	~	2.3	~	0.1	~	~	0.0	~	~
ZE-19 (ponderata)	-0.9	~	~	-1.4	~	~	-0.4	~	~	1.8	~	0.0	~	~	0.0	~	~
UE-28 (mhux ponderata)	-1.0	-1.2	-0.1	-2.3	-0.9	-0.9	-0.5	-0.5	-0.1	2.7	0.8	0.0	-1.2	0.0	0.1	-0.1	0.1
ZE-19 (mhux ponderata)	-0.9	~	~	-1.5	~	~	-0.5	~	~	2.0	~	0.0	~	~	0.0	~	~
BE	-0.4	-2.0	0.5	-0.6	-0.5	0.8	0.2	0.0	0.6	:	:	-0.5	-3.7	-0.5	0.0	-1.4	0.0
BG	-1.9	-2.2	-0.9	-6.0	-4.9	-4.7	-0.9	7.1	-0.5	:	:	-0.9	0.6	-0.9	0.3	1.9	0.3
CZ	-1.4	-6.1	-0.4	-3.2	-10.8	-1.9	-0.6	-4.7	-0.2	3.2	1.3	-0.1	-8.4	-0.1	0.0	-1.7	0.0
DK	-0.3	-4.2	0.7	0.8	-9.8	2.1	0.4	-6.0	0.8	7.3	5.5	0.0	-3.6	0.0	0.0	-1.1	0.0
DE	-0.5	-5.9	0.5	0.0	-14.1	1.4	-0.2	-6.0	0.2	2.5	0.7	0.1	-0.1	0.1	-0.3	-0.4	-0.3
EE	0.0	-3.6	1.0	1.7	-7.1	3.1	-0.9	-1.4	-0.5	:	:	-1.5	0.5	-1.5	-0.3	1.0	-0.3
IE	-1.5	-1.9	-0.5	-4.1	-3.9	-2.8	-0.9	2.1	-0.5	:	:	:	:	:	:	:	:
EL	-1.7	13.6	-0.8	-1.2	28.4	0.2	-1.9	5.0	-1.5	:	:	-1.0	5.1	-1.0	0.0	1.3	0.0
ES	-2.6	10.1	-1.7	-4.0	24.5	-2.6	-1.5	3.4	-1.1	2.1	0.2	-0.1	5.4	-0.1	0.1	1.7	0.1
FR	-0.4	-0.1	0.6	-0.1	3.3	1.3	0.6	-0.2	1.0	1.7	-0.2	0.2	-4.0	0.2	0.0	-0.9	0.0
HR	-2.7	3.6	-1.8	-12.0	10.2	-10.6	-0.8	6.3	-0.4	:	:	0.0	0.5	0.0	0.1	0.0	0.1
IT	-0.7	1.4	0.2	-4.2	16.3	-2.9	-0.7	9.2	-0.3	0.8	-1.0	0.1	2.4	0.1	0.0	0.6	0.0
CY	-2.9	2.6	-2.0	-5.9	6.7	-4.5	-1.7	3.1	-1.3	-0.8	-2.7	2.5	-1.5	2.5	-0.2	0.0	-0.2
LV	-0.2	-0.5	0.8	2.0	-3.8	3.3	-1.5	-1.7	-1.1	4.8	3.0	0.2	1.2	0.2	0.0	1.3	0.0
LT	-1.0	-1.9	-0.1	-3.0	-6.6	-1.7	-0.7	-3.0	-0.3	2.8	1.0	1.9	2.1	1.9	1.4	2.3	1.4
LU	-0.1	-3.9	0.8	-0.2	-3.8	1.2	-0.1	-6.0	0.3	:	:	-0.9	-2.5	-0.9	-0.1	-0.9	-0.1
HU	-1.8	-4.8	-0.9	-4.7	-7.4	-3.3	-2.0	-0.6	-1.6	2.0	0.2	0.6	-1.9	0.6	0.0	-0.9	0.0
MT	-0.6	-5.3	0.3	-1.5	-11.5	-0.1	-0.1	-1.8	0.3	:	:	-0.1	-4.3	-0.1	0.2	-1.0	0.2
NL	-0.6	-3.8	0.3	0.1	-10.1	1.5	-0.8	-7.5	-0.4	3.2	1.4	0.7	-4.3	0.7	0.0	-1.4	0.0
AT	0.4	-4.2	1.3	1.2	-10.2	2.6	-0.2	-4.7	0.2	0.3	-1.6	0.1	-4.4	0.1	-0.1	-1.2	-0.1
PL	-1.4	-3.9	-0.5	-3.1	-3.2	-1.8	-1.0	-1.2	-0.6	:	:	0.9	0.2	0.9	0.0	-0.3	0.0
PT	-1.3	1.5	-0.4	-3.0	7.8	-1.6	-1.0	-0.9	-0.6	1.7	-0.1	-0.3	1.4	-0.3	-0.2	0.8	-0.2
RO	-0.6	-4.0	0.3	:	:	:	1.1	5.9	1.5	5.8	4.0	-0.4	5.9	-0.4	1.1	3.1	1.1
SI	-1.2	-2.1	-0.3	-1.4	-5.9	0.0	0.1	-2.7	0.5	2.1	0.3	-0.1	-3.8	-0.1	-0.1	-1.6	-0.1
SK	-1.8	-0.1	-0.9	-3.7	1.6	-2.3	0.9	1.5	1.3	4.0	2.2	-0.7	-5.8	-0.7	-0.4	-1.7	-0.4
FI	-0.2	-1.2	0.7	-0.9	-0.1	0.4	0.4	-1.6	0.8	1.0	-0.8	0.2	-4.7	0.2	0.0	-1.6	0.0
SE	-0.7	-3.3	0.2	-2.2	-2.4	-0.8	-0.5	-5.5	-0.1	2.5	0.7	-0.9	-3.6	-0.9	-0.1	-1.4	-0.1
UK	-0.6	-5.3	0.4	-2.2	-7.9	-0.8	-0.8	-1.1	-0.4	3.3	1.5	0.1	-1.7	0.1	0.1	0.0	0.1

Sors: Eurostat, UE LFS, Kontijiet nazzjonali, u UE-SILC (kalkoli DĠ EMPL). Ara l-Anness 1 għad-dettalji.

Anness 3 Tabella ta' valutazzjoni tal-indikaturi ewlenin tal-impjegi u soċjali b'valuri assoluti fi tliet snin konsekuttivi

	Rata tal-qghad			Oghad fost iż-żgħażaġh						Tkabbir reali fid-dhul gross tal-unitajiet domestiċi disponibbli			Rata ta' riskju ta' faqar (18-64)			Differenza - S80/S20		
				Żgħażaġh UR			NEET											
	2014	2015	2016S1	2014	2015	2016S1	2013	2014	2015	2013	2014	2015	2013	2014	2015	2013	2014	2015
UE-28 (ponderata)	10.2	9.4	8.7	22.2	20.3	19.0	13.0	12.5	12.0	0.0	1.0	2.3	16.4	17.1	17.2	5.0	5.2	5.2
ZE-19 (ponderata)	11.6	10.9	10.2	23.8	22.4	21.3	12.9	12.6	12.2	-0.5	0.7	1.8	16.8	17.4	17.4	5.0	5.2	5.2
UE-28 (mhux ponderata)	10.5	9.9	8.9	24.5	22.6	20.3	12.8	12.3	11.7	1.2	0.8	2.7	15.6	16.2	16.2	4.8	5.0	5.1
ZE-19 (mhux ponderata)	11.3	10.7	9.8	25.2	23.3	21.8	12.4	12.0	11.5	-0.4	0.3	2.0	15.7	16.2	16.2	4.8	5.0	5.0
BE	8.5	8.5	8.3	23.2	22.1	20.8	12.7	12.0	12.2	-0.3	0.3	:	13.4	14.2	13.7	3.8	3.8	3.8
BG	11.4	9.2	8.0	23.8	21.6	16.4	21.6	20.2	19.3	5.2	-7.1	:	17.1	18.9	18.0	6.6	6.8	7.1
CZ	6.1	5.1	4.1	15.9	12.6	10.5	9.1	8.1	7.5	-0.7	2.9	3.2	8.6	9.1	9.0	3.4	3.5	3.5
DK	6.6	6.2	6.0	12.6	10.8	11.5	6.0	5.8	6.2	-0.9	1.5	7.3	13.4	13.8	13.8	4.0	4.1	4.1
DE	5.0	4.6	4.3	7.7	7.2	7.2	6.3	6.4	6.2	0.7	1.4	2.5	16.9	17.2	17.3	4.6	5.1	4.8
EE	7.4	6.2	6.6	15.0	13.1	14.2	11.3	11.7	10.8	6.1	2.4	:	17.3	19.4	17.9	5.5	6.5	6.2
IE	11.3	9.4	8.4	23.9	20.9	17.4	16.1	15.2	14.3	-2.1	1.1	:	14.0	16.1	:	4.5	4.8	:
EL	26.5	24.9	23.8	52.4	49.8	49.6	20.4	19.1	17.2	-6.4	-1.3	:	24.1	23.5	22.5	6.6	6.5	6.5
ES	24.5	22.1	20.3	53.2	48.3	45.8	18.6	17.1	15.6	-1.9	0.7	2.1	20.4	22.9	22.8	6.3	6.8	6.9
FR	10.3	10.4	10.1	24.3	24.7	24.6	11.2	11.4	12.0	-0.3	0.7	1.7	13.7	13.2	13.4	4.5	4.3	4.3
HR	17.3	16.3	13.8	45.5	43.0	31.4	19.6	19.3	18.5	-3.7	1.1	:	17.8	17.9	17.9	5.3	5.1	5.2
IT	12.7	11.9	11.6	42.7	40.3	37.5	22.2	22.1	21.4	-0.8	0.3	0.8	19.1	19.7	19.8	5.8	5.8	5.8
CY	16.1	15.0	12.8	36.0	32.8	28.0	18.7	17.0	15.3	-5.4	-5.8	-0.8	14.4	13.4	15.9	4.9	5.4	5.2
LV	10.8	9.9	9.7	19.6	16.3	17.5	13.0	12.0	10.5	4.4	1.3	4.8	18.8	18.4	18.6	6.3	6.5	6.5
LT	10.7	9.1	8.4	19.3	16.3	14.7	11.1	9.9	9.2	4.4	1.6	2.8	19.0	17.6	19.5	6.1	6.1	7.5
LU	6.0	6.4	6.3	22.3	16.6	17.5	5.0	6.3	6.2	:	:	:	15.0	15.8	14.9	4.6	4.4	4.3
HU	7.7	6.8	5.5	20.4	17.3	13.9	15.5	13.6	11.6	1.8	3.8	2.0	15.2	14.9	15.5	4.3	4.3	4.3
MT	5.8	5.4	5.0	11.7	11.8	9.8	9.9	10.5	10.4	:	:	:	13.6	13.2	13.1	4.1	4.0	4.2
NL	7.4	6.9	6.4	12.7	11.3	11.2	5.6	5.5	4.7	-1.4	-0.6	3.2	10.9	12.4	13.1	3.6	3.8	3.8
AT	5.6	5.7	6.1	10.3	10.6	11.1	7.3	7.7	7.5	-1.7	0.0	0.3	12.9	12.9	13.0	4.1	4.1	4.0
PL	9.0	7.5	6.4	23.9	20.8	18.1	12.2	12.0	11.0	1.3	2.7	:	16.7	16.7	17.6	4.9	4.9	4.9
PT	14.1	12.6	11.7	34.7	32.0	29.1	14.1	12.3	11.3	-1.0	-0.5	1.7	18.4	19.1	18.8	6.0	6.2	6.0
RO	6.8	6.8	6.3	24.0	21.7		17.0	17.0	18.1	33.0	6.1	5.8	21.7	23.7	23.3	6.8	7.2	8.3
SI	9.7	9.0	8.2	20.2	16.3	15.4	9.2	9.4	9.5	-1.7	1.8	2.1	13.0	13.7	13.6	3.6	3.7	3.6
SK	13.2	11.5	10.1	29.7	26.5	22.9	13.7	12.8	13.7	0.1	2.6	4.0	12.1	12.3	11.6	3.6	3.9	3.5
FI	8.7	9.4	9.0	20.5	22.4	21.2	9.3	10.2	10.6	0.4	-0.8	1.0	11.3	12.5	12.7	3.6	3.6	3.6
SE	7.9	7.4	7.0	22.9	20.4	18.9	7.5	7.2	6.7	1.7	2.7	2.5	14.0	14.7	13.8	3.7	3.9	3.8
UK	6.1	5.3	5.0	17.0	14.6	13.4	13.2	11.9	11.1	-0.1	1.5	3.3	14.7	15.6	15.7	4.6	5.1	5.2

Sors: Eurostat, UE LFS, Kontijiet nazzjonali, u UE-SILC (kalkoli DĠ EMPL). Ara l-Anness 1 għad-dettalji.

Anness 4 Nota metodoloġika dwar l-identifikazzjoni ta' xejriet u livelli fit-tabella ta' valutazzjoni

F'nofs l-2015, il-Kummissjoni Ewropea u l-Istati Membri ddiskutew modi kif itejbu l-analizi, il-qari u l-interpretazzjoni tat-tabella ta' valutazzjoni tal-indikaturi ewlenin tal-impjiegi u soċjali fid-dawl tal-verżjoni li jmiss tal-JER u b'mod partikolari, il-kwistjoni tal-iżvilupp ta' metodoloġija għall-valutazzjoni tal-prestazzjoni tal-Istati Membri fuq il-bażi tat-tabella ta' valutazzjoni. Gie maqbul li l-metodoloġija li għandha tiġi applikata għandha tkun kapaċi tipprovdi, għal kull indikatur, kejl tal-qagħda relattiva ta' kull Stat Membru, skont il-valur tal-indikatur tiegħu (punteġġ), fid-distribuzzjoni tal-valuri tal-indikatur (punteġġi) tal-UE. Il-metodoloġija għandha tiġi applikata kemm għal-livelli tas-sena (livelli) kif ukoll għat-tibdil fuq sena (tibdil) biex b'hekk tippermetti valutazzjoni olistika tal-prestazzjoni tal-Istati Membri.

Biex jinkiseb dan il-għan jista' jiġi applikat approċċ użat komunement u sempliċi. Dan jinvolvi l-analizi, għal kull indikatur, tad-distribuzzjoni tal-livelli u t-tibdil, rispettivament, u jinkixfu l-osservazzjonijiet (il-punteġġi tal-Istati Membri) li jiddevjaw b'mod sinifikanti mix-xejra komuni - jiġifieri, f'termini ta' statistika, jinkixfu l-“anomaliji (outliers)” tad-distribuzzjoni tal-punteġġi tal-UE għal dak l-indikatur.

Sabiex jiġi applikat dan l-approċċ, qabel titkompla l-analizi jkun opportun li għal kull indikatur, il-punteġġi tal-Istati Membri jiġu kkonvertiti f'punteġġi standard (magħrufa wkoll bħala punteġġi-z), li għandhom il-vantaġġ li jipprovdu mod kif metriċi differenti jsiru ekwivalenti, u b'hekk jippermettu li l-istess metrika tiġi applikata għall-indikaturi kollha.

Dan jinkiseb billi l-valuri mhux ipproċessati kemm tal-livelli kif ukoll tat-tibdil jiġu standardizzati, għal kull indikatur, skont il-formula:

$$z - \text{punteġġ għall} - SM_x = \frac{[\text{indikatur tal} - SM_x - \text{medja (indikatur tal} - SM)]}{\text{devjazzjoni standard (indikatur tal} - SM)}$$

Dan l-approċċ jippermetti li għal kull Stat Membru l-valur mhux ipproċessat tal-indikatur tiegħu jiġi espress f'termini ta' kemm devjazzjonijiet standard jiddevja mill-medja. Imbagħad il-prestazzjoni ta' kull Stat Membru tkun tista' tiġi vvalutata u kklassifikata fuq il-bażi tal-punteġġi-z li jirriżultaw kontra sett ta' valuri ta' limitu predefiniti, li jistgħu jiġu stabbiliti bħala multipli ta' devjazzjoni standard. Għandu jiġi nnutat li metodoloġija komparabbli diġà giet maqbula u użata fil-passat fil-kuntest tal-Qafas ta' Valutazzjoni LIME⁴².

L-aktar kwistjonijiet importanti f'dan l-approċċ huma marbuta mal-iffissar tal-punti ta' limitu. Billi ma tista' ssir l-ebda suppożizzjoni parametrika dwar id-distribuzzjoni tal-valuri mhux ipproċessati osservati għall-indikaturi⁴³ tal-impjiegi, huwa komuni li tintuza r-“rule of thumb” biex jintgħażlu l-valuri ta' limitu. Skont l-analizi tal-indikaturi ewlenin użati fit-tabella ta' valutazzjoni, u meta jitqies li aktar ma jkunu baxxi l-indikaturi tal-qgħad, tan-NEET u tal-eskluzjoni soċjali (bl-eċċezzjoni tal-GDHI) aktar tkun aħjar il-prestazzjoni, gie maqbul li jiġi kkunsidrat⁴⁴:

1. Kwalunkwe punteġġ taħt -1 bħala prestazzjoni tajba hafna
2. Kwalunkwe punteġġ bejn -1 u -0,5 bħala prestazzjoni tajba
3. Kwalunkwe punteġġ bejn -0,5 u 0,5 bħala prestazzjoni newtrali
4. Kwalunkwe punteġġ bejn 0,5 u 1 bħala prestazzjoni hażina

⁴² Il-Kummissjoni Ewropea (2008), “The LIME Assessment Framework (LAF): A methodological tool to compare, in the context of the Lisbon Strategy, the performance of EU Member States in terms of GDP and in terms of twenty policy areas affecting growth”, European Economy Occasional Papers n. 41/2008.

⁴³ Twettqu kemm testijiet tan-normalità kif ukoll tad-distribuzzjoni forma-T li rriżultaw fir-rifjut ta' kwalunkwe ipotezi distribuzzjonali.

⁴⁴ L-iffissar differenti ta' punti ta' limitu gie diskuss internament fil-grupp ta' hidma. Din il-proposta tirrifletti r-riżultati ta' dan il-proċess.

5. Kwalnukwe punteġġ oghla minn 1 bhala prestazzjoni hazina hafna⁴⁵

Il-metodologija prezenti ssuggerita hija li tigi evalwata l-prestazzjoni għall-indikaturi kollha għal kull Stat Membru kemm għal-livelli kif ukoll għat-tibdil. Ir-rizultat ta' dan l-istadju għandu għalhekk ikun, għal kull wiehed mill-indikaturi, l-evalwazzjoni tal-punteġġi tal-Istati Membri kemm għal-livelli kif ukoll għat-tibdil skont il-hames kriterji, kif muri fit-Tabella 1:

Tabella 1: Suggeriment għal valuri ta' limitu għall-punteġġi-z

		valuri ta' limitu għall-punteġġi-z				
		-1.0	- 0.5	0	0.5	1.0
		(<i>anqas minn</i>)	(<i>anqas minn</i>)	(<i>bejn</i>)	(<i>ogħla minn</i>)	(<i>ogħla minn</i>)
		Valutazzjoni				
Livelli		Baxx Hafna	Baxx	Bhall-Medja	Gholi	Gholi Hafna
Tibdil		Ferm aktar baxx mill-medja	Aktar baxx mill-medja	Bhall-Medja	Ogħla mill-medja	Ferm ogħla mill-medja

⁴⁵ Fil-każ ta' normalità, il-punti ta' limitu magħzula jikkorrispondu bejn wiehed u iehor għal 15 %, 30 %, 50 %, 70 % u 85 % tad-distribuzzjoni kumulattiva.

Permezz tal-kombinazzjoni tal-evalwazzjoni tal-livelli u tat-tibdil huwa possibbli li tiġi kklassifikata l-prestazzjoni globali ta' pajjiż skont kull indikatur f'wahda minn dawn is-seba' kategoriji li ġejjin. L-għoti tal-kuluri huwa rifless fil-Figuri 1, 14, 15, 27 u 28.

Bl-aqwa prestazzjoni	b'punteġġ ta' anqas minn -1,0 f'livelli u anqas minn 1,0 f'tibdil	Stati Membri b'livelli ferm aħjar mill-medja tal-UE u bis-sitwazzjoni titjeb jew ma tmurx għall-agħar ferm aktar malajr mill-medja tal-UE
Aħjar mill-medja	b'punteġġ ta' bejn -1,0 u -0,5 f'livelli u anqas minn 1 f'tibdil <u>jew</u> b'punteġġ ta' bejn -0,5 u 0,5 f'livelli u anqas minn -1,0 f'tibdil	Stati Membri b'livelli aħjar mill-medja tal-UE u bis-sitwazzjoni titjeb jew ma tmurx għall-agħar ferm aktar malajr mill-medja tal-UE
Tajba imma jridu jiġu mmonitorjati	b'punteġġ ta' anqas minn -0,5 f'livelli u aktar minn 1 f'tibdil, <i>u</i> jipprezenta tibdil oghla minn zero ⁴⁶	Stati Membri b'livelli aħjar jew ferm aħjar mill-medja tal-UE imma bis-sitwazzjoni sejra għall-agħar ferm aktar malajr mill-medja tal-UE
Bhall-medja / newtrali	b'punteġġ ta' bejn -0,5 u 0,5 f'livelli u bejn -1,0 u 1,0 f'tibdil	Stati Membri b'livelli bhall-medja u bis-sitwazzjoni la titjeb u lanqas tmur għall-agħar ferm aktar malajr mill-medja tal-UE
Dghajfa imma qed jitjiebu	b'punteġġ ta' aktar minn 0,5 f'livelli u anqas minn -1,0 f'tibdil	Stati Membri b'livelli aħjar jew ferm aħjar mill-medja tal-UE imma bis-sitwazzjoni titjeb ferm aktar malajr mill-medja tal-UE
Jehtieġu attenzjoni	b'punteġġ ta' bejn 0,5 u 1,0 f'livelli u aktar minn -1,0 f'tibdil <u>jew</u> b'punteġġ ta' bejn -0,5 u 0,5 f'livelli u aktar minn 1,0 f'tibdil	Din il-kategorija tiġbor fiha żewġ każijiet differenti: i) Stati Membri b'livelli aħjar mill-medja tal-UE u bis-sitwazzjoni sejra għall-agħar jew ma titjebx malajr biżżejjed; ii) Stati Membri b'livelli konformi mal-medja tal-UE imma bis-sitwazzjoni sejra għall-agħar ferm aktar malajr mill-medja tal-UE
Sitwazzjonijiet kritiċi	b'punteġġ ta' aktar minn 1,0 f'livelli u aktar minn -1,0 f'tibdil	Stati Membri b'livelli ferm aħjar mill-medja tal-UE u bis-sitwazzjoni sejra għall-agħar jew ma titjebx malajr biżżejjed

Fil-każ tad-dhul gross disponibbli tal-familji (GDHI), li huwa pprezentat biss fit-tibdil, intuzat din il-klassifikazzjoni li ġejja (ara Grafika 26).

Bl-aqwa prestazzjoni	b'punteġġ ta' aktar minn 1,0 fit-tibdil	Stati Membri b'tibdil ferm oghla mill-medja tal-UE
Aħjar mill-medja	b'punteġġ bejn 1,0 u 0,5 fit-tibdil	Stati Membri b'tibdil oghla mill-medja tal-UE
Bhall-medja / newtrali	b'punteġġ bejn -0,5 u 0,5 fit-tibdil	Stati Membri b'tibdil bhall-medja
Jehtieġu attenzjoni	b'punteġġ bejn -0,5 u -1,0 fit-tibdil	Stati Membri b'tibdil aktar baxx mill-medja tal-UE
Sitwazzjonijiet kritiċi	b'punteġġ ta' anqas minn -1,0 fit-tibdil, <i>u</i> jipprezenta tibdil negattiv fil-GDHI ⁴⁷	Stati Membri b'tibdil ferm aktar baxx mill-medja tal-UE

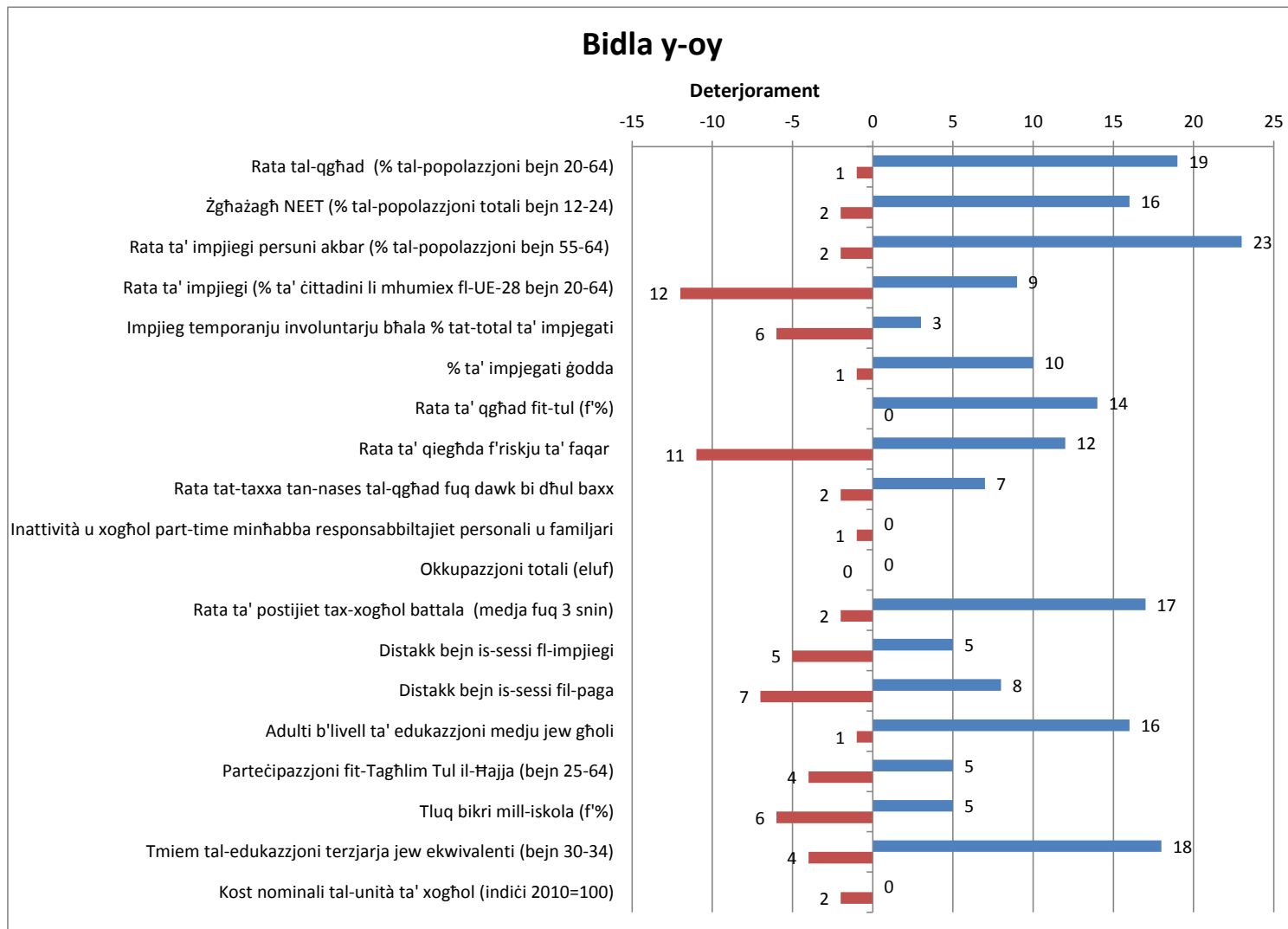
⁴⁶ Il-kundizzjoni tal-aħħar tipprevjeni Stat Membru milli jipprezenta livell "baxx" jew "baxx hafna" li jiġi identifikat bħala "li sejjer għall-agħar" meta juri tibdil "ferm oghla mill-medja", imma xorta qed jonqos.

⁴⁷ Il-kundizzjoni tal-aħħar tipprevjeni Stat Membru milli jipprezenta GDHI qed jiżdied li jiġi identifikat bħala "sitwazzjoni kritika".

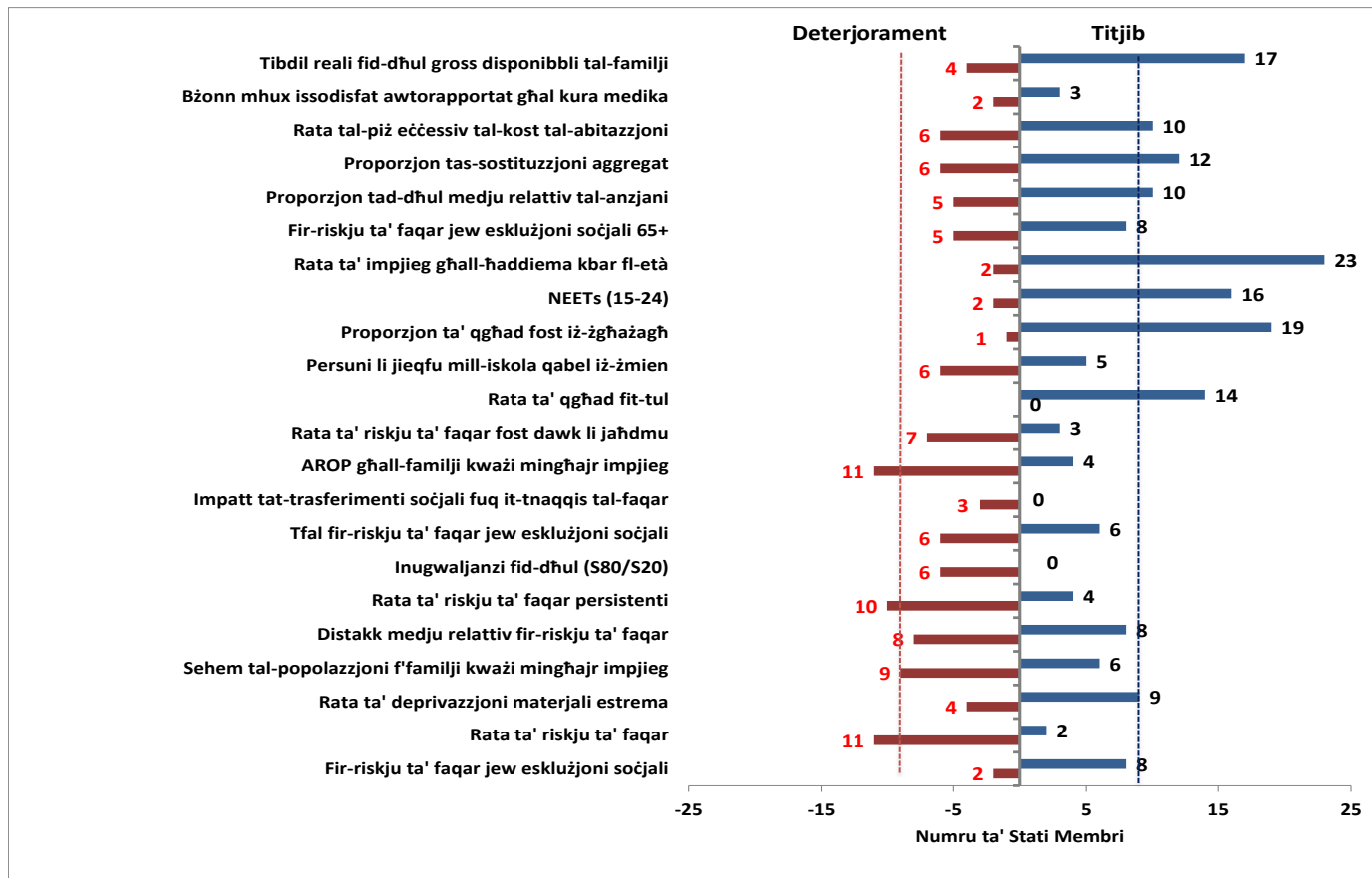
Tabella sommarja tal-punti ta' limitu

		Baxx hafna	Baxx	Bhall-Medja	Gholi	Gholi hafna
UR	Livelli	anqas minn 4,4 %	anqas minn 6,6 %	bejn 6,6 % u 11,1 %	aktar minn 11,1 %	aktar minn 13,4 %
	Tibdil	anqas minn -1,9 pp	anqas minn -1,4 pp	bejn -1,4 pp u -0,6 pp	aktar minn -0,6 pp	aktar minn -0,2 pp
YUR	Livelli	anqas minn 9,7 %	anqas minn 15,0 %	bejn 15,0 % u 25,6 %	aktar minn 25,6 %	aktar minn 31,0 %
	Tibdil	anqas minn -5,2 pp	anqas minn -3,7 pp	bejn -3,7 pp u -0,8 pp	aktar minn -0,8 pp	aktar minn 0,7 pp
NEET	Livelli	anqas minn 7,3 %	anqas minn 9,5 %	bejn 9,5 % u 13,9 %	aktar minn 13,9 %	aktar minn 16,1 %
	Tibdil	anqas minn -1,3 pp	anqas minn -0,9 pp	bejn -0,9 pp u -0,1 pp	aktar minn -0,1 pp	aktar minn 0,3 pp
GHDI	Tibdil	anqas minn 0,7 %	anqas minn 1,7 %	bejn 1,7 % u 3,6 %	aktar minn 3,6 %	aktar minn 4,6 %
AROP (18-64)	Livelli	anqas minn 12,6 %	anqas minn 14,4 %	bejn 14,4 % u 18,0 %	aktar minn 18,0 %	aktar minn 19,8 %
	Tibdil	anqas minn -0,8 pp	anqas minn -0,4 pp	bejn -0,4 pp u 0,4 pp	aktar minn 0,4 pp	aktar minn 0,8 pp
Proporzjon S80-S20	Livelli	anqas minn 3,7	anqas minn 4,4	bejn 4,4 % u 5,8	aktar minn 5,8	aktar minn 6,4
	Tibdil	anqas minn -0,3	anqas minn -0,1	bejn -0,1 u 0,3	aktar minn 0,3	aktar minn 0,4

Anness 5: Sommarju generali tax-“xejriet soċjali li jehtiegu attenzjoni” u l-ghadd ta’ Stati Membri b’deterjorament jew titjib kif identifikati mill-Monitoraġġ tal-Prestazzjoni fil-Qasam tal-Impjiegi 2016 (EPM) bidla 2015-2014

Anness 6: Sommarju ġenerali tax-“xejriet soċjali li jehtiegu attenzjoni” u l-ghadd ta’ Stati Membri b’deterjorament jew titjib kif identifikati mill-Monitoraġġ tal-Prestazzjoni tal-Protezzjoni Soċjali 2016; bidla 2014-2013

Nota: Għall-indikaturi bbażati fuq l-EU-SILC, il-bidliet generalment jirreferu għall-2012-2013 għad-dhul u l-intensità tax-xogħol tal-unitajiet domestiċi, u għall-2013-2014 għall-SMD u l-ħtieġa mhux milhuqa għall-kura medika. Il-bidliet fid-dhul gross disponibbli għall-unitajiet domestiċi jirreferu għall-2013-2014. L-indikaturi bbażati fuq l-LFS (ir-rata LTU, dawk li jhallu l-iskola qabel iż-żmien, il-porzjon ta' qgħad fost iż-żgħażaġh, NEETS (15-24), ER (55-64)) jirreferu għall-perjodu aktar reċenti 2014-2015. Fil-verżjoni finali tar-Rapport Kongunt dwar l-Impjegi se jkun disponibbli aġġornament b'deja aktar reċenti.